

Namminersorlutik Oqartussani aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffinni tamakkiisumik ilaannakortumilluunnit pigineqartuni piginnittuunermut tunngasut taakkunanilu ineriartorneq pillugit nassuiaat

*- tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartut piginnittussaanner-
mut tunngasut ineriartortinnerilu tunngaviusumik oqallinnerupput inuiaqatigeeriaaseq
qanoq ittoq nunatsinnut kissaatigineripput*

Siulequt

Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartut piginnit-tussaanermut tunngasut ineriartortinnerilu tunngaviusumik oqallinnerupput inuiaqatigeeriaaseq qanoq ittoq nunatsinnut kissaatigineripput – ineriartornerlu eqqarsaatigalugu politikkerit qanoq atuutissanersut. Nassuiaat 2011-mi ukiaanerani ataatsimiinnermi Inatsisartunit oqallisigineqarnissaatut pilersaarutigineqartoq, sammisarlu taanna pillugu eqqarsaatersuutinin pingaarnernik aallaaveqartillugu ilusilersugaalluni.

Nunami demokratiskiusumi sumiluunniit allatulli inatsisiliorneq naalakkersuineramik suliaqartunit aallaave-qarpoq. Nunami suliffeqarfiit annersaasa ilarparujussui suli Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarput. Taamattaq Naalakkersuisut suliffeqarfinnut assigiinngitsunik attuumassuteqartuni akuersissutinin pias-sanillu tunniussisarneq akisussaaffigaat, suliffeqarfinnut namminersorlutik oqartussanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartunit siulersuisunut ilaasortassanik toqqaasarlutik, attaveqaatitigut kif-fartuussutinut pingaarnernut akinik aalajangiisarlutik kiisalu kiffartuussinermut isumaqatigiissutit aqqu-tigalugit aningaasat tapiissutaasartut aqunneri aningaasanut inatsit aqquutigalugu aamma akisussaaffigalugit. Aningaasat tapiissutigineqartut amerlanersaat aktieselskabinut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqar-tunut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit tunniunneqartarput.

Allatut oqaatigalugu inuussutissarsiornermi politikkip ilarujussua tunngavimmigut najoqquataq suli tunnga-vigaa taamani Namminersornerullutik Oqartussat eqqunneqarneranni kingornussimasarput. Taamanimiil-li aaqqiussuinikkut ineriartornerup pingaarnersaa tassaasimavoq pisortat suliffeqarfiutaat aktieselska-binngortinneqarneri. Tassani selskabit aningaasarsiornikkuk suliasaat suliasallu aningaasarsiutaanngitsut avissaartinneqarsimallutik, politikikkikullu immikkuualuttunik aqutsineq taamaatinneqarsimalluni.

Tamanna 1990'ikkut aallartinneranni pivoq. Taamanimiilli taama avissaartitsineramik suliaqarneq ingerlate-qqinneqarsimagaluartoq, suliffeqarfinnillu ataasiakkaanik allallu ilaannik namminersortunngorsaaneqarsi-magaluartoq, inuutissarsiornikkuk nalimmassaanikkuk politikikkuk suli suli naammassineqarsimangillat.

Namminersorlutik Oqartussat isumalioqatigiissita 2003-mit isumaliuutissiisummini tikkuarppaa sammis-ami tassani annertunerusumik ineriartortitsineqarnissamik pisariaqartitsineqartoq. Ilaatigut tassani eqqa-aneqarpoq:

"Namminersorlutik Oqartussat isumalioqatigiissitaata nassuerutigaa, sammisani arlalinni kisermaassin-erit pissusissamisoortut suli atatiinnarnissaat pisariaqartinneqartoq, selskabit tamakkiisumik ilaannakortu-milluunniit pisortanit pigineqartut tunisassiornermik kiffartuussinermillu isumaginnissallutik. Kisermaassi-nerit tamakku atatiinnarneqassappata, Namminersorlutik Oqartussat isumalioqatigiissitaata kissaatigaa selskabit tamakku suli aminnik pingaarnerninnik ingerlatsinissaannik killilerneqassasut. Ullumikkut sels-kabit saqqumipput, tunisassiornermi kiffartuussinermillu ingerlatanik arlalissuarnik tiguisimallutik, uffa selskabit namminersortut unammilleqataallutik pitsaanerusumik sularisinnaasaralui."

Isumalioqatigiissitap tikkuarppaa selskabit pillugit politikikkuk allaffissornikkullu ilisimasatigut tunngavin-nik pitsaanerusunik pilersitsinissaq pisariaqartinneqartoq, taamaaliornikkuk selskabit ingerlatamik pingaar-nerit iluanni kiffartuussinerminni anguniagassaminik aalajangersimanerusunik aalajangersaasinnaanissa-annik tunngavissinniarlugit. Tamanna anguniakkanik nutaanik malitseqartinneqarniarpoq, pisortat sammis-aqarfii siumut isigisumik piginneqataariaatsit suut, akisussaaffiit nakkutilliinerillu suut atatiinnarneqarnis-saannut. Siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu isumalioqatigiissitaq siunnersuuteqarpoq selskabit namminersortunit aningaasalersuisunit siunertaqarnerusumik tiguneqarnissaat pillugu, taamaalilluni selska-bit Kalaallit Nunaata aningaasarsiornerani atatiinnarneqarnissaat suli qulakkeerneqassalluni.

Soorlu nassuiaammi takuneqarsinnaasutut, misissueqqissaarinissamut suliasat siunnersuutigineqartut ila-at aallartinneqareersimapput. Naalakkersuisut aallussaas selskabit iliuuserisartagaanni inuiaqatigiit ineriar-tornissaattut kissaatigisami pingaarnerni iliuusissatut suliniuteqarnerulernissamut nuukkiartuaarsimavoq. Taamaamat Inatsisartut tamatumunnga isumaat ilanngunneqassapput. Naalakkersuinikkuk oqallittoqarnis-saa isummertoqarnissaa pisariaqarpoq.

Tassani assersuutigalugu pineqarput nunap akiitsoqarneranut aningaasalersuineranullu politikkimut ataatsimoortumut tunngasut, sutigut tamatigut piginnaasanik ineriartortitsinissamut siunniunneqartut, attaveqar-nikkut suliat qitiusut tungaasigut aningaasartuutit allanngoriartorneri aamma akitigut aaqqissuussinerit, an-nertunerusumik paasinarsaaneq kiisalu sammisaqarfiit akornanni tapiissutinik nuussisarnerit ingerlatiinnar-nerannik taamaatitsinissaq. Kingulleq taaneqartoq imminut napatittumik aningaasarsionermik pilersitsinis-satsinnik anguniagaqarnitsinni ajornartorsiutaagaluttuinnarpoq, soorlu avataanit nunami matumani aninga-asaliissutissanik pisariaqartitanik kajungertitsiniarnitsinni. Taamaammat selskabit pillugit apeqqutit tam-akku politikikkut suliarineqarnissaat pingaaruteqarpoq.

Taama oqaaseqarlunga soqutiginarunik atuarnissassinik oqallilluarnissassinillu kissaappassi.

Naalackersuisunut siulittaasoq

Kuupik Kleist

Nassuiaatip anguniagaanik ataatsimoortunik, inassutigisaanik iliussissatullu pilersaarutaanik eqikkaaneq

Nassuiaat anguniakkanut, inassutigisanut iliussissatullu pilersaarutitut siunnersuutit arlalinnik imaqarpoq, ataani piuminarsarlugit takussutissiarineqartut. Tamatuma tunuliaqutai erseqqinnerusumik nassuiaateqarfigineqartut tamakkerlugu misissunngikkaluarlugu paasinnilertorfiusinnaapput.

Selskabit pillugit ukiumoortumik Inatsisartunut nassuiaatit aamma paasinarsaaneq

- **Naalackersuisut kissaatigaat siunissami** ukiumoortumik Inatsisartunut nassuiaammik saqqummiineqartassasoq, tassani imarineqartassallutik selskabit ineriartorneranni kisitsisinik pingaarnernik nutarterinerit, kiisalu selskabit pillugit sammisat attuumassuteqartut Inatsisartunut soqutiginarsinnaasut sammineqartassallutik. (qupp. 10)
- **Aktieselskabit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut** aallaavittut ammasuunissaq paasiuminarnissarlu Ingerlatseqatigiiffinnik aqutsilluarnissamut Suleqatigissitit inassuteqaataat august 2010-meersut malittariaqarpaat tamarmik atuutsinneqalernissaasa tungannut. Tamatumalu kingorna ataavartumik maleruarneqarnissaat qulakkeerlugu. (qupp. 31)

Pikkoriffeqartunik piukkunnartunillu siulersuisoqartarneq

- **Siulersuisut issiasit pisortamut isumaqatigiissusiornissaq akissusaaffigaat.** Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutigaat pisortap akissaatai inissinneqartassasut suliffeqarfiup aningaasaqarnera siunertaalu malillugit. Tamatuma saniatigut isiginiarneqassaaq inuiaqatigiinni aningaasarsititsisarnikkut ineriartorneq malissavaa, pisortatullu atorfik inissiffigissallugu soqutigintuutissallugu. (qupp. 32)
- **Naalackersuisut siulersuisunik toqqaanialeeraangamik** malittuinnarusuppaat siusinnerusukku inassutaasareersoq tassalu naligiissitsinermut tamatigoortuunissamullu siunertaq ilaannakortumik tamakkiisumillu suliffeqarfiit pigisatit eqqarsaatigalugit. (qupp. 33)
- **Siulersuisut aktieselskabit ingerlanneqarneranut** qitiulluinnartumik inissisimmamata Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut ukiut tamaasa ileqqusumik ataatsimeersuartoqanginnera sioqqulluarlugu siulersuisut sulinerat piukkunnassusaallu pillugu nalunaarussiaq piginnittunut tunniunneqartassaaq. Nalilersuineq siunnersortimit avataaneersumit ingerlanneqartassaaq. Taamaaliornikkut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap kissaataa aamma malinneqassaaq. (qupp. 33)
- **Ammasuunissaq isertuussaqaqnginnissarlu** qulakkeerniarlugit Naalackersuisut aktieselskabinut Namminersorlutik Oqartussat ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigisaannut siulersuisussanik toqqaanialeeraangamik malittarisassanik pilersitsipput. 2012-imi ataatsimeersuarnerit nallertinnagit Naalackersuisut siunniuppaat malittarisassat nalinginnaasut aamma akissarsititsisarnermut malittarisassat iluarsateqqinniarlugit. (qupp. 35)

Ataatsimeersuarnerit aamma selskabinut ataasiakkaanut anguniakkanik piginnittuunerlu pillugu nassuiaasersuineq

- **Kalaallit Nunaanni selskabinik** pitsaasumik aqutsinissaq 2004-meersoq pillugu sammisami ineriartorneq isummerfiginiarlugu malittarisassat atuuttut nutarterneqarnissaat Naalackersuisut kissaatigaat. (qupp. 30)
- **Naalackersuisut selskabit ulluinnarni** ingerlanneqarnerannut akuliunniangillat, kissaatigaluguli aktieselskabit ineriartortinneqarnerat pillugu isummertarusullutik. Tamanna pisassaaq siunissamut pilersaarusiulerneru. Taamaaliornerep sunniuteqarfigissavai Namminersorlutik Oqartussat piginnittut selskabinut oqaaseqaatigisartagai aammalu siunissami ataatsimeersuarneru innersuussutit saqqummiunneqarumaartartussat. (qupp. 27)
- **Naalackersuisut naatsorsuutigaat selskabit** piginnittunut nalunaarusiortassagaat suliatit iluamik imminnut akilersinnaangitsut. Isertuussaqaqngissutsip taamaattup siunissami ajornaannerulersissavaa sulissaqarfiit sorliit akilersinnaangitsutut nalilersinnarlugit politikikkut akiisigut nalilersuivigisinnarlugit pingaarnersioneqartarnissaat, tamatumalu kingunerisaanik selskabip piginnittoqarnikkut allanullu soqutiginnittunut naleqqiulluni inissisimanissaa. (qupp. 30)
- **Namminersorlutik Oqartussat aktieselskabit** pigisamik siulersuisuini sulinermut piumasaqaatit Ingerlatseqatigiiffinnik aqutsilluarnissamut Suleqatigissitit inassuteqaataat august 2010-meersut malillugit ilusilersorniassavaat. Malittarisassat selskabit assigiinngitsut assigiinngitsunik piumaffigineqartarnissaannut inassutinik imaqaassapput. (qupp. 30)

Selskabit piginnittullu akornanni attuumassuteqarneq, anguniakkanik eqquutsitsinerit & akiitsortarnermut sinneqartoortarnermullu politikki

- **Pikkoriffeqartumik imminullu napatittumik ingerlatsisoqanissaa** qulakkeerumallugu Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutigaat siulersuisut selskabip suleriarsinnaassusianut uuttuutit atuuksitsissasut, piginnittup selskabip qanoq suleriallaqqitsigineranut angusaqariarsinnaanerannullu nalilersuinerminni atorsinnaasaannik aammalu sinneqartoortit ilaannit pissarsiassaasinnasut annertussusersortarnissaannut atugassanik (qupp. 19)
- **Naalackersuisut naatsorsuutigaat** siulersuisut selskabit ataasiakkaat suleriallaqqissusiannit misissuisimaneri najoqqutaralugit selskabinut ataasiakkaanut erseqqinnerusumik anguniagassiorsinnaassallutik, taassumalu iluani selskabit ilaannit qanoq piginneqataasutut aniniassagunik ilioriuseqarsinnaanerlutik. (qupp. 22)
- **Naalackersuisut suliassaqarfinnut** pineqartunut akisussaanerpaatut pingaartillugu suliarerusuppaa selskabiutimi selskabilu namminersortunngornissamut periarfissaqarluartut eqqarsaatigalugit sinaakku-siornissani. Aammattaaq Naalackersuisut selskabit piginnittutut ataavartumik selskabit siulersuisuinut attaveqarnermigut qulaajarusuppaa selskabit ilaannarkortumik tamakkiisumilluunniit namminersortunngornissaannut periarfissaat. (qupp.23)
- **2012-imi ataatsimeersuaqattaarnissanut** piffissaq sioqqulluarlugu Naalackersuisut aktieselskabinut siulersuisut peqatigalugit piareersaasiorluarumapput ataatsimeersuaqattaarnerit sapinngisamik pitsaamik piareersarluakkamillu ingerlanneqartarnissaat isumannaarumallugu. (qupp. 27)
- **Pingaartuuvoq selskabit annertuunik** akiitsugassarsiniartillugit Namminersorlutik Oqartussat oqaloqatigineqaaqartarnissat, soorlu qulaani nassuiarneqartoq. Akiitsugassarsinermi isumannaarniarneqartassaaq selskabit siunertartik malillugu imminullu akilersinnaasumik suleriarsinnaanerit sapinngisamik innarlerneveersaarneqartassalluni. Naalackersuisut pilersaaruteqarput Namminersorlutik Oqartussat pisiortortarnermik akiitsortarnermillu politikki pillugu nalunaarusiornissamik UPA 2012-imi oqallisigineqartussamik. Selskabit taassuma piareersarneqarnerani akuutinneqassapput. (qupp. 36)
- **Naatsorsuutigineqarpoq selskabit** akuttunngitsumik avataaneersunik siunnersorteqarlutik suliffeqarfiup aningaasaqarnikkut ilusaa aqqiissuuttassagaat. Tamatumani immikkut eqqarsaatigineqarput annertuunik pisiortornialersillugit siunissamullu suleriussisannik pilersaarusiulersillugit periusaasartut Naalackersuisunit naatsorsuutigineqarpoq selskabit siulersuisuisa misissukkatik pilersaarutitillu pillugit Namminersorlutik Oqartussanut ataavartumik ilisimatitsisarnissaat. Taamatut suliat pillugit nalunaaruteqartarnek pisassaaq pineqartut pillugit piginnittut – pisariaqartitsinerlu naaportorlugu Naalackersuisuni eqqartorneqarnissaa – oqaaseqaateqarnissamut periarfissaqassallutik. (qupp. 40)
- **Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit** pigineqartut sulisunut iniutaasa amerlassusaat qanorlu atortinneqarnerat pillugu qulaajaasoqartariaqarpoq. (qupp. 41)
- **Ukiuni takkuttussani selskabinut ataasiakkaanut** sinneqartoortutit agguassisarnermut politikkimik aammalu selskabinut ataasiakkaanut anguniakkanik uuttoorneqarsinnaasunik suliarinnittoqassaaq. Naalackersuisut naatsorsuutigaat selskabit ataasiakkaat siulersuisuisa suliarissagaat selskabip niuernikkut imminut napatissinnaassusia, aningaasartuutit aammalu aningaasaqarnikkut ilusaa il.il. piginnittunut saqqummiunneqarsinnaasut. Tamakku tunngavigalugit siunertaavoq piginnittut politikkisamik anguniakkanik uuttoorneqarsinnaasunik imalimmik suliaqarnissaaq selskabit ataasiakkaat ineriartornerisa nalilersorneranni toqqammaviusunnaasumik. (qupp. 53)

Unammilleqatigiinnermut tunngasut, tapiissuteqartarnermut politikki aamma suliffeqarfiit akornanni tapiissutit nuussisarnerit

- **Selskabit akilersinnaasunik akilersinnaanngitsunillu** suliaqarnerinut takussutissiamik siulersuisut selskabip piginnittuinut tunniussaqaarnissaat eqqarsaatigalugu Naalackersuisunit attaveqarfigineqassapput. (qupp. 42)

Imarisaanut nalunaarsuutit

Siulequt	2
Nassuiaatip anguniagaanik ataatsimoortunik, inassutigisaanik iliuusissatullu pilersaarutaanik eqikkaaneq	4
1 Aallarniut.....	8
1.1. Nassuiaatip matuma suut siunertarai?	8
1.1.1. Piginnittuunerup siunertaa.....	8
1.1.2 Maliguk nassuiarlugulu.....	9
1.1.3 Politikkit akimorlugit erloqinartut.....	10
1.1.4 Nassuiaammi selskabit pillugit suussusersinerinilu taaguutit atorneqartut	11
1.1.5 Ingerlaaseq.....	12
2 Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussat ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit peqataaffigisaat inuiaqatigiit kalaallit inuussutissarsiorneranni inuiaqatigiillu aningaasarsiorneranni qanoq initutigaa?.....	13
2.1 Inuussutissarsiutunik aqqissuussineq selskabillu inissisimaffii.....	13
2.1.1 Namminersorlutik Oqartussat aktiaatigisaat	13
2.1.1 Kaaviiartitsinerit.....	15
2.1.2 Sulisut.....	16
2.1.3 Akissarsiat agguataarnerat aamma akissarsiat allanngoriartornerat.....	16
2.1.3.1 Aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni akissarsiat allanngoriartorneri	17
2.1.4 Sulisut amerlassusiisa allanngoriartornerat	18
2.1.5 Suliassat inuiaqatigiit suliakkiissutaat naammassiniarlugit kiffartuussinermi isumaqatigiissutit akilertarneranni allanngoriartorneq.....	19
3 Namminersorlutik Oqartussat aktieselskabini peqataanermikkut anguniagaat pingaarnerit	21
3.1 Tunngaviusumik unamminartut siunertallu.....	21
3.2 Aktieselskabit pillugit Namminersorlutik Oqartussat siunertaat	21
3.3 Naalakkersuisut piginnittuunermit politikkiannut tunngaviusumik eqqarsaatigisassat tunngaviillu	22
3.3.1 Selskabinik pilersitsinerit eqqarsaatigalugit sammisat akimorlugit anguniakkat eqqarsaatigisassallu	22
3.3.2 Inuiaqatigiinni suliassat iluarsinissaanni aktieselskabioriaatsit iluatsittumik atorneqarnissaannut tunngaviit pingaarnerit	23
3.3.3 Siunertat malillugit aktieselskabinik immikkoortiterineq.....	25
3.4 Selskabinik namminersortunngorsaasinnaaneq aamma niuernikkut ammaassuineq	26
4. Namminersorlutik Oqartussat piginnittuunerminnik ingerlatsinerat	29
4.1 Inatsisiliornikkut sinaakutissat.....	29
4.2 Aktieselskabit pillugit	29
4.3 Naalakkersuisut selskabimi tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Namm Namminersorlutik Oqartussat pigisaanni akisussaaffii ataatsimut isigalugit	30
4.4 Naalakkersuisut aktieselskabimi piginnittutut qisuariarnissamut periarfissaat ataatsimut isigalugit	31
4.5 Paasisutissanik ingerlatitseqqittarnermut periarfissat.....	32
4.6 Siulersuisunut ilaasortanut Namminersorlutik Oqartussani sulisut tungaannut ajornartorsiutit	33
4.7 Aqutsinerup aqqissuunneqarnera.....	34
4.8 Namminersorlutik Oqartussat piginnittutut tigussaasumik isumaginninnerannut maleruagassat tunngaviillu	35
4.8.1 Namminersorlutik Oqartussat piginnittutut politikkiannik piviusunngortitsineq.....	35
4.8.2 Selskabinik pitsaasumik aqutsinermit naatsorsuutigisat.....	35
4.8.2.1 Ammasuuneq aamma paasiuminassuseq	36
4.8.2.2 Sunnuteqassuseq aningaasartuutillu qaffasissusii pillugit aallussineq.....	36
4.8.2.3 Aqutsisunut akissarsiatigut atugassarititaasut.....	37
4.8.2.4 Inuiaqatigiinni akisussaassuseq	37
4.8.2.5 Siulersuisuni naligiissitaaneq tamatiguussuserlu	37
4.8.3 Siulersuisunik nalilersuineq	38

4.8.4	Siulersuisunut ilaasortanik toqqaasarnermut piumasaaqatit aamma ajunnngitsorsiaqartitsinerimi politikki	39
4.8.5	Piginnittutut aktielselskabini attaveqartarnermut maleruagassat	41
4.8.6	Selskabit landskarsip tungaanut atuuffii.....	42
4.8.6.1	Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut akiitsui akiitsortarnermullu periusii	42
4.8.6.2	Selskabit akiitsui peqqutigalugit Namminersorlutik Oqartussat aningaasanik taarsigassarsinnaanerisa periarfissaannik killilersuinerit	42
4.8.6.3	Selskabini amerlanernik pigisaqarnek aqqutigalugu aningaasarsionerimi iliuseqarnerunissamut kiffaannngissuseqarneruneq	43
4.8.6.4	Aningaasanik aningaasaliissutigisimasani annaasaqarnissamut aarlerinaatit kiisalu aningaasanik amerlanernik selskabini ikorsiisariaqartarnek.....	43
4.8.7	Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut akiitsui akiitsortarnermullu perikusii.....	44
4.8.7.1	Selskabit aningaasaqarnikkut aaqqissuunneqarnerat.....	45
4.8.7.2	Aningaasaateqarpallaarneq aamma aningaasaatikippallaarneq eqqarsaatigalugit pissutsit.....	46
4.8.8	Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut ineqarneq pillugu politikkiat.....	47
5	Tapiissutit pillugit aamma aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik ilaannakortumillu pigisaanni tapiissutinik nuussisarnek pillugu misissueqqissaarnek.....	49
5.1	Tapiissutit nassuiaataat	50
5.2	Tapiissutinik nuussisarnerit	50
5.2.1	Tapiissutinik nuussisarnerup nassuiaataa.....	50
5.2.2	Tapiissutinik nuussisarnerit assigiinngitsut	50
5.2.2.1	Tapiissutinik nuussisarnerup atorineqartarnera pillugu	51
5.2.2.2	Pissusissamisoortumik kisermaassineq unammilleqatigiinnerlu	52
5.2.2.3	Akit piviusut, tapiissutit aamma tapiissutinik nuussisarnek	52
5.2.4	Tapiissutinik nuussisarnerup ingerlateqqinnissaanut imaluunniit atorneranik nutarterinissamut periarfissat	55
5.3	Suliap nangeqqinnera	55
6	Inuiaqatigiinnut akisussaassuseq – Corporate Social Responsibility (CSR).....	57
6.1	Selskabit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut CSR-ip iluani sulineri.....	57
7	Selskabini tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni sinneqartoortarnermut politikki anguniakkanillu piviusunngortitsinerit.....	61
7.1	Aningaasalersuisut isaannit isigalugu aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussat tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigisaasa aningaasarsionerimik ineriartortitsinerat.....	62
7.2	Selskabini anguniakkanik eqquutsitsineq.....	62
7.2.1	Allatut ernialersuineq.....	63
7.3	Siunertat aamma sinneqartoortarnermut politikki.....	63

1 Aallarniut

1.1. Nassuiaatip matuma suut siunertarai?

Aktieselskabit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit namminersorlutik oqartussanit pigineqartut arlalip-passuartigut inuiaqatigiinni ineriartornermut annertuumik pingaaruteqarput. Taamaammat selskabinut tamakkununga sinaakkutissat anguniakkallu pingaarnerit akuttunngitsumik politikikkut sammineqartarnissaat pingaaruteqarpoq.

Piffissap ingerlanerani tamanna assigiinngitsunut atatillugu Inatsisartuni oqallisigineqartarpoq, tamakkununga ilaallutik oqaluserisassani immikkut immikkoortunngorlugit, Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit aamma Kukkuersiunerimut Ataatsimiititaliamit isumaliuutissiissutinut atatillugu kiisalu Inatsisartunut ilaasortanit aalajangiiffisissassatut siunnersuutit apeqquteqaatillu aqqutigalugit.

Nassuiaatip matuma siunertaraa piginnittuuneq pillugu Naalackersuisut eqqarsaatersuutaat nutaamik isummerfigineri, ilaallutik selskabit imminut napatittumik aningaasarsiornermik pilersitsinissamik siunniussaqaarnermi siumut isigisumik atuuffissaattut naatsorsuutigisat. Taamaammat aningaasalersuineri akiitsoqaarnermilu politikikkut apeqqutit, piginnittup aamma selskabip akornanni attuumassutit, unammilleqatigiinnermi pissutsit, selskabini tapiissutinik nuussisarnerit tapiissuteqartarnerillu pillugit apeqqutit kiisalu selskabit inuiaqatigiinni akisussaaffii pillugit apeqqutit sammineqassapput.

Nassuiaammi selskabit akimorlugit isummat pingaarnerit ilaat tunngavigineqassapput, taakku siunertaat aallaavigalugit immikkoortiterinerit, taamattaarlu apeqqutit selskabinut ataasiakkaanut tunngasut ilanngunneqassallutik annertunerusumik isiginninnermi tamakku pingaaruteqartutut isigineqarpat.

1.1.1. Piginnittuunerup siunertaa

Namminersorlutik Oqartussat ullumikkut aktieselskabinik amerlangaatsiartunik piginnittuuneranut peqqutaasut, selskabillu tamakku pingaaruteqangaatsiarnerat oqaluttuarisaanerimuinnaq attuumassuteqanngilat. Ilaatigut tunngaviuvoq najugaqarfanni sumiiffinnilu attaveqaatit pilersuinerillu tungaasigut sullissinnermi naammagartumik qaffasissuseqarnissap ataatiinnarnissaanut politikikkut annertuumik kissaateqartuarneq, tamakkunani unammilleqatigiinnermut aningaasarsiornikkullu ingerlatsinerimut killeqartumik tunngaveqarfiusuni, kiisalu sullissinerit tamakku sunniuteqartumik immikkuualuttutigullu politikikkut aqunneqanngitsumik tunniuttarnissaannut pisariaqartitsinerit.

Inatsisartullu 1990'ikkut aallartinneranni KNI'p aamma GTO'p allanngortinnissaannut Inatsisartut aalajangernerannut aamma peqqutaavoq, selskabit arlaleriartumik agguarneqarlutik, tamakkulu malitsigisaannik suliffeqarfiit akornanni tapiissutinik nuussisarnerit annertussusii annikillisarneqarlutik. Ullumikkut kiffartuusinerup qaffasissusia kiffartuusineri isumaqatigiissutit aqqutigalugit naleqqussarneqarnerusarput, kiffartuusutit aningaasarsiornermi iluanaarutaanngitsut tunniuttarnerisigut, tamakku aningaasanut inatsit aqqutigalugu akilerneqartarlutik. Nassuiaatip tamanna sukumiisumik sammivaa, sammisallu annertunerusumik paasinarnelernissamut ineriartornerunissamut suli pisariaqartinneqartut tikkuarlugit.

Aktieselskabinngortitsiornerit, kingornalu suliassat isumaginerini kingorna immikkut ilisimasaqartunit isumagineqalernerini landskarsimi akiliutaasartut ikilisinnissaat periarfissinneqarpoq, aammali suliassanik naammassinnittarnermut toqqaannartumik akisussaaffik politikkimik sammisaqaarnermit selskabit pineqartut siulersuisuinut nuunneqarsimalluni. Tamannali Naalackersuisut selskabit tungaannut piginneqataasutut Namminersorlutik Oqartussat atuuffiik isumaginnittuusut ineriartornermut akisussaaffimmik soorunami pinngitsoortinngilaq. Paarlattuanik piginneqataasumit selskabini ineriartornissamut sammivimmuut pingaarnermut siunniussineq pillugu erseqqissumik piumasaqaateqartoqarpoq, kiisalu siulersuisunik piginnaasaqarluartunik selskabini aqutsisussatut toqqaasarnerit pillugit erseqqissumik piumasaqaateqartoqarluni.

Tamakku saniatigut tunngavigineqarpoq Namminersorlutik Oqartussat piginnittutut atuuffiisa kiisalu immikkoortukkaat politikikkut oqartussatut atuuffiisa akornanni erseqqinnerusumik immikkoortitsinissaq. Pisortani oqartussatut atuuffik ilaatigut saqqummertarpoq kiffartuusineri isumaqatigiissutinik isumaqatigiissusiornerit aqqutigalugit kiisalu akuersissutinik tunniussisoqarsimassappat aammalu Inatsisartuni aalajangernerit tunngavigalugit kisermaassisutut piginnaatitaaffiit aqqutigalugit.

Tamatuminnga atuneq inuiaqatigiinni ineriartornissamut politikikkut anguniakkanut eqqarsaatigineqassaaq. Namminersorlutik Oqartussat eqqunneqarneranni aningaasarsiornermilu siunissamut ungasinnerusumut unaminartut naapitassagut, kingullermik Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiinnit ta-

akkattorneqartut, aktieselskabit namminersorlutik oqartussanit pigineqartunut naleqqanik nutaanik siunni-
ussinissaq pillugu nalilersuinissaq peqqutissaqarluarpoq.

Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiit isumaliutissiisutaat aqqissuusseqqinnermik
annertuumik pisariaqartitsinermik tikkuussippot, nunap innuttaanut atugarissaarnermik aningaasalersuinis-
samut qulakkeerinnittussanik, suliassallu amerlanerusut danskit naalagaaffiannit tigunissaannut aningaa-
saqarnikkut periarfissanik pilersitsisinnaasut.

Aningaasarsiornermi oqimaaqatigiisumik sammisani arlalinni takussaasumik angusaqartoqarnissaa tunnga-
vissaavoq, tamakkununga ilaallutik:

- Namminersortut sammisaanni siuariartorneq, aningaasarsiornermut ataatsimoortumut annertunerusu-
mik ilapittuutaasussa.
- Ilinniartitaaneq ataatsimut isigalugu qaffasinnerusumik inissisimasooq, tamakkununga ilaallutik sutigut
tamatigut tunngaveqartumik inuuneq tamaa ilinniarnermik atuiffiusooq
- Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni inuit amerlanerusut eqeersimaartumik tunniussisariaqarput, suliffinni-
lu annertuumik naammassisaqarfiusartuni suliffinnut ikaarsaariarlutik
- Inuusutissarsiornermik ingerlatsinermi sinaakkutissat unammillersinnaassuseqartut, ilaallutik attave-
qaatit sunniuteqarluartut
- Pisortat sammisaqarfii sunniuteqarluartut, tamakkununga ilaallutik kiffartuussutit pingaarnerit qiti-
utinneri kiisalu suliassanik isumaginnittarnermi qarasaasiakkut atuineruneq
- Akiitsut allanngoriartornerannik pitsaasumik aqutsineq kiisalu aningaasalersuineri politikki siunnius-
saqartoq

Angusassatut siunniussat tamakku tamarmik aktieselskabinut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit nam-
minersorlutik oqartussanit pigineqartunut selskabinut politikkip oqaasertalersorneqarnissaanut pingaar-
teqarput. Ilutigitillugu selskabit ineriartornerini anguniakkanik angusaqarniarnermi ilapittuutaassapput, ta-
maasa angussagaanni siunertaqartumik suliniuteqarnissamut pisariaqartitsisut.

Nassuiaammi nunat allat naalagaaffiisa aktieselskabiinut attuumassutaat pillugit selskabinut politikkini mi-
silittagaat ilanngunneqarput, taamattaq Naalakkersuisut kissaatigalugu nunat avannarliit akornanni atta-
veqaatitigut pioreersunut suleqatigiinnissaq, taakku ajornartorsiutit assingusut ilaannik suliaqartut, sel-
skabimillu tungaannut piginnittuunermi atuuffimminnik isumaginnissallutik aningaasatigut sulisutigullu
amerlanerusunik isumalluuteqartut.

Selskabinik pitsaasumik aqutsinissaq pillugu allat maleruagassaat iluaqutiginnaagalarlutigit, imaluunni-
it inuiaqatigiinni akisussaassuseqarneq eqquutsinniarlugu (CSR), tamakku imaaliillaannaq isorinninnata as-
siliinnarsinnaanngilagut. Pingaarnermik, aammali selskabit ataasiakkaat Kalaallit Nunaanni atuuffiit ilaanni
pissutsit immikkut ittut attuumassuteqartut allannguuteqartitsinissamut pisariaqartitsisut eqqarsaatigine-
qassapput. Aallaavittut selskabit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut Ingerlatseqatigiiffinnik aqut-
silluarnissamut Suleqatigissitat inassuteqaataat august 2010-meersut malittariaqarpaat tamarmik atuut-
sinneqalernissaasa tungaannut. Maleruaanermi tunngavigineqassaaq *"maliguk imaluunniit nassuiaruk"* ata-
ani nassuiaasersorneqarnera naapertorlugu.

1.1.2 Maliguk nassuiarlugulu

Periuseq *"maliguk imaluunniit nassuiaruk"* siunertaqarpoq piginnittut tassaassasut suliffeqarfinni ataasiak-
kaanni malittarisanik ingerlatsilluarnermut tunngasunik nalilersuisussat. Suliffeqarfiit malittarisanik uniu-
sinnaammata periutsip atorneratigut akuerineqarpoq sunut tamanut piariikkanik inerniliisoqarsinnaanngim-
mat.

Periuseq *"maliguk imaluunniit nassuiaruk"* aallaaveqarpoq aningaasanik niuerfinni selskabit akuerisaasut pi-
ginnittorpassuallit malittarisassaannit, piginnittuisa ullormiit ullormut qanoq ingerlasoqarnera naapertor-
lugu piginneqataassutiminnik nioqquteqarsinnaasunik selskabip malittarisassanik atuutsitsinera naamma-
ginngikkunukku.

Selskabit ataasiinnarnik ikittunilluunniit piginnittulli pineqartillugit periuseq *"maliguk imaluunniit nassuia-
ruk"* tamatigut pisariaqavinneq ajorpoq, soorlu assersuusiani ukunani takuneqarsinnaasoq.

Ingerlatseqatigiiffinnik aqutsilluarnissamut Suleqatigissitit inassuteqaataanni august 2010-meersuni ilaavoq siulersuisut tamatigoortuunissaannut piumasaqaat. Selskabini aningaasanik niuerfinni akuerisaasuni nalinginnaasusarmat siulersuisut namminneerlutik ilaasortassarsiornerat paasineqarsinnaavoq selskabip siulersuisui tassaammata periutsimik "maliguk imaluunniit nassuiaruk"-mik maleruaasussat.

Selskabinili ataasiinnarmik piginnittulinni nalinginnaasusarpoq piginnittup siulersuisunik nutaanik toqqaaniarneq qanimut peqataaffigisaraa, ataatsimeersuarnernilu taasinermigut naqissusertarlugu. Selskabimi taamaattumi siulersuisut tamatigoortuunngippata siulersuisut periuseq "maliguk imaluunniit nassuiaruk" malillugu nassuiaatissaat ataasiinnaavoq tassalu piginnittut kissaatigisimagaat taamaattoqarnissaa. Taamaallilluni ajornartorsiut piginnittunut utersaassaaq.

Assersuut alla tassa selskabit aningaasanik niuerfinit akuerisat qaammatit pingasukkaarlugit naatsorsuusiortussaataammata. Apeqqutaavoq tassani pissusissamisoornersoq maleruaasussat tassaannersut selskabip siulersuisui imaluunniit piginnittuut pisussaaffeqannginersut taamaattoqarnissaa selskabip malittarisasaanut ilanngutissallugu.

Assersuutini marlunni aalajangiisunngortoq tassaavoq piginnittuuaq siulersuisunut pisussaaffiliinermigut imaluunniit ataatsimeersuarnikkut pissutsit piumasamisut ingerlanneqartissinnaagamigut, taamaaliornermigullu ingerlatseqatigiiffinnik aqutsilluarnissamut inassuteqaataatit tunngaviusumik akisussaaffigalugit imaluunniit naamik.

Namminersorlutik Oqartussat isumaqarput inassuteqaatit selskabinut aningaasanik niuerfinni akuerisaasunut atuuttut selskabinut pigisaminut piumasaqaatit atuutissappata pissusissamisoortoq. Inassuteqaatit allat – ataatsimeersuarnerni aalajangerneqarsinnaanngitsuunerusut – selskabit pigineqartut malitassaat siulersuisunut piumasaqaatit tunniunneqartassapput, kiisalu allanik pissutsinik siulersuisut maleruagassaannik peqarpat siulersuisut pisussaaffilerneqarsinnaapput periuseq "maliguk imaluunniit nassuiaruk" naapertorlugit ingerlateqqullugit.

Namminersorlutik Oqartussat siulersuisunut maleruagassiorniarpur Ingerlatseqatigiiffinnik aqutsilluarnissamut Suleqatigissitit inassuteqaataat august 2010-meersut naapertorlugit atuutissinneqartussanik. Maleruagassami selskabit assigiinngitsut assigiinngitsunik piumaffigisassat immikkoortinneqassapput. Aamma takuneqarsinnaavoq immikkoortoq 4.8.2

1.1.3 Politikkit akimorlugit erloqinartut

Namminersorlutik Oqartussat selskabinik angisuunik arlalinnik pigisaqarnerat politikikkut erloqinartunik pingaarutilinnik arlalinnik peqqutissaqartitsippur, oqallisigissallugit pissusissamisoortut, tamakkulu inuusutissarsiornermi politikikkut oqallinnernit ajornartorsiutillu inissisimaneri pillugit oqallinnerni peqqutaakajuttartut.

Tamakku ilaat ataani eqikkarneqarput nassuiaammilu samminiarneqassallutik:

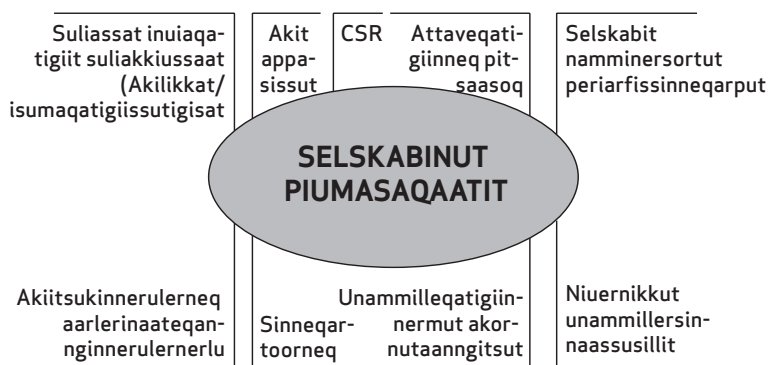
- Malunnarnerpaat ilaat tassaavoq Namminersorlutik Oqartussat inuusutissarsiornermik sammisaqarnermi suliffeqarfinnik arlaqangaatsiartorsuarnik kisimiilluni piginneqataanerat imaluunniit piginneqataasutunik amerlasuunik piginnittuunerat. Ilutigitillugu Namminersorlutik Oqartussat oqartussaasuupput naleqqusnaanernut akisussaasuullutik, immikkoortukkaani politikikkut anguniakkat aallaavigalugit sulinitunik aalajangersimasunik suliaqartarlutik, kiisalu inuusutissarsiornermi ineriartortitsinermit sinaakutissanik sunniteqartuullutik.
- Namminersorlutik Oqartussat selskabiisa annersaat niueqatigiiffinni amerlasuuni nuimasutut inissimappur, tamakkununga ilaallutik kisermaassisutut inissisimanertik aqqutigalugu, kiisalu kiffartuussinermit isumaqatigiissutit aqqutigalugit ingerlatanut aningaasarsiorfiunngitsunut iluarsiiissanut aningaasanik tapiissuteqarfingineqartarnermik. Tamanna suliffeqarfinnut allanut sammisani unammilleqatigiinnermi aarlerinartorsiortut tungaannut piginnaasaqarnikkut pingaaruteqarluartumik inissisimappur.
- Annikitsumik aningaasarsiorfiusumi, sulisartunik piginnaasaqartunik noqqaassuteqarneq pissarsiarisinaanasanik qaangiisimasumi, selskabit angissutitik aqqutigalugit sulisunik pikkorissunik kajungertitsinissaminut sulisorinninniinnarnissaminulluu periarfissarissaarluarput. Tamanna suliffisaqartitsiniarnermi suliffinni allani amigaateqalersitsisinaavoq.
- Inuusutissarsiornermi periarfissat nutaat, pingaartumik aatsitassanik misissuinerup paaanerullu iluanni pilersut piginnaasanik, naammassinnissinnaanernik aamma pitsaassusermik annertuumik piumasaqaateqartitsippur, tassani namminersorlutik oqartussat selskabii nukittuumik inissisimanertik aqqutigalugu,

tak. qulaaniittut, nunat allamiut aatsitassarsiornermik sammisaqarfiinut saniatigut pilersuisussatut pisisissamisoortumik inissisimapput. Taamaamat nunami maani sulliffeqarfiit namminersortunit pigineqartut unammillersinnaassuseqartumik inissinnissartik ajornakusoortippaat.

- Namminersorlutik Oqartussat unammilleqatigiinnermi tele-mik nakkutilliinnermi oqartussatut tele-lu pillugu inatsisiliortut sanngiitsumik piorsarnikkut inissisimapput. Tamakku kinguneraat, aaqqiagiingngissuteqarnermi nalornissuteqarnermilu apeqqutit sivitsorsarneqarsinnaanerata, taamaalillunilu erseqqissumik naleqqussaannermik paasiumarnermillu aporfissaqartitsisut.
- Paasiumarisaaneq annertunerusoq anguniarlugu selskabit iluanni tapiissutinik nuusseqattaartarneq pinngitsoortitsinissamik anguniagaq angussallugu ajornakusoortoq, tamatumani kiffartuussinnermut isumaqatigiissutit aqqutigalugit suliassanik isumaginninnissamut aningaasalersuinnermut aningaasanut inatsimmi aningaasanik amerlanerusunik immikkoortitsisarnissaq aallaavittut tunngaviussamat.

Taamaamat namminersorlutik oqartussat piginnittuunerat oqallinnertut arlalinnut peqqutissaqartitsipput, eqqarsaatigisassat assigiingitsut ilaatinneqassallutik, ilaanneeriarlunilu soqutigisat imminnut assortuuttut pilersinnaasarlutik. Tamanna ataani figur 1.1-imi takutinniarneqarpoq.

Figur 1.1: Politikkit akimorlugit erloqinartut

1.1.4 Nassuiaammi selskabit pillugit suussusersinerinilu taaguutit atorneqartut

Namminersorlutik Oqartussat selskabini piginneqataassutaat, Namminersorlutik Oqartussat peqataaffigisaanni nikerartuupput – kisimiilluni piginnittutut, amerlanerussuteqartumik piginneqataasutut kiisalu ikinnerussuteqarluni pigineqataasutut. Namminersorlutik Oqartussat piginneqataassutit tungaannut aqutsisutut akisussaaffii piginneqataassutit amerlassusiinut apeqqutaapput. Tulliuttuni taaguutit makku atorneqarput attuumassuteqarnermut tulluurtutut nalilerneqaraangata:

- Aktieselskabi ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit Namminersorlutik Oqartussanit peqataaffigineqartoq, selskabini tamani Namminersorlutik Oqartussat piginneqataassuteqarfigisaat, tassani Namminersorlutik Oqartussat kisimiillutik, amerlanerussuteqartunik imaluunniit ikinnerussuteqartunik piginneqataanerata apeqqutaatinnagu.
- Taaguut aktieselskabinik namminersorlutik oqartussanit pigineqartut atorneqartarpoq selskabit Namminersorlutik Oqartussanut selskabimik piginneqataaffigisamik piginneqataassuteqarnerusumut assingusumik attuumassuteqarneratut, t.i. selskabit namminersorlutik oqartussat aalajangiisussaasutut suniuteqarnermik atuuffiginniffiat.

Aktieselskabit namminersorlutik oqartussanit pigineqartut anginersaat naalagaaffimmi aktieselskabit pillugit malittarisassat malillugit aktieselskabit pillugit inatsimmut ilaapput. Tamatumunnga atatillugu erseqqissaatigineqassaaq, Namminersorlutik Oqartussat aktieselskabillu Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut ataatsimoorlutik selskabit pillugit inatsiseqarnermi paasinneriaaseq malillugu suliffeqarfissuurtut inissisimangimmata, kiisalu selskabi piginnittuuneq piginneqataaffiusorlu pillugit malittarisassat Namminersorlutik Oqartussat aamma aktieselskabip Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartup akornanni attuumassutit imminnut atuutinngimmata.

Nassuiaammi taamaallaat pineqarput aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigineqartut taakkuninngalu toqqaannartumik piginneqataanerit. Inuit Service Company A/S (ISCO) aqqutigalugu aktieselskabinik toqqaannangitsumik Namminersorlutik Oqartussat piginneqataanerata ilanngunneqanngillat. Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiit aningaasaqarnikkut aqutai nassuiaammi pineqanngillat, taakkua nakkutilliinnermut atortut allat atorlugit nakkutigineqarmata. Taamaattorlu suliffe-

qarfiit aningaasaqarnikkut Namminersorlutik Oqartussanit aqutat nassuiaatip inassutaasa ilaannit taakku-nunnga tulluuttunik aamma ilaatinneqarput.

1.1.5 Ingerlaaseq

Ukiaanerani ataatsimiinnermi nassuiaatip Inatsisartuni sammineranut uiggiullugu Naalackersuisut selska-bit siulersuisuinik aqutsisuinillu isumasioqatigiinnissaq suliniutigissamaarpaat, tassani oqallisigineqassall-uni selskabinut politikki qanoq ililluni pingaarnernut piviusunngortinneqarsinnaanersoq, tassanilu immikkuu-aluttut suut selskabinut sorlernut assigiinngitsunut atuussinnaanersut.

Naalackersuisut siunissami ukiumoortumik nassuiaammik Inatsisartunut saqqummiussisalerusupput, ilaati-gut imarinqassallutik selskabit ineriartorneranni kisitsisit pingaarnarit nutarterneqarneri, kiisalu sammis-at attuumassuteqartut selskabit pillugit Inatsisartunut soqutiginarsinnaasut sammineqartassallutik.

Assersuutigalugu iluanaarutit pillugit politikki aamma.

2 Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussat ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit peqataaffigisaat inuiaqatigiit kalaallit inuussutissarsiorneranni inuiaqatigiillu aningaasarsiorneranni qanoq initutigaat?

2.1 Inuussutissarsiutinik aaqqissuussineq selskabillu inissisimaffii

Inatsisartut qanga aktieselskabini namminersornerullutik oqartussanit pigineqartunik pilersitsinissaq aalajangiukkamikku arlalinnik siunertaqarput:

- selskabini niueqatigiinnermut samminerulernissaq kiisalu taakku allaffissornikkut qitiusumit nakkutigineqarneri naleqqussarneqarnerilu taamaatinniarlugit, tamakkununga ilaallutik ingerlatat landskarsimit aningaasalersorneqartut suliffeqarfiillu ingerlataat aningaasarsiorfiusut avissaartinnissaat,
- niueqatigiinnermut sammineruneq suliffeqarfinillu pisariillisaanerit nioqqtissat kiffartuussutillu akikinnerulernissaannut aqutissiuussissasut atuisartunut suliffeqarfinillu ingerlatsisunut iluaqutaassasat,
- niueqatigiinnermi unammilleqatigiinnermi naligiimmik atugassaqartitsilernissaq, tamakkununga ilaallutik kisermaassisusaatitaanermik taamaatitsineq kiisalu ingerlatanut tapiissusiisarneq suliffeqarfiillu akornanni tapiissutinik nussuisarnerit pillugit paasiuminarnerulernermik pilersitsinissaq,
- akissarsiatigut atorfininnermilu atugassarititaasut iluanni annertunerusumik pituttorsimajunnaarsitsineq taamaaliornikkut inuit naleqquttunik piukkunnaatillit pilersulersikkumallugit, aamma
- ukiumi pineqartumi aningaasanut inatsit toqqaannartumik artukkinngikkaluarlugu aningaasaliissutinik aningaasalersuineq.

2.1.1 Namminersorlutik Oqartussat aktiaatigisaat

Ulloq 1. juni Namminersorlutik Oqartussat aktieselskabini 15-ini aktiaateqarpoq, tak. tabel 2.1. Selskabit marluk pappilissanik nalilinnik niueqatigiiffimmi nalunaarsugaapput. Taakku tassaapput Nuna Minerals A/S aamma GrønlandsBanken A/S.

Tabel 2.1 Namminersorlutik Oqartussat aktiaatigisaat pr. 1. juli 2011

Suliffeqarfik	Aktieselskabitut tunngavilerneqarpoq	Pigineqataassutsut 1. juli 2011
Tamakkiisumik pigineqartut		
Royal Greenland A/S	1989	100 pct.
KNI A/S	1992	100 pct.
Royal Arctic Line A/S	1992	100 pct.
TELE Greenland A/S	1993	100 pct.
A/S Boligselskabet INI	1993	100 pct.
Grønlands Turist- & Erhvervsråd A/S	1991	100 pct.
NunaOil A/S	1985	100 pct.
Great Greenland A/S	1989	100 pct.
Greenland Development A/S	2006	100 pct.
Illuut A/S	2009	100 pct.
Inuit Service Company A/S	1986	100 pct.
Ilaannakortumik pigineqataaffigisat		
Air Greenland A/S	1960	37,5 pct.
GrønlandsBanken A/S	2005	13,7 pct.
NunaMinerals A/S	1998	30,6 pct.

Paasisaqarfik: Statistiske årbøger, cvr.dk.

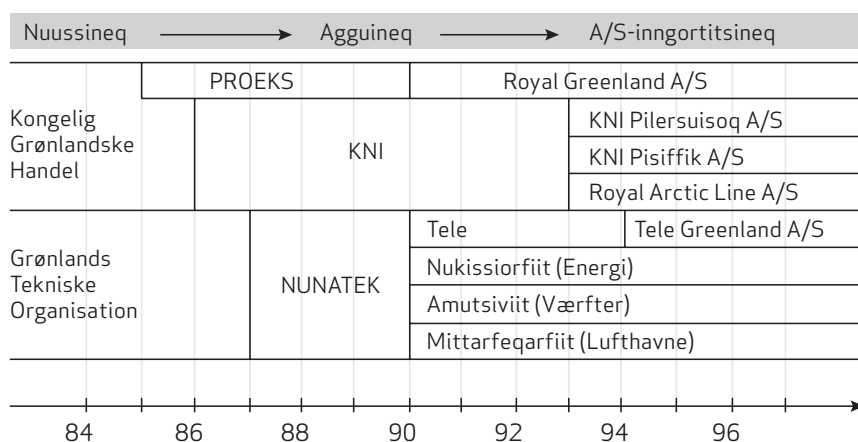
Piffissami Sorsunnersuarmiit Namminersornerullutik Oqartussat pilersinnissaasa tungaannut Kalaallit Nunaanik aqutsineq Kalaallit Nunaannut Ministereqarfik aqqutigalugu ingerlanneqarpoq kiisalu naalagaaffimmi suliffeqarfiit aqqutigalugut, pingaartumik Den Kongelige Grønlandske Handel (KGH) aamma Grønlands Tekniske Organisation (GTO). Aqutsinermi atuuffiuvoq Aningaasanut Inatsit. Naalagaaffiup tunisassiornermi aqqissuunneqarnera pilersuinermilu aqqissuunneqarnera taassumanga aallaaveqarpoq.

Ulloq 1/1-1985 naalagaaffiup suliffeqarfiinik tiguortuineq aallartipoq, taakkunannga pingaarnersaat tassaaluni PROEKS-imik suliffeqarfittut imminut aquttut pilersitsineq. KGH-mit PROEKS A/S-imut aalisakkanik tunisassiorneq avammullu tuniniaaneq nuunneqarput. Suliffeqarfissuaq PROEKS 1. januar 1990-imit Royal Greenland A/S-itut allangortinneqarpoq. KGH 1/1-1986 KNI-mut allangortinneqarpoq. Namminersornerullutik Oqartussat GTO 1/1-1987 tiguaat. GTO aamma KGH aallaavigalugit pilersinneqarput; KNI A/S, Royal Arctic Line A/S, Arctic Umiaq Line A/S, Royal Greenland A/S, TELE Greenland A/S, kiisalu suliffeqarfiit imminnut aquttut Nukissiorfiit, Amutsiviit aamma Mittarfeqarfiit, tak. figur 2..

KGH aamma GTO tiguneqarneri sioqqullugit Namminersornerullutik Oqartussat selskabinik makkuninnga tamakkiisumik imaluunniit ilaannakortumik piginnittuupput; Air Greenland A/S, taamani Grønlandsfly-mik taaguuteqarpoq, NunaOil A/S aamma Inuit Service Company A/S, taamani taaguuteqarpoq Grønlands Baseselskab A/S.

Aktieselskabit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartut assigiinngitsut aqqutigalugit pilersinneqarsimapput. Grønlandsgarverit, Great Greenland, amernik pisiortortuuvooq, aktieselskabilu Great Greenland A/S tuniniasutut atorlugu. Kingusinnerusukkut immikkoortortat Great Greenland A/S-imut kattupput, selskabitut ingerlanneqartut atuulluni. 1991-imi Inatsisartut aalajangerput Greenland Tourisme A/S pilersinneqassasoq, takornariartitsinermik inuusutissarsiornermi pingaarnertut iliuusissat ilaattut. 1993-imi Inatsisartut aalajangerput selskabi A/S Inissiaatileqatigiiffik INI pilersinneqassasoq, illuutininik aalaakkaasunik allaffissornikkut sullissinikkullu suliffeqarfimmik ingerlatsisussatut siunertaqarpoq. 1998-imi NunaOil A/S-imi ingerlatat avissaartinneqarput, taamaalilluni aatsitassanik sammisaqarneq selskabimit tamakkiisumik namminersornerullutik oqartussanit pigineqartumit NunaMinerals A/S-imit ingerlateqqinneqarlutik. Ukioq 2005-imi namminersornerullutik oqartussat GrønlandsBanken A/S-imi pigineqataassutinik pisipput. Greenland Development A/S 2006-imi Grønlands Turist- og Erhvervsråd-ip ataani aallartinneqarpoq, ullumikkulli tunineqarsimalluni aktieselskabitut Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik pigineqarluni. Illuut A/S 2009-mi pilersinneqarpoq, taannalu Namminersorlutik Oqartussanut aningaasarsiornermi periutsitigut sakkussatut atuulluni. Illuut A/S pillugu inatsisissatut siunnersuut UKA 2011-mi Inatsisartunit sammineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Figur 2.1: KGH aamma GTO atorunnaarmata aktieselskabit pilersitat

Paasisaqarfik: Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera pillugu siunnersuisooqatigiit: Kalaallit Nunaanni aningaasarsiornerup ineriartornera pillugu nalunaarut, 1996/1997-imi

1990'ikkunnili selskabit annertuumik ineriartorsimapput, taamattaaq Namminersorlutik Oqartussat selskabini pappilissatigut nalilinnik pigineqataassutai. Selskabit avissaartiortorneqarsimapput, tunineqartarlutik, pisiarineqarlutik nutaallu pilersinneqartarsimallutik. Ukioq 2001-imi selskabit 19-iupput ullumikkullu selskabit 14-iullutik. Selskabit taakku 14-it ullumikkut selskabinik arlalinnik pigineqataassuteqarput, maani nalunaarsorneqanngitsunik.

Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussat ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit peqataaffigisaasa angissusii ingerlataallu assigiinngiaartorujussuupput. Suliffeqarfii annersarillunnarpaat Royal Greenland A/S, suliffeqarfittut tunisassiorlutut aningaasarsiornermik ingerlatsisutut nunarsuarlu tamakkerlugu sam-misaqartutut taaneqarsinnaasoq.

Selskabit tamakkiisumik pigineqartut annerit allat tassaapput: Royal Arctic Line A/S, KNI A/S, Tele Greenland A/S kiisalu ilaannakortumik pigineqartoq Air Greenland A/S. KNI A/S eqqaassanngikkaanni, taanna pilersuinissamik qulakkeerinermik aallussilluni suliffeqarfittut niuertuunerusutut atuuttoq, selskabit tamakku attaveqarnermut atuuttutut taaneqarsinnaapput. Taakku nunami maani nalunaarasuartaateqarnermik as-sartuinermillu qulakkeerinnittuupput. Selskabit taakku tallimat angisuut saniatigut arlalinnik selskabeqar-poq sammisat assigiinngitsut iluanni ingerlataqartut, tamakkununga ilaallutik inissiaateqarnek, inuussutis-sarsiutinik siuarsaanerit il.il.

Ukiut kingulliit 10-t ingerlaneranni selskabit amerlassusii ikilisimagaluartut, selskabit ingerlataat suli anner-tungaatsiarput. Ikilisinneqarnerinut peqqutaasut ilagaat selskabit ilaat ullumikkut Namminersorlutik Oqar-tussat selskabiisa allat ilaannut ilaammata, soorlu assersuutigalugu Arctic Umiaq Line A/S aamma Greenland Venture A/S. Selskabit ilaat namminersortunut imaluunniit kommuninut tunineqarnikuupput, tamakkunun-ga ilaallutik ukunani aktiaatit; Sermit A/S, Nuuk Imeq A/S, Nunatta Naqiterivia A/S aamma Atuakkiorfik A/S. Selskabinilli nutaanik pilersitsineqarsimavoq, soorlu Greenland Development A/S aamma Illuut A/S.

Immikkoortoqqani tulluuttuni makku eqqartorneqassapput; selskabini annerni kaaviaartitat ineriartorneri, selskabit Kalaallit Nunaanni suliffissaqartitsiniarnermi peqataaneri, akissarsiat inissisimaffii akissarsiallu allanngoriartorneri. Kapitali 4.8.6-imi selskabit akiitsoqarnikkut inuiaqatigiinnut sunniutaat sammineqas-sapput. Kapitalimi tassani allaaserisani ataasiakkaani suliffeqarfii Namminersorlutik Oqartussat aningaa-satigut aqutai ilanngunneqarput, tassani paasitinniarneqarluni suliffeqarfii Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut ingerlataat qanoq 'imartutiginersut'.

2.1.1 Kaaviiartitsinerit

Ukioq 2010-mi aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussat ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit peqa-taaffigisaanni 9.594 millioner kronit missaannik kaaviiartitaqarput. Suliffeqarfii imminnut aquttut Mittar-feqarfii aamma Nukissiorfii katillugit 988 millioner kroninik kaaviiartitaqarput.

Aktieselskabit eqqarsaatigalugit selskabit annerit tallimat sunniuteqarnerisaapput. Taamaalilluni kaaviiar-titat 96 pct.-ii selskabini taakkununga tallimanit aallaaveqarput. Tabel 2.2-mi selskabit taakku ukioq 2000-imut aamma 2010-mut kaaviiartitsineri kisitsisaat takuneqarsinnaapput. Ukioq 2000 aamma 2010-mut kaaviiartitat kisitsisitaat assersuunniarlugit eqqaaneqassaaq, selskabit ukiut ingerlanerini ingerlataat al-lanngoriartorsimammata. Assersuutigalugu piffissami tassani KNI A/S-ip KNI Pisiffik A/S tunisimavaa.

Tabel 2.2 Kaaviiartitsinerit (mio.kr.)

Suliffeqarfik	Ukioq 2000	Suliffeqarfik	Ukioq 2010
Royal Greenland A/S	3.467	Royal Greenland A/S	4.249
KNI A/S	1384	KNI A/S	2.174
KNI - Pisiffik	996		
Royal Arctic Line A/S	597	Royal Arctic Line A/S	831
Grønlandsfly A/S	651	Air Greenland A/S	1.135
Tele Greenland A/S	656	Tele Greenland A/S	777
Katillugit	7.751	Katillugit	9.166

Paasisaqarfii: Ukiumoortumik nalunaarutit

Naak kaaviiartitat katinnerini 1.415 mio. kr.-nik qaffassimagaluartut, piviusuni annertuumik siuariartoqarsi-manerannik oqartoqarsinnaangilaq, nunami akit ataatsimut isigalugit allanngoriartorsimanerat eqqarsaa-tigigaanni. Pisiffik-up tunineqarsimanagera eqqaassanngikkaanni, selskabit minnerulersimanerannik aamma malunnaateqartoqanngilaq.

Selskabit namminersortunik pigineqartut amerlanersaat aktiaatileqatigiiffiupput anpartiutiqatigiiffiullu-tilluunniit. 2008-mi namminersorlutik suliffeqarfiutillit 96,8 procentii aktiaatileqatigiiffiupput anpartiutiq-atigiiffiullutilluunniit.

Grønlands Statistikip selskabit pillugit kisitsisaataani 2008-meersunik takuneqarsinnaavoq 16.257 mio.kr.

kaaviiartinneqarsimasut. Selskabit arlariugaangata selskabi ataatsimoorfiat naatsorsuutitut ilanngunneqartarpoq.¹

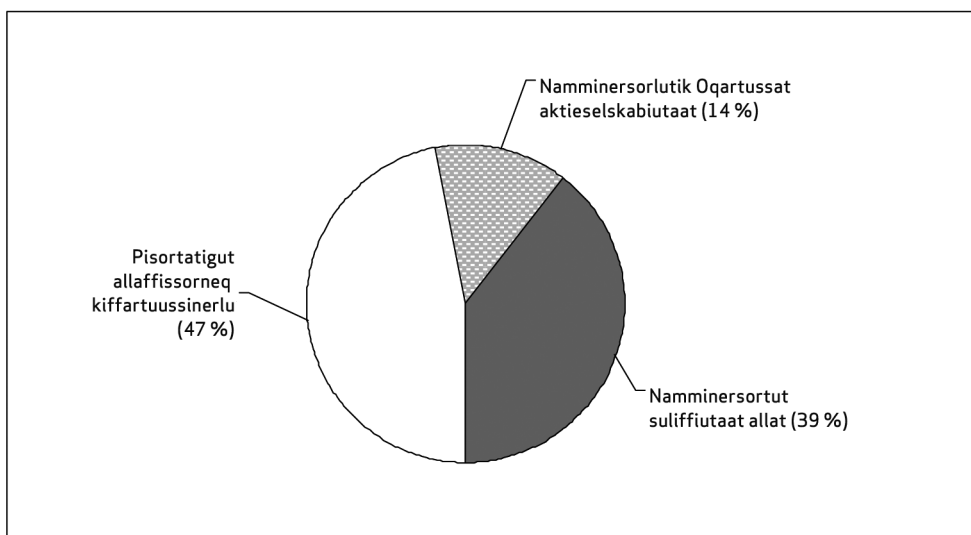
Aktiaatileqatigiiffinni annerni tallimani ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigineqartuni 2008-mi kaaviiartitat 6.373 mio.kr.-usimapput. Taakku selskabit Namminersorlutik Oqarussanit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigineqartut annersaasut tallimat Kalaallit Nunaanni aktiaatileqatigiiffiit anpartiutileqatigiiffiillu tamarmik kaaviiartitaasa 39 procentiat kaaviiartissimavaat. Namminersorlutik Oqartussat ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigalugit selskabiutaat tamakkeraanni kaaviiartitat 40 procenteraat.

2.1.2 Sulisut

Aktieselskabini tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni 14-iusuni sulisut agguaqatigiissillugit 5394-iupput (suliffeqarfissuarnit kisitsisit). Tamakku ilaat nunani allani atorfeqarput, missingerneqarporli Kalaallit Nunaanni 4.000-it missaat sulisorineqartut.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik malillugu 2009-mi suliffissaqartitsiniarnerup annertussusia tassaavoq ukiumut sulifiit 29.524-t. Taakkunanga 13.881-it (47 pct.) "pisortat allaffissorneranni, sakkutooqarfinni aamma isumaginninnermi qulakkeerinniffinni" sularineqarput. Figur 2.1-imi takutinneqarput sulisut ilaat qanoq amerlatigisut pisortani, Namminersorlutik Oqartussat aktieselskabiini kiisalu namminersortuni allani sulisorineqartut aallaavigineraat.

Figur 2.2: Pisortat suliffeqarfiutaasa sulisoqassutsikkut annertussusaat

Paasisaqarfik: Naalakkersuisut Siulittaasoqarfiat, Bestyrelsessekretariatet - nammineq naatsorsukkat

Sulisut 4000-it missaat aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussat ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigisaanni sulisuunerisa kinguneraat, namminersortut suliffeqarfiutaanni sulisut sisamakkaartui aktieselskabini pisortanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartuni sulisorineqarnerat. Nunanut allanut assersuutissagaanni amerlangaatsiarput. Tamakku saniatigut namminersortut sammisaasa iluanni sulisut amerlasuut aamma selskabit mikisut pisaminnik tunisassiaminnillu Royal Greenlandimut imaluunniit Great Greenlandimut tunisisarnertik inuussutigivaat. Naak inuit tamakku selskabinik Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunik isumalluuteqaraluartut figur 2.2-imi ilanngunneqanngillat.

2.1.3 Akissarsiat agguataarnerat aamma akissarsiat allanngoriartornerat

Ataani tabel 2.3-mi namminersortuni pisortanilu sulisut akissarsiaasa agguaqatigiissillugit katinneri takutinneqarput.

¹ Selskabit ataatsimoorfiisa naatsorsuutaasa tiguernerisigut suliat Kalaallit Nunaata avataaniittut ilanngunneqarsimasimapput. Oqallisigineqarsinnaavoq Kalaallit Nunaata iluani kaaviiartitat qanoq pitsaanerpaamik naatsorsorneqarsinnaanersut, kisianni uani nalunaarusiami taamaaliornikkut selskabit Nunaatsinni kaaviiartitaannik malunnarsisitsivoq.

Tabel 2.3 Akissarsiat katinneri aamma ukiumut suliat, ukiuni pineqartuni akit

	2006	2007	2008	2009
Akissarsiat katinneri, namminersortut (mio. kr.)	4.200	4.316	4.437	4.248
Ukiumut suliat, namminersortut	16.406	15.611	15.929	15.633
Akissarsiat katinnerisa agguaqatigiissinnerat, namminersortut (kr.)	255.988	276.502	278.543	271.760
Ukiumut allanngornerit, procentinngorl.		8,0%	0,7%	-2,4%
Najoqqutat		100	100,7	98,3
Akissarsiat katinneri, pisortat (mio. kr.)	2.744	3.071	3.055	3.321
Ukiumut suliat, pisortat	13.064	13.819	13.388	13.881
Akissarsiat katinnerisa agguaqatigiissinnerat, pisortat (kr.)	210.018	222.221	228.165	239.218
Ukiumut allanngornerit, procentiingorl.		5,8%	2,7%	4,8%
Najoqqutat		100	102,7	107,6

Paasisaqarfik: Naatsorsueqqissaartarfik, Statistikbanken, ARD01

Ilisimatitsissut: Akissarsiat katinnerisa agguaqatigiinnerat naatsorsorneqarpoq akissarsiat katinnerisut ukiumut suliat katinneri-nik agguarlugit.

Tabel-imi takuneqarsinnaavoq, akissarsiat inissisimanagerat namminersortut suliaqarfiini qaffasinnerusut. Tassani eqqarsaatigineqassaaq namminersortut sammisaqarfiini akissarsiat ilaat ajunngitsorsiatut tunni-unneqakkajuttarmata, akissarsiat katinnerini nalunaarsorneqartanngitsut. Assersuutigalugu tamakkununga ilaasinaapput inissaqartitsineq (inimut akikitsumik akiliisarluni), akiliuteqarnani mobil-eqartitaaneq, akiliuteqarnani internet-eqartitaaneq il.il. Tamakkuttaaq pisortani atorfittaarnermut atatillugu pisinnaapput, pingaartumik ineqarnermut akiliutit eqqarsaatigalugit. Piffissap ingerlanerani pisortat sammisaqarfiini akissarsiat qaffalluarsimapput, namminersortut sammisaqarfiini allanngornerusimallutik. Akit ataatsimut isigalugit qaffakkiartornerinut naqqikkaanni, pisortani sulisunut piffissami tamarmi akissarsiaviit siuariartorsimapput, namminersortuni sulisut ataatsimut isigalugit taamaallaat 2009-mi akissarsiaivii qaffassimallutik.

Namminersortut pisortallu sammisaqarfiisa akornanni akissarsiat qaffasissusii allanngoriartornerilu assersuukkaanni, malugissallugu pingaaruteqarpoq, siammarsimanagerit namminersortut sammisaqarfiini anner-tunerupput, amerlasuullu ikittuararsuarnik aningaasarsisarlutik, pingaartumik inuit qangatut inuussutissarsiornerit iluanni sulisorineqartut. Taamaammat tabel 2.3 persuarsiorfigissallugu mianersuutassaavoq. Akissarsiat agguaqatigiissillugit katinneri allanngoriartornerilu ilinniarsimanagerup tungaanut kiisalu sammisaqarfiit aalajangersimasut tungaanut allanngorartorujussuusinaapput.

Maluginiagassaavoq namminersortut suliffeqarfiini ukiumut suliat amerlassusii 2006-imit 2009-mut 800-nik apparisammamata. Piffissami tassani pisortani ukiumut suliat 800-nik amerlisimallutik. Tamanna namminersortut sammisaqarfiini pisortanut naleqqiullugu siuariartornermik annertunerusumik pilersitsinissamik anguniakkamut assortuuttuuvuq.

2.1.3.1 Aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni akissarsiat allanngoriartorneri

Aktieselskabit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut selskabitut namminersortutut isigineqartariaqarput. Namminersortut sammisaqarfiini akissarsiat ataatsimut isigalugit qaffasissusii aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigineqartunit ataatsimut isigalugit appasinnerupput.

Sulisunut aningaasartuutit qaffasingaatsiarnerinut peqqutit ilagaat, selskabit ilaat sulisunik immikkut ilisimasalinnik atorfissaqartitsisarnerat. Taamaammat sulisunik qaffasissumik ilinniarsimasunik amerlasuunik sulisoqakkajupput, Kalaallit Nunaata avataanit imaluunniit suliffeqarfinnik allanik unammillernikkut akut-tunngitsunik pissarsiarineqartariaqartartut. Selskabilli ilaat sulisartunik ilinniarsimannngitsunik amerlangaatsiartunik sulisoqarput. Ukiuni kingulliunerusuni akissarsiat allanngoriartorneri tabel 2.4-mi takutinneqarput.

Tabel 2.4 Aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut Akissarsiat katinnerisa allanngoriartornerat

	2007	2008	2009
Akissarsiat katinneri katillugit mio. kr.	1.193	1.245	1.216
Agguaqatigiissillugu sulisumut ataatsimut akissarsiat katinneri kr.-ngorlugu	280.350	287.308	305.741
Ukiumut allanngornerit, procentinngorl.		2,5%	6,4%
Najoqqutat	100	102,5	109,1

Paasisaqarfik: Siulittaasup Naalakkersuisoqarfiani naatsorsuinerit Naatsorsueqqisaartarfip aamma ukiumoortumik nalunaarusiat aalaavigalugit missingerneqarsimapput

Sulisartunik piginnaasaqartunik amigaateqarnerup kinguneraa namminersortut pisortallu sammisaqarfiisa akornanni unammilleqatigiinnerit. Tamanna sulisunut iluaqutaanersaavoq, amerlanerusunik akissarsiaqartineqartarlutik pitsaanerusunillu atugassaqartineqartarlutik. Paarlattuanik sulisartut pisariaqartitat atorfinitsinnissaannut pisortanut namminersortunullu akisuneruvoq. Tamanna noqqaassutigineqartut pissarsiarisinnaasanit amerlanerunerisa pissusissamisoortumik kinguneraat. Sulisartunik piginnaasaqarlutunik atorfinitsitsinerni aningaasartuutit amerlasuut inuiaqatigiinni siuariartornermik kinguarsaasutut sunniuteqarsinnaavoq kiisalu nunap unammillersinnaassusianik ajornerulersitsilluni, selskabini assinganik naammassinnissinnaanerup ineriartortitsinermik akineqangippat.

Selskabit agguataarnerisa takutippaat, aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigineqartut, Royal Greenland A/S, GrønlandsBanken A/S aamma NunaMinerals A/S, aningaasarsiorfiusut ataatsimut isigalugit 2008-mi aamma 2009-mi akissarsiat allangoriartornerisa uningatinnessaat isumagisinnaasimagaat, tak. tabel 2.5.

Tabel 2.5 Aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni aningaasarsiorfiusuni akissarsiat katinneri

	2007	2008	2009
Akissarsiat katinneri mio. kr.	342	365	310
Agguaqatigiissillugu sulisumut ataatsimut akissarsiat katinneri kr.-ngorlguit	309.891	323.082	315.418
Ukiumut allangornerit, procentingorl.		4,3%	-2,4%
Najoqqutat	100	104,3	101,8

Paasisaqarfik: Siulittaasup Naalakkersuisoqarfiani naatsorsuinerit, Naatsorsueqqisaartarfik aamma ukiumoortumik nalunaarusiat aallaavigalugit naatsorsorneqarsimapput

Selskabini Namminersorlutik Oqartussanit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigineqartuni akissarsiat katinnerisa ineriartornerat qaffasinnerusimavoq. Tamanna tabel 2.6-imi takutinneqarpoq.

Tabel 2.6 Selskabini aningaasarsiornermik siunertaqartuni allanillu immikkuullarissunik anguniagaqartuni akissarsiat katinneri

	2007	2008	2009
Akissarsiat katinneri mio. kr.	842	873	898
Agguaqatigiissillugu sulisumut ataatsimut akissarsiat katinneri kr.-ngorlguit	269.459	274.937	302.996
Ukiumut allangornerit, procentingorl.		2,0%	10,2%
Najoqqutat	100	102,0	112,4

Paasisaqarfik: Siulittaasup Naalakkersuisoqarfiani naatsorsuinerit, Naatsorsueqqisaartarfik aamma ukiumoortumik nalunaarusiat aallaavigalugit naatsorsorneqarsimapput

Note: Immikkoortumi tassani ilanngunneqarput Royal Arctic Line A/S, Tele Greenland A/S, KNI A/S, Air Greenland A/S, Great Greenland A/S, INI A/S, ISCO A/S. Siulittaasup Naalakkersuisoqarfiani naatsorsuinerit Naatsorsueqqisaartarfup aamma ukiumoortumik nalunaarusiat aallaavigalugit missingerneqarsimapput

Eqqarsaatiginnitsoorneqarsinnaangilaq aktieselskabini assigiingitsuni marluinni akissarsiat ineriartornerisa akornanni assigiingissutsinut peqqutaasinnaammat, selskabit ilaat piffissap ingerlanerani unammilleqatigiinnermi annertunerusumik tatineqarsimanissaat. Paarlattuanik akissarsiat agguaqatigiinnerini aktieselskabini aningaasarsionnissaq siunertaralugu aningaasarsioruinnarni suliqaffasinnerupput.

2.1.4 Sulisut amerlassusiisa allangoriartornerat

Kalaallit Nunaanni sulisut amerlassusiisa allangoriartornerat naleraavoq soqtiginartuusoq alla. Tabel 2.7-imi selskabini Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni tallimani annerni 1996-imiilli akissarsiat allangoriartorneri takutinneqarput.

Tabel 2.7 Selskabini Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni tallimani annerni akissarsiat allangoriartorneri

	1996	...	2000	...	2009	2010
Royal Greenland A/S	2.995	...	2.275	...	2.080	1.934
KNI A/S*	1.416	...	799	...	873	821
Air Greenland A/S	433	...	584	...	694	664
Royal Arctic Line A/S	544	...	681	...	818	795
TELE Greenland A/S	449	...	648	...	548	546
Selskabini sulisut amerlassusii	5.837	...	4.987	...	5.013	4.760

Paasisaqarfik: www.stm.dk, Inatsisartut aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaanut nassuiaat 2001-imeersoq aamma Ukiumoortumik Nalunaarusiaq (suliffeqarfissuit kisitsisaataat). *KNI Pilersuisoq 1996 aamma 2000.

Ataatsimut isigalugu aktieselskabini angisuuni tallimani sulisut amerlassusii 1996-imiilli malunnaatilimmik ikiliartorsimapput.

Pingaartumik Royal Greenland A/S-imi sulisut ikiliartorsimapput, aammali KNI A/S-imi sulisut amerlassut-simikkut ikiliartorsimallutik. Selskabini attaveqaqatigiinnermik ingerlataqartuni pingasuni Air Greenland A/S, Royal Arctic Line A/S aamma Tele Greenland A/S-imi sulisut 1996-imiit 2010-mut amerliartorsimapput. Tassani eqqaaneqassaaq selskabit taakku piffissap ingerlanerani ingerlataminnik annertusaasimmamata.

Selskabini attaveqaqatigiinnermik ingerlatsisuni imminnut pigisuni ineriartorneq assersuutitut alakkassal-lugu soqutiginaateqarpoq. Mittafeqarfinni sulisut piffissami tassani amerlisimapput, Nukissiorfinnili sulisut amerlassusii taamaaginnangajassimallutik, tak. tabel 2.8. Mittafeqarfinnili allanngoriartornermut peqqutini eqqarsaatigineqassapput piffissami tassani mittarfiit nutaat arlallit sanaartorneqarsimmamata.

Tabel 2.8 Nukissiorfinni aamma Mittarfeqarfinni sulisut amerlassusiisa allanngoriartornerat

	1996	...	2009	2010
Nukissiorfiit	400	...	400	403
Mittarfeqarfiit	337	...	432	423
Katillugit	737	...	832	826

Paasisaqarfik: www.stm.dk aamma Ukiumoortumik nalunaarusiat (suliffeqarfissuit kisitsisaataat)

2.1.5 Suliassat inuiaqatigiit suliakkiissutaat naammassiniarlugit kiffartuussinermi isumaqatigiissutit akilertarneranni allanngoriartorneq

Kiffartuussinermut isumaqatigiissutit ukiumoortumik pissarsiarineqartartut annertussusii aktiaselskabit Namminersorlutik Oqartussanit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigineqartut ataatsimut isigalugu ap-ariartuaartissimavaat. Tamanna ingerlatsinermi pisariillisaanissamik ilimasaarinnissutaavoq. Tamatumunn-ga aamma attuumassuteqarsinnaavoq, politikkikkut pilersaaruserup ilaatut kiisalu aningaasanut inatsi-sissap suliarineqarnera pillugu isumaqatigiinninniarnerni sakkortunerusumik tulleriarineqartarmat, kiffar-tuussinermi qaffasissutsip pingaartumik sumiiffinni minnerusuni annikillissimanera.

Kiffartuussinermi isumaqatigiissuteqarfiusut pingaernerit piffissap ingerlanerani assigiissaartut naliler-neqarsinnaasut ataani naalisarlugit nassuaatigineqarput. Toqqaannarnerusumik assersuutissagaanni ilisi-matitsissutigineqarsinnaavoq, Naatsorsueqqissaartarfiup atuisartunut akitigut najoqqutini kisitsisaataat 1998-imiit 100-miit ullumikkumut (2010) 135-imut qaffassimmamata:

Nioqqutissanik pilersuinnermut tapiissutit:

- Nioqqutissanik pilersuineq 1998-imi KNI A/S-imit isumagineqarpoq, kiffartuussinermullu isumaqatigiis-sut immi katillugit 43 mio. kr.-nik akilerneqarpoq. Tamakku saniatigut uuliamik sammisaqarnermi immik-koortorta qaqutigalugu suliffiit akornanni tapiissutinik nuussineqartarpoq ukiumut 45 mio. kr. missaan-nik. Ukioq 1997 ilanngullugu aammattaq KNI A/S-imi nioqqutissanik pilersuinnermik isumaginninnissa-mat sanaartukkanut immikkut aningaasaliissuteqartoqarsimavoq.
- Ullumikkut (2010) Namminersorlutik Oqartussat ukiumut katillugit 40,1 mio. kr. akiliutigisarpai. Kisitsisit taakku marluk atuisartut akinut najoqqutaannut assersuutissagaanni, nioqqutissanik pilersuinnermut aki-liutaasartut annertuumik ikilisinneqarsimapput, tassami kisitsisit 1998-imeersut ullumikkut akinut nal-lersuutissagaanni 120 mio. kr.-nik naleqassagaluarmata.
- Taamaalilluni KNI A/S nioqqutissanik pilersuineq ingerlatiinnarsinnaasimavaa aningaasanut inatsisit aq-qutigalugit ikinnerungaatsiartunik tapiiffigineqartaraluarluni.

Tuniniaaviit ingerlatiinnarnissaannut tapiissutit:

- Ukioq 1998-imi nunaqarfinni tunisassiorfiit 42-ruupput, tamarmik Royal Greenland A/S-imit pigineqar-tut. Taamani tunisassiorfinnut 42-runut akigitinneqartut 42 mio. kr.-upput. Tamakku saniatigut taamani sanaartukkanut tapiissutit 11 mio. kr. pissarsiarineqartarput.
- Ullumikkut nunaqarfinni tunisassiorfiit 16-it aningaasanut inatsit aqutigalugu tapiissuteqarfigine-qartarput, Arctic Green Food A/S aamma Royal Greenland A/S-ip akornanni agguarneqartartut. Selskabit taakku marluullutik ullumikkut kiffartuussinermi isumaqatigiissutinut 22 mio. kr. missaat katillugit pis-sarsiarisarpaat.

- Taamaammat tamatumani ullumikkut tunisassiorfimmud ataatsimut akigitinneqartut pillugit isummerneqarsinnaavoq 1998-imitulli amerlassuseqartut. Ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq Naalakkersuisut FFL 2012-imut atatillugu sammisanut tamakkununga kiffartuussinermit isumaqatigiissutit annikillineqarnisaat pilersaarutigigaat. Tunisassiorfiit pigineqarsimasut 42-ruusut ilaat ullumikkut matoreersimapput, allalli tapiissuteqarfigineqarnatik ingerlanneqarlutik.

Qulaani taaneqartut taamaallaat selskabit suliassanik isumaginnittarneranni sunniuteqarnerisa allanngoriar-tornerannut naleqqatut atorineqarsinnaapput. Selskabit anguniakkaminnik eqquutsitsisarnerannut apeqqut Namminersorlutik Oqartussanut qitiulluinnarpoq, ilaatigullu kapitalini 3, 4 aamma 7-imi sammineqarluni.

Tekstboks 2.2: Eqikkaaneq: Selskabit qanoq inutigaa?

- *2009-mi sulisut sisamaagaangata sisamaat Namminersorlutik Oqartussat ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit aktieselskabiutaanni atorfeqarpoq.*
 - *Kalaallit Nunaanni selskavit kaaviiartitaasa 40 procentii sinnerlugit Namminersorlutik Oqartussat ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit aktieselskabiutaannit kaaviiartinneqarput.*
 - *Sulisut ataasiakkaarlutik akissarsiaat eqqarsaatigalugit namminersortut suliffeqarfiutaa qaffasi-nerupput pisortat suliffiutaanni aamma Namminersorlutik Oqartussat ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit aktieselskabiutaanni akissarsiaasunit.*
 - *Aktieselskabit pisariillisaasimapput. Taamaattoqarneralu takuneqarsinnaavoq piffissap inerlane-rani kiffartuussinermit isumaqatigiissutinut aningaasartuutit apparsimammata.*
-

3 Namminersorlutik Oqartussat aktieselskabini peqataanermikkut anguniagaat pingaarnerit

3.1 Tunngaviusumik unamminartut siunertallu

Namminersorlutik Oqartussat piginnittutut inuiaqatigiit kalaallit ineriartornerannut pingaaruteqarluartumik atuuffeqarput. Attaveqatigiinnermi suliffeqarfiit pingaarnersaasa ilaannik Namminersorlutik Oqartussat piginneqataaernerat, inuussutissarsiornerup ineriartorneranut Namminersorlutik Oqartussat sinaakkutissanik pitsaasunik pilersitseqataanissaat apeqqutaallunnarpoq. Taamaammat Namminersorlutik Oqartussat piginneqataassuteqarnertik eqeersimaartumik pikkoriffeqartumillu aqunnissaa siunertaqartumik isumagisari-aqarpaat, aningaasarsiornerup siuariartorneranik pilersitsisuni, ineriartortitsisunik kiiisalu suliffinnik pitsaasunik pilersitsinikkut, taamaaliornikkut piginnittutut politikki siumut isigisoq siulittuutigiuminartorlu inuiaqatigiinnut akisussaaffeqarnermik qitiutitsisumik.

Piginnittutut politikkimik siunniussaqluni suliaqarsinnaassagaanni Namminersorlutik Oqartussat piginneqataassuteqarnerat pillugu apeqqutit tunngaviusut akineqartariaqarput: *Sooq* Namminersorlutik Oqartussat aktieselskabini *pigisaqarpat*? Aamma Namminersorlutik Oqartussat piginneqataaernerik *qanoq* aquppaat?

3.2 Aktieselskabit pillugit Namminersorlutik Oqartussat siunertaat

Kapitali 2-mi oqaluttuarisaanikkut eqikkaanerme atuarneqarsinnaasutut, Namminersorlutik Oqartussat ullumikkut aktieselskabini arlalinnik pigisaqarnerannut ineriartornermi politikikkut aalajangersimasunik peqquteqartoqarpoq. **Selskabit ilaat eqqarsaatigalugit pilersitsinermut siunertaasut pilersitsinermi pisinnaatit-sissutini nassuiaatigineqarput, tak. bilag 1.**

Selskabit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut kiffartuussutini politikikkut aalajangersimasanik niuernikkullu aalajangersimasanik tunniussisarput, Namminersorlutik Oqartussat peqataanerannut tamakku tunngaviusumik siunertaammata. Tamakku saniatigut piffissap ingerlanerani selskabini arlalinnik pigisaqar-neq aqutigalugu inuussutissarsiornermut suliffissaqartitsiniarnermullu politikkimik ingerlatsineqarsimavoq. Tamanna ilaatigut nunami sumi tamaani tunisiffissatut periarfissanik ingerlatassanillu qulakkeerinninnissamik kissaateqarnermut tunngaviusimavoq. Tamanna siusinnerusukkut malunnarluarsimavoq, nuna kommuneqar-finnut 18-inut agguarneqarallarmat, tamarmik suliffissanik akileraarnikkullu isertitassanik pilersitsinissamut isumalluuteqarluinnartut. Ilarpassui eqqarsaatigalugit ingerlatat pisortat akiligaat aqutigalugit pisarput, ta-makkunanga amerlasuut Namminersorlutik Oqartussat selskabii aqutigalugit ingerlanneqartarlutik.

Suliassat politikikkut aalajangikkat ilarujussui pilersuinerme qulakkeerinninnermut attuumassuteqarput. Tamanna Kalaallit Nunaata sannaanut innuttaasunullu ikittuusunut aamma attuumassuteqarpoq, tassalu na-jugaqariaatsimut. Tamatuma kinguneraa nuna tamakkerlugu tunisassiorfinnik arlalinnik niuferqarnera (nioq-qutit aamma/imaluunniit nunami sumiinneq), suliffeqarfimmuut ataasiinnarmut inissaqakkajuttut, (pissusis-samisoortumik kisermaassinerit), noqqaassuteqarneq suliffeqarfinnik marlunnik arlalinnilluunniit unammil-lertunut aningaasartuutini nammaasinnanngimmata.

Naalakkersuisooqatigiit isumaqatigiissutaanni allassimavoq Namminersorlutik Oqartussat selskabiisa toq-qaannartumik toqqaannangitsumilluunniit suliffeqarfiit namminersortunik pigineqartut unammillissanngik-kaat. Tamannattaq atuuppoq niueqatigiinnikkut suliffeqarfiit namminersortut arlariullutik akinik kiffartu-ussinermillu eqqortumik unammillernermikkut nalimmassaasinaaffianni. Taamatut politikkeqarnikkut Naal-akkersuisut kissaatigaat Namminersorlutik Oqartussat selskabiutaannit namminersorlutik Kalaallit Nunaan- ni ingerlatsisut ipisinneqannginnissaat. Killormoortuanilli suliassat ilaat eqqarsaatigalugit pissusissamisoor- tuusinnaavoq Namminersorlutik Oqartussat selskabit siulersuisuinit qinnuigineqartoq niuernikkut periarfis- sat annertusinissaannut akuerseqqullugit, tamatumalu kingorna Naalakkersuisut / piginnittut selskabip ata- atsimeersuarnerani niuernikkut suliassaqarfiit annertusinissaannik akuersinissaannik qinnuteqarlutik.

Naalakkersuisut soorunami ilisimaarivaat namminersortunik suliffiutillit unammillinnnginnissaannik periuseq ingerlaannartumik tamakkiisumik atuutsilerneqarsinnaanngitsoq. Assersuutigiinnarlugu piviusorsiuunngilaq Royal Greenland A/S-ip namminersorlutik avataasiorlutik raajarniartunik unammillersinnaajunnaarsinnissaa aalisarnermut inatsisip atuuttup iluani. Inatsisimmi iluani aalajangersaqarpoq raajartassat kilisaatillu sels- kabip pigisai nunat allat suliffeqarfiutaannut tuniarneqarsinnaanngitsut, maannangaarlu nunatsinni tamak- kunanga pisisinnaasunik soqanngilaq. Naalakkersuisooqatigiinnissamut isumaqatigiissut taamaalilluni Naalakkersuisut selskabit eqqarsaatigalugit politikkiannut naleraavoq, piffissap ingerlanerani najoqqutari- neqarsinnaasoq.

3.3 Naalackersuisut piginnittuunermut politikkiannut tunngaviumik eqqarsaatigisassat tunngaviillu

Naalackersuisut aktieselskabinik piginnittuunerup tunngaaticigut tunngaviumik aallaaviit arlallit pingaartip-paat. *Naleqartunik annertusaanissamut* anguniakkat saniaticigut, Naalackersuisut piginnittuunermut tunngavilersuutit aallaaviillu pingaarnerit makku pingaartippaat:

- Naalackersuisooqatigiinnissamut isumaqatigiissummi allassimavoq, selskabit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut toqqaannartumik toqqaannangitsumilluunniit suliffeqarfinnik namminersortunik unammillertuussanngitsut. Tamanna pingaartumik atuuppoq niuerfiit immikkoortut ilaannut, sammisaqartut namminersortut arlallit akornanni unammilleqatigiinneq sammisami eqqortunik akinik sullissinernillu qulakkeerinneqataaneri.
- Siulersuisut piginnaasaqarluartut pikkoriffeqarluartullu.
- Kalaallit Nunaanni piginnaasaqarfinnik pingaarnernik piorsaaneq uninngatitsinerlu.
- Kisermaassilluni ingerlatanut niueqatigiinnikkut sunniuteqartitsilluni aqutsinikkut siunertaqartunik sinaakkutissanik pilersitsineq, ingerlatat politikikkut aalajangerneqarsimasut ingerlannissaanni inatsisinut, akuersissutinut imaluunniit kiffartuussinermi isumaqatigiissutinut iluarsillugit.
 - Politikikkut eqqarsaatigisassat iluarsinissaat periutsit assigiinngitsut aqqutigalugit pisinnaapput:
 - Ingerlatanut kisermaassiffiusunut akinik peqataanissamullu piumasaqaatinik naleqqussaaneq.
 - Kiffartuussinermut pisussaaffiit politikikkut aalajangerneqarsimasut inatsisinut imaluunniit isumaqatigiissutinut aalajangersarlugit.
 - Inatsisit, malittarisassat imaluunniit akuersissutit malillugit selskabit niunernikkut periarfissarisinnaasaat killilersorlugit.
- Suliassat erseqqinnerusumik aalajangersimasat isumaginissaannut namminersorlutik sammisaqartunik suleqateqarnissaq periarfissillugu, pisortat ingerlataanni tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit ilapittu-utaasussatut siunnerfeqakkajuttut. Tassani assersuutigineqarsinnaapput peqqinnissaqarfiup isumagininnerullu iluannut atatillugu kiffartuussinikkut sullissinerit.

3.3.1 Selskabinik pilersitsinerit eqqarsaatigalugit sammisat akimorlugit anguniakkat eqqarsaatigisassallu

Namminersorlutik Oqartussat piginnittuusutut politikkiat tassaavoq, aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut tamarmik selskabit periusissatut anguniagaat malinnerisigut pikkoriffeqartumik aningaasartuutinullu sunniuteqartumik ingerlanneqassasut.

Pikkoriffeqartumik aningaasartuutinullu sunniuteqartumik ingerlatsineq qulakkeerniarlugu Namminersorlutik Oqartussat kissaatigaat, selskabit suleqatigalugit selskabinut ataasiakkaanut tamanut uuttuutissatut sakkussanik ilusilersuineqassasoq, selskabit naammassisaannik naammassininnaassusiinillu nalilersuinnernut atorneqarsinnaasut, kiisalu sinneqartooruteqarnissamut anguniagaasinnaasunik aalajangiinissanut.

Aningaasartuutinut sunniuteqartumik ingerlatsinissamut siunniussaqaarneq selskabinut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut, niuerfinni kisermaassiffiusuni suliaqartut tunngaannut immikkut pingaaruteqarpoq. Illuatungaaticigut unammilleqatigiinnermi tatineqarnerup malitsigisaanik neqeroorutitik tulluarsanissaannut pinngitsaalineqanngillat, aappaaticigullu inuussutissarsiutinik ingerlataqartut innuttaasullu kiffartuussinermi sullissinernut pilersuinerinullu unammillersinnaassuseqartunut appakaannissartik isumalluutigaa.

Selskabini Namminersorlutik Oqartussat pigisaanni amerlanerni niuerfiit aningaasarsiornikkut imminnut akilersinnaasut (nunap sumiiffiini aamma tunisassiornikkut) kiisalu niuerfiit imminnut akilersinnaanngitsut akornanni tapiissutinik nuussineqartarpoq. Tapiissutinilli nuussinerup kingunerisinnaavaa inuiaqatigiinni immikkoortut assigiinngitsoq akornanni aningaasaticigut immikkoortitsisoqalenera. Tapiissutinik nuussinermi politikkerit qinikkat akisussaasuusarput tassani pineqarmata suliassaqarfiit ungasissoq eqqarsaatigalugu imminnut akilersinnaanngitsut. Tapiissutinik nuussisarnerup annertussusaa aalajangerneqareerpat, pisariaqavippoq unammilleqatigiinneq ammarneqassappat nuna tamakkerlugu neqeroorutit annertussusii aningaasalersornerilu politikikkut erseqqissumik tulleriarinissaq. Tapiissutinik nussuisarneq pillugu ajornartorsiutit kapitali 5-imi erseqqinnerusumik sammineqarpoq.

Pingaarnertut isigalugu Namminersorlutik Oqartussat piginnittuunerat aktieselskabini selskabit Kalaal-

lit Nunaanni uninngatinnessaanut qulakkeerinnittuni periuseqarluni piginnittutut inissisimanertut isigineqassaaq. Tamatumani suliassat inuiaqatigiinnut pingaarutillit tamatumunnga aningaasarsiornikkut tunngaveqanngitsuni isumaginissaanut periarfissiineqarpoq. Piginnittuunerit niueqatigiinnermi ingerlatsinermut tunngaveqartumik naleqartunik qaffassaanermik siunertaqarluni aqunneqartarput, kiisalu suliassanik naam-massininnissanut periusissatut anguniakkat tunngavigalugit.

Tunngaviusoq tassaavoq Namminersorlutik Oqartussat piginnittuunerimi politikkiat tassaammat, selskabit ingerlatamut pineqartumut sinaakkutissat iluanni aningaasarsiornikkut sinneqartooteqarnermik pilersitsinissaat, tamannami niuernikkut ingerlatsinerimi aktieselskabit tunngaviumik suliassa qarfigisaanni qitiummat. Aningaasaqarnikkut isumalluutit allatut agguarnissaat pisariaqartinneqarpata politikikkut tamanna pingaarnersiunerimi suliassaavoq, aningaasanut inatsit inatsisilluunniit allat aqqutigalugit isumagineqartariaqarluni.

Politikkikkut pingaarnersiuisoqarnissaa pissapat pingaaruteqarpoq selskabit sullissinerit suut isumaginerlugit ilisimanissaat, niuernikkut imminut akilersinnaasutut imaluunniit imminut akilersinnaanngitsutut taaneqartariaqartut. Selskabit politikikkut aalajangikkanik suliaqartarnerat ersarinnerulersikkumallugu inatsisiliornermut, koncessioninut kiffartuussinerimullu isumaqatigiissutinut ilanngunneqartarput.

Selskabit ingerlataasa imminnut akilersinnaanngitsortaat matujartuaartariaqarput, politikikkut aalajangiineqanngippat inuiaqatigiit isumalluutaat allatut agguartariaqartut, taamaalluni ingerlatat politikikkut aalajangiiffiqineqartumik ingerlaqqissinnaaniassammata. Taamaammat ingerlatat politikikkut aalajangerneqartut selskabit isumagisassaat inatsisinut, akuersissutinut imaluunniit kiffartuussinerimi isumaqatigiissutinut iluarsineqartariaqarput.

Namminersorlutik Oqartussat suliassaasa tamakkerlutik aktieselskabinut tunioraanneqarsinnaannginnerinut pissutaavoq ingerlatsinerimi suliffeqarfiutaat nalinginnaasumik ingerlanneqartut niuernikkut tunngavisanik amigaateqarmata. Tamatuma aallaavigisinaavaa ingerlatat pineqartut isumaginissaanut politikikkut eqqarsaatigisassat pingaarutillit tamakkununnga attuumassuteqarmata, taamaammallu ingerlatsineq politikikkut qanimut aqunneqarnissaat kissaatigineqarluni. Taama kissaateqarneq siunertaqartitsinngilaq aqutsineq siulersuisunut arlaannut attuumassuteqanngitsunut tunniutissagaanni, aktieselskabi aningaasarsiornikkut pituttorsimangitsoq taamaattussaattillugu. Tamakku saniatigut ingerlatsinerimi niuernikkut tunngaveqartut aamma niuernikkut tunngaveqanngitsut akornanni erseqqissumik avisaartitsineqakka-juttannginnerat. Assersuutigalugu ilinniartitaanermi suliffeqartoqarpoq ingerlatsinerimi suliassanut attuumassuteqartunik, soorlu nerisarfinnik ingerlatsineq. Tamanna pisortat suliassat pingaaruteqartutut sularinittussarsiunneqarsinnaasutut isigineqakkajunngilaq, kisiannili ilinniartitsinerimi immini immaqa ilanngunneqarsinnaagaluartoq, taamaammallu tamaaliorfigineqarnani.

Sammisani allani politikikkut paasineqarsimavoq, Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsinerimi suliffeqarfiisa ilaat aktieselskabini aqqissuunnerisigut pingaaruteqarluartunik iluaqutaasinnaasut. Iluaqutissartaa tassaavoq selskabip niuernikkut aqunneqarneranut tunngaviani tunisassiat selskabip pilersinneranut siunertaasutut tunisassiat tunniuttarnissaat qitiutinneqarsinnaasut, pilersaarusiornermi siunissamut ungasinnerusumut iluarsinerit ilanngullugit. Iluaqut tamanna attaveqatigiinnermik sammisaqarnerup iluani immikkut malunnaateqarpoq.

Taamaaliornikkut aktieselskabit ingerlatsinerup tungaatigut allaanerussuteqarput, eqqarsaatigisassarpasuit isumagineqartussat assigiinngitsut amerlangaatsiartarmata. Allangortitsisinnaanermut aalajangiisarneq soorunami politikikkut eqqarsaatigisassat assigiinngitsut eqqarsaatigineqartariaqarput. Tamanna ilaatigut takuneqarsinnaavoq suliffeqarfiit imminnut aquttut soorlu Nukissiorfiit aamma Mittarfeqarfiit allangortinneqarsinnaanerannik siusinnerusukkut eqqarsaatigineqartunut atatillugu, assersuutigalugu Tele Greenland A/S-imik aamma Royal Arctic Line A/S-imik allangortitsinerit, killormoortuanik piviusunngunngitsoortut, naak selskabit pilersuineri pingaarnertit imminnut assersuunneqarsinnaagaluartut.

Niurnermi tunngavissat naammattut pigineqaraangata, aktieselskabeqariaaseq immikkut sammisaqarsinnaanermut periarfissinneqartarpoq, pisortat aqutsinerannut naleqqiullugu ingerlatsinikkut annertunerusumik sunniuteqarnissamik nassataqartariaqartoq. Tamakku saniatigut aktieselskabit siulersuisunut ilaasortanik toqqaanikkut kiisalu aqutsisunik sulisunillu pissarsiornikkut namminersornermik ingerlatallit piginnaasaat ilanngutissallugit aktieselskabioriaaseq pitsaanerusunik periarfissinneqassaaq. Ilutigitillugu selskabit aqutsisui annertunerusumik kiffaanngissusermut akisussaaffeqassapput, aningaasartuutunik sunniuteqartumik ingerlatsinerup qulakkeernissaa immikkut akisussaaffigissallugu.

3.3.2 Inuiaqatigiinni suliassat iluarsinissaanni aktielselskabioriaatsit iluatsittumik atornerqarnissaannut tunngaviit pingaarnert

Aktieselskabiniq Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunik pilersitsineq pisortat aqutsisarneranni ilisarnaataasunut aqutseriaatsikkut uniuussinermik pilersitsisarpoq. Aktieselskabioriaatsimik iluatsittumik atuinerup tunngavigaa, aktieselskabiti pillugit inatsit malillugu piginnittut aamma siulersuisut akornanni akisusaaffinnik agguvaassinerit erseqqissut eqqarsaatigisassaammata tunngaviusut. Pisortanut inatsisinit namminersortutut inatsisinit ikaarsaariarneq ilaatigut ingerlatat tungaasigut kiisalu Inatsisartut, Naalakkersuisunut Siulittaasup (piginnittoq), ingerlatsiffiup aammalu selskabip pineqartup akornanni peqatigiinnerup tungaatigut aqutseriaatsinik allannguineqartarpoq.

Taamaammat aktieselskabioriaaseq taamaallaat eqqarsaatigilluareerlugu atornerqarsinnaavoq, kiisalu tunngaviusumik siunniussat eqquutsinneqareernerisigut.

Naalakkersuisut paasinneriaasiat malillugu aktielselskabioriaatsimik iluatsittumik atuinissamut makku ima ittuunissaannik tunngaveqarpoq:

- Ingerlatassaq aktieselskabimi periarfissat iluanni ingerlanniarlugu kissaatigisaq niuernikkut tunngaveqassasoq,
- politikikkut (immikkoortuni) eqqarsaatigisassat suliffeqarfimmut attuumassuteqartut, niuernerme eqqarsaatigisassanut erseqqissumik avissartinneqassasut, pilerinarnerussalluni inatsisitigut, isumaqatigiissutitigut, kiffartuussinermi isumaqatigiissutitut assigisaannulluniit inissinnerisigut,
- aktieselskabimik pilersitsineq aqutigalugu suliassanik isumaginninnissamut pisariillisaanikkut iluanaaruteqartoq pitsaassutsinillu pitsaanagerusunik angusaqartoqarsinnaavoq, ilaatigut pilersaarusionerme periarfissat pitsaanagerusut aqutigalugit, niuerutigisamik aningaasalersuinissamut aningaasanik ajornaanerumumik pissarsinikkut kiisalu iluaqutissat allat, ingerlatani politikikkut immikkualuttut naleqqussarneqartarneri qimannerisigut.

Annertunerumumik pisariillisaanikkut, akit appasinnerusut kiisalu atuisartut pitsaassusermik kissaatigisaat eqquutsinnerunerisigut inuiaqatigiinni aningaasarsiornikkut iluanaarutit anguneqarsinnaapput ingerlataq pineqartoq naammattumik niuernikkut tunngavissaqartinneqarneratigut.

Tekstboks 3.1: Ingerlatsinermi niuernikkut tunngaviit

Eqqarsaatigisassat ataani taaneqartut aallaavigalugit niuernikkut tunngaviit nassuiarneqarsinnaapput:

- *Isertitat sullissinernik tuniniaanermi akinut aallaaveqarput, sullissinerit tunisassianerini aningaasartuutit naggataatigullu atuisussap akileerusussusianut tulluussaanikkut.*
- *Sullissinerit tunisassiarineqarsimasut aammalu noqqaassutigineqavissut akornanni sapinngisamik pitsaanerpaamik angusaqarnissaq siunerataralugu aningaasartuutit ingerlatsinermi aningaasalersuinermilu akilerneqarsimasunut aningaasartuutit tulluussarneqarsinnaapput – noqqaassuteqarneq atuisartunit imaluunniit politikikkut aallaaveqarsimanera apeqquataatinnagu.*
- *Anguniagaqarneq tassaavoq selskabiti sammisaasa ataanni sapinngisamik amerlanerpaanik sinneqartooruteqarnissaq taamaalillunilu naleqartunik pilersitsinissaq.*

Niuernikkut ingerlataqarnermi atuisartut noqqaassuteqarnerat akileerusussusiallu aallaavittut tunisassiap pilersaarusionerqarneranut sinnaakkutissatut aallaaviuvoq, aningaasarsiornikkut sapinngisamik amerlanerpaanik sinneqartooruteqarnissap anguniarnissaa siunertaralugu. Sapinngisamilli amerlanerpaanik sinneqartooruteqarnissaq selskabiniq tamanut siunertaangilaq. Tamanna pingaartumik atuuppoq aktieselskabiniq, inatsisit akuersissutillu aqutigalugit niuernerme imaluunniit taakku ilaanni kisermaassinermut assingusumik inissisimasunut, taamaalillunilu taamaammat immikkoortualunni politikikkut aamma anguniagaqarfiusut.

Atuisartut akiliisarnerisa annertussusia naleraavoq pitsaasoq, tamannali ingerlatsinermi aalajangersimasumi niuernikkut tunngavissaasinnaasuni kisimiilluni uuttuutissaanani. Namminersorlutik Oqartussat tunisassiornermik akitigullu qaffasissusissat aalajangersimasut atatiinnarnissaannut tapiissuteqartaraluartut, atuisartullu akilertagaat appasikkaluartut, suliffeqarfiup niuernikkut ingerlataqartutut ilisarnaasernissaa tunngavilerneqarsinnaalluarpoq. Tamatumunnga Royal Arctic Bygdeservice A/S assersuutissaavoq.

Niuernikkut tunngaviit pigineqartillugit pisortat suliffeqarfiannik aktieselskabitut aqqissuunnissaannut pequtaasup pingaarnep pingaarnerusutut pequtiguaa, aktieselskabioriaaseq makkuninnga periarfissinneqassaaq, makkuninngalu tunngaveqassalluni:

1. *Anguniakkat erseqqissumik avissaartinnerat*, aktieselskabit iluatsitsinissamut najoqqutassaataat tasapput pisariillisarneq aamma naleqartunik pilersitsineq, ingerlatsiviit anguniakkat assigiinngitsukaat amerlasuut malinniakkajuttarlugit. Aktieselskabioriaatsimik atuineq taamaalluni immikkoortukkaat eqqarsaatigalugit politikkeqarnerit niuernikkullu anguniakkat immikkut ilisimasatigut iluanarutissat avissaartinnerisigut tamanna qulakkeerneqarsinnaammat.
2. *Aningaasarsiornikkut kiffaanngissuseqarnermik sunniuteqartumik atorluaaneq*, naalagaaffiup missingersuusioriaasiani aningaasaliinermilu akuersissuseeriaatsit iluanni periarfissaqanngitsut. Tamanna pingaartumik atuuppoq aningaasaliissutit aningaasarsiornikkut imminnut akilersinnaasut siunissamullu siunniunneqakkajuttut aningaasalersornissaannut nammineerluni taarsigassarsinissamut periarfissiimmata.
3. Suliffeqarfii aningaasarsiorfiusut ingerlatsinermut suliassat pingaarnerngitsut iluanni *namminersortut sammisaqarfiini ilisimasaniq peqataatitsineq*, siulersuisunut ilaasortanik qinersinikkut kiisalu aqutsisunik sulisunillu pissarsiornerit aqqutigalugit.

Aktieselskabioriaatsip atorneratigut tunngaviit pingaarnert tamakku aqqutigalugit aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut qitiutinneqarneq, pituttorsimanngissutsit piginnaasallu angusinnaavaat, niueqatigiinnikkut atugassarititaasut sunniuteqartumik ingerlatsinermut ilapittuutaasinnaasut. Taamalli iluaquserneqarneq taamaallaat anguneqarsinnaavoq, tamatiguussuseq periarfissani tamakkunani qitiusoq, tigussaasutigut allaanerusumik ingerlatsisut, allaanerusimasussaagaluartut.

Aktieselskabini naleqassutsimmik annertusaanissamut anguniakkat pinngitsoortitsisinnaanngillat selskabit ingerlataanni politikikkut sunniuteqarnissamut. Tamatumani apequtaaginnarpoq, polittikkikkut eqqarsaatigisassat inatsisit, akuersissutini piumasaaqatit kiffartuussinissamut isumaqatigiissutit il.il. aqqutigalugit isumagineqarpata. Kiisattaq siulersuisut nammineerlutik imaluunniit inatsisitigut pilersinneqarnerata kingunerisaanik aamma / imaluunniit maleruagassatigut pisussaaffilerneqarnikkut, piginnittunut akuerineqartussamik suliassamik aalajangersumik kissaateqarsinnaapput.

3.3.3 Siunertat malillugit aktieselskabini immikkoortiterineq

Norge-mit² isumassarsiornikkut, pisortat aktieselskabiisa atuuffii pillugit assersuunneqarsinnaasumik atugassaqtut, Namminersorlutik Oqartussat aallaavittut piginneqataassutit immikkoortunut pingasunut immikkoortitersinnaavaat.

• Selskabit aningaasarsiorfiusut

- Aningaasat aningaasaliissutigineqartut ingerlatsinermi aningaasarsiornikkut akilersinnaassusii tamakkiisumillu niuertillugit. Taamaammat selskabi tunngaviumik ajornaatsunnguamik namminersortunngorsarneqarsinnaavoq, aamma tamanna pillugu aalajangersimasunik pilersaaruteqartoqanngikkaluartoq.

• Selskabit aningaasarsiornermik siunertaqtut anguniakkallu allat immikkut nassuiaasersukkat

- Selskabip ingerlatsinermi aningaasarsiornikkut akilersinnaassusiata ilisarnaataata aningaasaatillu aningaasaliissutaasut tamakkiisumik niuertiginissaasa ilisarnaataasa saniatigut, anguniakkat immikkut ittut allat aamma 'malersortussaavaat'. Selskabinili kisermaassisutut assingusumik inissisimasut sinneqartoornep amerlassusia immi kisimi aqutsinermi pingaarnersatut uuttuutaasariaqanngilaq.
- Anguniakkat immikkut nassuiaasersukkat pingaarnertut malittarisassaralugu naleqqussaanneri sakkussat nalinginnaasut aqqutigalugit aalajangertariaqarput, soorlu: Inatsisiliorneq, akuersissutit imaluunniit kiffartuussinermut isumaqatigiissutit.
- Selskabini tamakkunani ingerlatsinermut anguniagaq tassaavoq, suliassat politikikkut aalajangerneqarsimasut isumaginerini piginnittuunermut attuumassuteqassanngimmata. Taamaammat selskabi tunngaviumik namminersortunngorsarneqarsinnaavoq, aamma namminersortunngorsaaneq selskabimut pineqartumut piffissap nalaani periarfissaanngikkaluartoq.

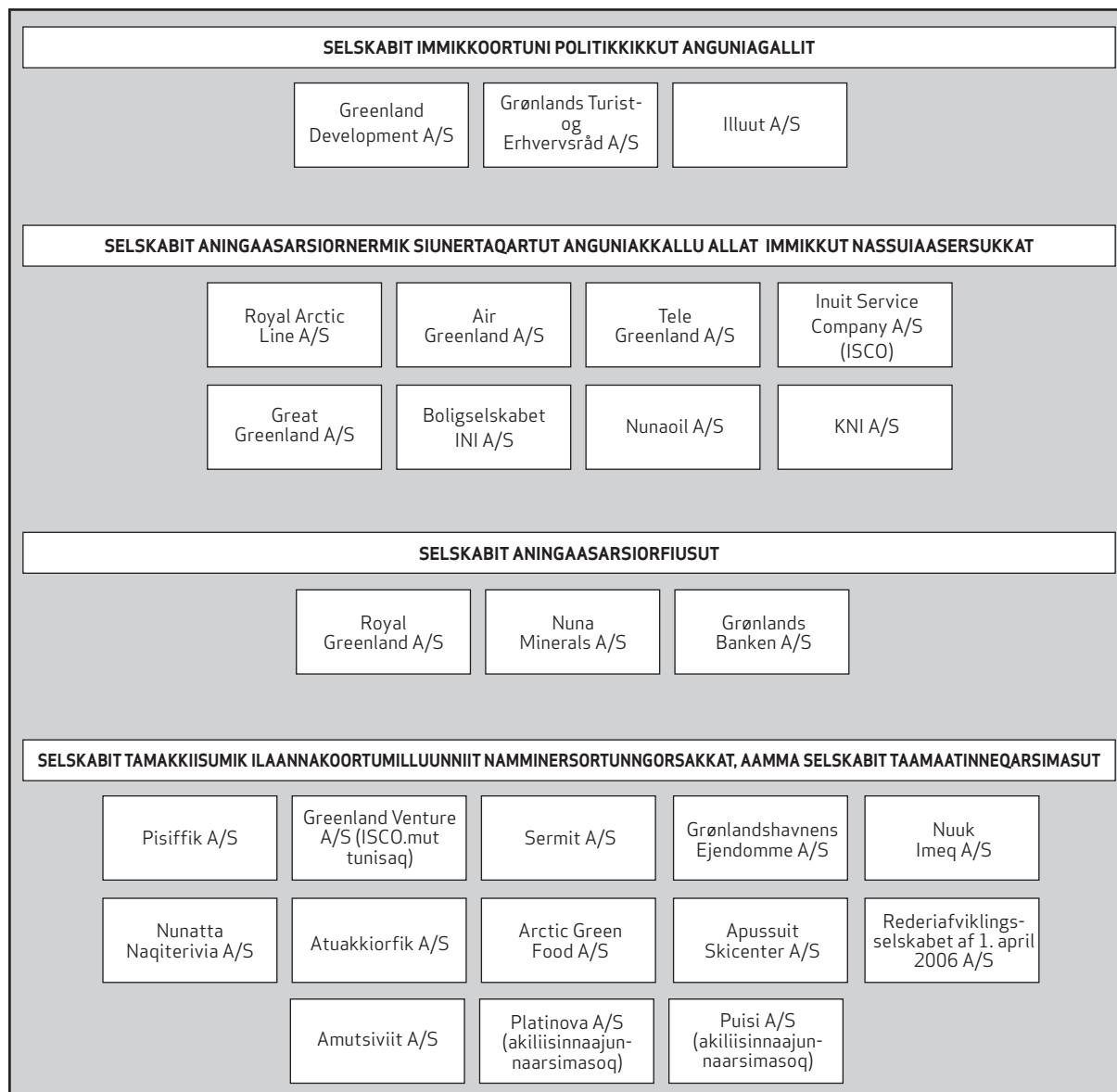
• Selskabit immikkoortuni politikikkut anguniagaqtut

- Anguniakkat selskabimut pitsaassutsikkut imaluunniit annertussutsikkut aalajangersimasumik nassuiaasersukkat, piginnittunit aalajangerneqarsimasut.
- Selskabip suliassaqarfiini oqartussaasut inatsisiliornikkut, akuersissuteqaateqarnikkut imaluunniit kiffartuussinermut isumaqatigiissusiornikkut selskabi aalajangersunik suliassisinnavaa.

2. Egeersimaartumik piginnittuunep – nunarsuarmi aningaasarsioqataaffiusumik norskut naalagaaffiata piginneqataaffii. Storting-imut nalunaarut 13, (2010-2011)

- Selskabit sunniuteqartumik aningaasartuutinillu matussutissaqartitsillutik kiisalu naatsorsuutitigut sinneqartooruteqarsinnaasumik ingerlanneqassapput.
- Selskabit ullumikkutut itsillugit namminersortunngorsarneqarsinnaanerata naatsorsuutigineqarsinnaangilaq.

Tabel 3.1. Aktielselskabit siunertaat malillugit immikkoortiterneri

Paasisaqarfik: Siulittaasup Naalakkersuisoqarfia, Siulersuisunut allattoqarfik

Selskabinut immikkoortunut pingasunut pingaarnertut anguniagaat taaneqarsimasut saniatigut, piginnittut anguniakkat erseqqinnerusut selskabit ilaannut pioreerput, imaluunniit selskabinut ataasiakkaanut aamma oqaasertalersorneqartariaqarlutik. Namminersorlutik Oqartussat selskabit ineriartornerisa sunniuteqarfigisinnaasaannut periarfissanut soorunami apeqqutaavoq, Namminersorlutik Oqartussat kisimiillutik piginnittuunersut, selskabimi aalajangiisumik sunniuteqarnersut imaluunniit selskabimi ikinnerussuteqartumik piginneqataanersut.

Naalakkersuisut naatsorsuutigaat, siulersuisut selskabit pillugit misissueqqissaarinerat suliat nangeqqinnerini oqaloqatiginerilu piginnittut anguniakkat pingaarnertut erseqqinnerusumik oqaasertalersorneqassapput, tamakkununga ilaallutik tamakku ilaannut taamaatinnessamut periusissaq.

3.4 Selskabinik namminersortunngorsaasinnaaneq aamma niuernikkut ammaassuineq

Pisortat sammisaqarfii Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut tamarmut pingaaruteqarluinnarput, ilaatigut selskabinik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit piginnittuunertik aqqutigalugu. Kalaallit

Nunaat namminersorunnermik kissaateqarpoq, imminullu napatittumik aningaasarsiornissamut anguniakkat killiffigalugit, siunissami ineriartortitsinissaq inuiaqatigiinnullu najoqqutassat oqallissutigineqartussaallutik. Oqallinnermut ilaapput aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigisaqarneq pillugu tamakkulu atuuffiit pillugit apeqqutit.

Selskabit ataasiakkaat tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit namminersortunngortinneqarnissaat politikku annertuumik tapersorneqartariaqarput, ilisimasallu paasissutissiineri tunngavigalugit pisariaqarluni. Iluatsittumik namminersortunngorsaaneq pisariillisaanermik kinguneqartarpoq, siunissamullu ungasinerusumut pikkoriffeqartumik ingerlanneqalersarlutik, pissutigalugu selskabit niuernikkut piginnaasaqarnerulersariaqaramik naatsorsuutigisinnaajunnaaraangamikkut Namminersorlutik Oqartussanit aningaasatigut ikiorserneqarnissaq. Unammilleqatigiinnerup annertusineratigut selskabit pikkoriffeqarnerusumik iliuseqarnissaannut tatineqassapput. Tamanna timmisartuussinerup ilaani nalunaarasuartaaserinermilu unammilleqatigiikkiartorerup takutereepaa. Selskabini aqutsisut niueqatigiiffinni unammillerneqassapput, pingartumik Namminersorlutik Oqartussanit aningaasatigut ikiorserneqarnissaq naatsorsuutigineqarunnaapat. Selskabit pisariillisaanissamut piumasarisaasut aallaavigalugit aqunneqarnerulissapput, taamaalillunilu assersuutigalugu nunap immikkoortuinut politikikkut eqqarsaatigisassat killeqartillugit malinnaassallutik, tamatumunnga toqqaannartumik illuatungilerneqaratik. Aammattaarli maluginiartariaqarpoq, sammisat ilaanni unammillernerimi inissisimaffivik pilersissallugu ajornakusuussammat, namminersortunngorsaasoqarnermilu pisortat kisermaassinerat namminersortut kisermaassinerannik taarsiinnarneqarnissaa aarlerinaateqarsinnaalluni. Tamakku eqqarsaatigisassanut ilanngunneqartariaqarput namminersortutut kisermaassisuuneq aamma pitsaasumik ingerlanneqarsinnaanngimmat inuiaqatigiinnullu iluaqutaalersinniarnissaat piuminaalluni.

Taamaammat unammilleqatigiinnermi equitissisutaasinnaasut kiisalu pingaaruteqartumik inissisimanagerup atonerlunneqarsinnaanera taamaalilluni pingitsoortinneqartariaqarpoq. Tamatumani ilaatigut pisariaqarpoq unammilleqatigiinnermi sunniuteqartumik inatsisiliorneq kiisalu unammilleqatigiinnermi oqartussaasut ingerlalluartut. Tamannattaq selskabit suliffeqarfiit allat naleqqatigalugit unammillernissaannut peqqutaagataassaaq.

Taamaammat, niuerutigisat sorliit imaluunniit suliffeqarfiit Namminersorlutik Oqartussanit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigineqartut namminersortunngorsarneqarsinnaanersut imaluunniit nutarterneqassanersut pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalilersuissallutik peqqutissaqarluarput. Taamallu taama naliiineqartariaqarpoq sammisat sorliit piginneqataanermik atatititsiinnarnissamut siunertaqarnerusut, imaluunniit allaat suliassaqarfiit sorliit Namminersorlutik Oqartussat selskabinik nutaanik pilersitsiffiginissaat tuluarsinnaanersoq.

Ukiut kingulliit 10-15-it ingerlaneranni arlalinnik namminersortunngorsaaneqarsimavoq, tak. tabel 3.1. Taama iliorsimaneq inuiaqatigiinnut tunngaviumik ajornartorsiortitsisimangilaq. Tassani immaqa peqqutaasinnaavoq, namminersortunngorsaanerit tamakku naafferaartumik pisimammata, selskabillu sorliit namminersortunngorsartissallutik pilerinarnepaajusut aallaavigineqarsimallutik. Assersuutigalugu selskabit attaveqatigiinnermi ingerlatallit angisuut namminersortunngorsaanerimut ilanngunneqarsimangillat.

Sammisaq akuersisummik pigisaqartoq nutartissallugu politikikkut anguniakkanit aallaaveqarluni ajornakusoorsinnaavoq paasiuminaassinnaallunilu sinaakkutissatut piumasaqaatinik erseqqissunik paasiuminartunillu pilersitsinissap tungaanut. Tamanna pingaartumik atuuppoq, sammisaqarfimmi aningaasarsiorfiunngitsumi sullissinerimi qaffasissuseq aalajangersimasoq atatiinnassallugu tamatumunnga ilutigitillugu eqqarsaatigisagaanni, amigartoorutit landskarsimit aningaasatigut matussusissanngikkaanni.

Tekstboks 3.2: Nutarterinermut naleqqussaannikkut tunngaviit

Ajornartorsiummut tassunga assersuut paasiuminartuq tassaavoq nalunaarasuartaaserinermi nutarterineq, tele-kut attaveqaatit aamma tele-mi sullissineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 17, 20. november 2006-imeersup akuerineqarneratigut piviusunngortinneqartoq.

Tassani aallaqqaammut siunertaasimavoq sullissinerimi nutarterineq, sullissinissamik neqerooruteqartut akiliillutik attaveqaatinik atuisinnaallutik, tele-kut kiffartuussutinink Kalaallit Nunaanni sumiiffinni-lu niuernikkut ilimanaateqartuni suliffeqarfinnut inuinnarnullu sullissinerimik tunniussisinnaallutik.

Sullissinerimik neqerooruteqartut attaveqaatinik atuinissaminut isersinnaanerat tamatiguussusermik qulakkeerinnissaq, akit atugassarititaasullu allat eqqarsaatigalugit, s.a. ataatsimoortumik attaveqarsinnaanermut piumasaqaatit.

Taamallu isersinnaaneq assinganik attaveqaatinik paarlaasseqatigiittarneq qulakkeerneqassaaq, taamaallilluni sullitaq neqerooruteqarfiusumi ataatsimi allami sullitamut attaveqarsinnaalluni.

Peqqussummut missiliummi tunngavigineqarpoq, nutarterineq pillugu aalajangiisoqassappat tele-mi nakkutilliisunik pilersitsinissaq pillugu aamma (aamma pisariaqassappat) tele-mi maalaaruteqartarfimmik pilersitsinissamut malittarisassat, pilersuinissamut pisussaaffimmuut tunngaviit, kiisalu pilersuinissamut pisussaaffimmi amigartorneqassappat matussusiinissaq, ataatsimoortumik attaveqarnerup isumagineqarnera kiisalu atuisartunik illersuisarnissaq pillugit malittarisassanik pilersitsineq.

Ukioq 2006-imiilli tele-mi nakkutilliisoqarfimmik pilersitsineqarpoq sammisami naleqqussaaneermik isumaginnittussamik. Akerlianilli tele pillugu peqqussummut inatsisit malinnaasussat pisariaqartitat pisariaqartumik inissinneqarsimangillat. Tamanna Tele Greenland A/S-imut aamma tele-kut neqerooruteqartunut namminersortunut ajornartorsiutaavoq.

Naalackersuisut namminneq selskabiminnut sammisanilu unammillersinnaasussanut, nutarterneqarsimasut imaluunniit nutarternissaannut pilersaarutigineqartunut, sinaakkutissatut pisariaqartunik, erseqqissunik piunasaqaatinik pilersitsinissaq salliutikkusuppaat. Aammattaaq Naalackersuisut piginnittutut akisussaaffeqarnini tunngavigalugu selskabit pineqartut siulersuisuinik atavartumik oqaloqatiginnittassaaq annikinnerusumik tamakkiisumillunniit namminersortunngorssanissamut periarfissat qulaajarniarlugit.

4. Namminersorlutik Oqartussat piginnittuernerminnik ingerlatsinerat

4.1 Inatsisiliornikkut sinaakkutissat

Namminersorlutik Oqartussat aktieselskabini akiliinissamut aningaasaataannik atuinissamut aalajangerneq aallaavittut siunertat tunngavigissavaa, aningaasanik pineqartunik aqutsineq aktieselskabit pillugit inatsimmi pigineqataasut aamma aqutsisut akornanni piginnaasanik agguaqatigiinneq pillugu aaqqiissutit nalinginnaasut malillugit isumagineqassasut. Suliffeqarfinnik pisortanit pigineqartunik qaninnerusumik aqutsinisaq nakkutilliinissarlu politikkikkut kissaatigineqarpat, ingerlatsinermi suliffeqarfiit pisortanit pigineqartut aqunneqarnissaat pillugit allatut iliorsinnaanerit pigineqareerput. Assersuutiglaugu tamanna pisinnaavoq suliffeqarfiit imminnut pigisut aqunneqarnerisigut, selskabip aqutsisui Naalakkersuisunut akisussaaffeqarlutik.

Namminersorlutik Oqartussat piginnittut aamma aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussat pigineqataaffiisa akornanni attuumassuteqarnerat aktieselskabit pillugit inatsimmi malittarisassanit naleqqussarneqarput.

Pilersitsinermit inatsisini arlalinni selskabit pineqartut tungaannut Namminersorlutik Oqartussat immikkut pisinnaatinneqarput, soorlu akinik aalajangersaanissanut, isumaqatigiissutinik isumaqatigiissusiornikkut il.il. Piginnaatissutit tamakku immikkut ittuni amerlanerni Namminersorlutik Oqartussat piginnittuernerant attuumassuteqarput. Ataatsimut isigalugu isummerneqassaaq, malittarisassat tamakku immikkut ittut atuussinnaammata Namminersorlutik Oqartussat piginnittuernerat eqqarsaatiginagu, tamakkumi suliassanik inuiaqatigiinnut pingaaruteqartunik isumaginninnermik pisortat nakkutilliinerisigut qularnaarneqartarmata, soorlu pilersuinnermik qulakkeerinninnerni. Tamatumunga atatillugu piginnittuuneq aamma pilersitsinermit inatsisip qulakkeerpaa, pilersuinnermi suliassanik isumaginnikkusuttunik selskabeqarmat.

4.2 Aktieselskabit pillugit

Selskabini Namminersorlutik Oqartussat peqataaffigisaanni Namminersorlutik Oqartussat piginnittueneri nikerartuupput kisimiilluni pigineqataassuteqarnermit ikinnerussuteqartumik pigineqataassuteqarnermut, takuuk tabel 2.1.

Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut annersaat naalagaaffiup aktieselskabii pillugit aktieselskabit pillugit inatsimmi malittarisassanut atapput. Namminersorlutik Oqartussat aamma aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut inatsisit selskabinut tunngasut eqqarsaatigalugit ataatsimut katillutik suliffeqarfissuurtut isigineqanngillat. Selskabit piginnittuenerit selskabilli pigineqartut pillugit malittarisassat taamaalillutik Namminersorlutik Oqartussat aamma aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut attuumassuteqarnerannut atuutinngillat.

Tekstboks 4.1: Aktieselskabit ataatsimut isigalugit³

Aktieselskabi suliffeqarfioriaasiuvoq immikkut ittoq, aktieselskabit pillugit inatsimmi aamma ukiumoortumik naatsorsuusiortarneq pillugu inatsimmi aalajangersakkanit naleqqussarneqartut. Aktieselskabi selskabiuvoq inuussutissarsiornermik ingerlatsisuuvoq, selskabimi peqataasut arlaannaalluunniit (piginneqataassuteqartut) selskabit pisussaaffiit namminneerlutik aningaasatigut akiliutaat sinnerlugit akisussaaffilerneqarsimangitsut.

Aktieselskabit pillugit inatsisip § 54-iat malillugu siulersuisut aqutsisullu selskabit suliaannik aqutsinnermik isumaginnittuupput. Piginneqataassuteqartut aalajangiisinnaatitaanerit ataatsimeersuarnermi isumagineqartarpoq, tak. Aktieselskabit pillugit inatsisimmi § 65, imm. 1. Aktieselskabit pillugit inatsisip nalinginnaasumik aaqqinneqarnera taamaalilluni aqutsisut pigineqataassuteqartullu akornanni aalajangiisarnernut nalilerneqartarpoq.

Ataatsimeersuarneq selskabimut oqartussaavoq qullersaasoq, inatsisilli taamaallaat aalajangigasat ikittuunnaat, pingarnerinnaat kiisalu immikkut illuinnartut ataatsimeersuarnermut inissinneqartippaat, pingartumik siulersuisunik kukkunersuisunillu qinersinerit, ukiumoortumik naatsorsuutinik akusersineq kiisalu ukiumi angusat atornerneqarnissaat, malittarisassanik allangortitsinerit kiisalu selskabi-

³ Aningaasarsiornermut ministereqarfik il.il.: "Naalagaaffiup aktieselskabiutai – nakkutilliineq, aqutsineq aamma akisussaaffiit" 2003, s. 15 ff.

mik atorunnaarsitsineq. Taamaattorli ataatsimeersuarneq apeqquini aamma aalajangiisnaatitaavoq, inatsisit ataatsimeersuarnermut immikkut isumagisassanngorlugit ingerlatissimannngisaanni. Ataatsimeersuarneq pissutsini suniluunniit aalajangersinnaavoq, selskabip suliaanut tunngasunut sunulluunniit, ilanngunneqartussaannngitsut immikkut ittut ataasiakkaat eqqaassanngikkaanni.

Ataatsimeersuarnerup aalajangigai siulersiusunut pituttuisuupput, aktielselskabit pillugit inatsimmi § 63-imi ataatsimut isigalugu pisinnaatitaaffiit malitsigisaasa killissaat annertuut iluanni, taamaalereerpat siulersuisut ilaatigut ima iliuuseqarsinnaanngillat, iliuutsit malunnartumik piginneqataasut ilaat imaluunniit piginneqataasut allat imaluunniit selskabi akornuserlugu akuerineqarsinnaanngitsunik iluaqusiisussanik, imaluunniit ataatsimeersuarnermi aalajangikkat isumagalugit, aktielselskabit pillugit inatsimmut imaluunniit selskabip malittarisassaanut assortuuttut.

Taamaalilluni ataatsimeersuarneq sinaakkutissat tamakku iluanni tunngaviumik selskabimi sammisanut tunngasunut aalajangersimasunut sunulluunniit akuliussinnaavoq, tamakkulu pillugit siulersuisut aalajangersimasunik innersuussiffigalugit naalakerlugillu, taamaallaalli ima pisoqassanani, taama akiliut-tarnerit ima sakkortutigisassanngimmata akuliuttarlutillu, ataatsimeersuarneq taamaaliornikkut selskabimik aqutsinermik tigusisutut oqaatigineqarsinnaalluni, tamanna aktielselskabit pillugit inatsit malillugu siulersuisut aqutsisullu isumagisassarimmassuk. Taama sakkooortuumik ataavartumillu selskabip aqunne-ranarut akuliuttarneq siulersuisut – piginnaasanik agguasseriaatsimut assortuuttumik – selskabimi atuuf-fiup, tassa aqutsisut peqatigalugit selskabimik aqutsisussaasut, ilisarnaataa annaaneqassalluni.

Naalagaaffiup aktieselskabiini ataatsimeersuarnermi aalajangikkat pillugit tamanut saqqummiussisar-neq pillugu piimasaqaatit immikkut ittut atuupput. Tamatuma ilaatigut kinguneraa, selskabini tamakku-nani ataatsimeersuortoqarnerani tusagassiuutit najuussinnaanerat.

Piginneqataasoq ataaseq aktielselskabit pillugit inatsit malillugu iliuuseqarnissamut pisussaaffeqan-gilaq. Assersuutigalugu inatsit periarfissiinnngilaq piginneqataassuteqartup selskabimik peqataaffigi-simanik nakkutilliinissaanut pisussaaffiliisumik. Tamannattaq atuuppoq piginneqataassuteqartunut amerlasuunik piginneqataassuteqartunut, Aktielselskabit pillugit inatsit malillugu suliffeqarfik inatsi-sit malillugit kiisalu isumannaatsumik ingerlanneqarnerisooq nakkutigissallugu aamma pisussaaffeqan-gimmata. Taamaamat aktielselskabit pillugit inatsit inatsisitigut ministerimik imaaliillaannaq pisin-naatitaaffeqartitsinnngilaq, naalagaaffik sinnerlugu selskabimi piginneqataassuteqartoq.

4.3 Naalakkersuisut selskabimi tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Namminersorlutik Oqartussat pigisaanni akisussaaffii ataatsimut isigalugit

Naalakkersuisunut ilaasortat akisussaaffii pillugit malittarisassat naalakkersuisunut ilaasortat akisussaaffii pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 6, 13. maj 1993-imeersumi aalajangersagaapput. Namminersorlutik oqar-tussat aktielselskabini peqataanerannut atatillugu Naalakkersuisunut ilaasortat akisussaaffii pillugit inat-simmi immikkut ittunik malittarisassaqqanngilaq, taamaammallu inatsimmi § 6, imm. 1-imi nalinginnaasumik aalajangersakkat tamatumunnga attuumassuteqarpoq, § 6, imm. 1-imi ima allassimavoq:

"Naalakkersuisunut ilaasortaq § 10 malillugu pineqaatissinneqassaaq, taanna pineqartoq, Inatsisartut aamma Naalakkersuisut pillugit inatsisartut inatsisaat imaluunniit inatsisit allat malillugu imaluunniit ator-figisamini iluarsisimasat malillugit, ilaasortap akisussaaffigisani, piaaraluni imaluunniit annertuumik mia-nersuaalliornikkut pisussaaffimminik sumiginnaappat."

Naalakkersuisunut ilaasortat Namminersorlutik Oqartussat tamakkiisumik ilaannakortimilluunniit aktiesel-skabini piginnittuunermik isumaginninnerini akisussaaffii pillugit Kalaallit Nunaanni inatsisitigut iliuusis-sanik pigisaqartoqqanngilaq. Taamaamat tulluurtuussaaq danskit inatsisitigut periusiat inatsisitigut aal-laavittut atorineqarsinnaappat, tassani Naalakkersuisut aalajangiisimanerat akisussaaffeqarnermi pineqa-atissiinermik kinguneqarsinnaasutut qanoq paasineqarnissaa aalajangissagaanni. Tamatumunnga peqquta-neruvoq, naalakkersuisunut ilaasortat akisussaaffii pillugit inatsimmut oqaaseqaatit nalinginnaasut, tassa-ni ima allassimammat:

"Inatsisissatut missiliut ministerit akisussaaffii pillugit danskit inatsisaat aallaavigalugu suliarineqarpoq. Immikkoortuni arlalinni "ministerit akisussaaffii pillugit inatsit" allanngortinneqartariaqarsimavoq, naalak-kersuisummi aalajangiisarneri allaffissornikkut pisarmata, kiisalu oqariaaseq "pillaasiineq" Kalaallit Nu-naanni pinerluttulerineq pillugu inatsimmi ilaatinneqanngimmat."

Nalunaarusiaq "Nalagaaffiup aktieselskabii – nakkutilliineq, aqutsineq aamma akisussaaffeqarneq" 2003-meersaq malillugu, ministerip naalagaaffiup aktieselskabini peqataanerani isumaginninnermini akisussaaffii ataatsimut isigalugit ima allassimasoqarpoq:⁴

"Ataatsimiititaliap paasivaa, pisussaaffiit ministerit atorfimmi inissisimanera malillugu pisussaaffiit nalinginnaasut akisussaaffii pillugit erseqqinnerusumik imaqaarnissai pillugit aalajangiinissamut nalorninartorsionermut attuumassuteqartut. Taamaalluni iliutsit isorineqarsinnaagunnartut aamma iliutsit pineqaatissiissutaasinnaasut akornanni killiliinissaq ajornakusoorsinnaavoq. Apeqqummut isummernissamut eqqartuussivinni periutsinik peqartoqanngilaq, aamma naalagaaffimmi inatsisini aamma selskabinut inatsisini sammineqarsimasunut killiliinnarmik sammineqarsimasut."

Naalagaaffiup piginneqataanerani isumaginninnermut tunngatillugu ministerit akisussaaffiini pineqaatisiissutaasinnaasut tungaasigut inatsisitigut iliutsinik 2003-miilli saqqummertoqarsimanngilaq. Taamaammat pingaarnertut eqqaaneqartariaqarpoq, Naalakkersuisunut Siulittaasoq piginnittut aktieselskabini pineqartuni Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnikkut soqutigisaannik isumaginninnermi ataatsimut isigisumik pisussaaffeqartoq. Aningaasaqarnikkut soqutigisat isumagineranni aallaavittut siulersuisut ukiu-moortumik nalunaarusiat, piginneqataassuteqartunik ataatsimiinnerit il.il. aqutugalugit Namminersorlutik Oqartussanut paasisutissat tunniussaata tamarmik aallaavigneqartariaqarput.

Namminersorlutik Oqartussat aktieselskabimi aningaasaataat aarlerinartorsionerqarpat, aarlerissuteqarnissamut peqqutissaqarpat, Naalakkersuisunut Siulittaasoq piginneqataassuteqartutut pisimasut iluarsiniansarinarlugit pisinnaatitaaffimminik atuinissaminut pisussaaffeqassaaq. Naalakkersuisunut Siulittaasup pisumi aalajangersimasumi pisissaaffini siunertaqartumik isumagisimappagit, pineqartoq pineqaatisinneqarsinnaanngilaq, selskabimi aningaasarsionerup ineriartornera iluarsinngikkaluarpalluunniit kiisalu Namminersorlutik Oqartussat aningaasaataat tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit annaaneqaraluarpataluunniit.

Naalakkersuisunut Siulittaasoq taamattaq piginnittut politikikkut aalajangersakkat malillugit iliuseqarnissaminut pisussaavoq, aktieselskabip pilersinneqarnerani pisinnaatitaaffimmi inatsisiliortut aalajangersimasaat malillugit.

Suliffeqarfimmik naalagaaffimmit pigineqartumi piginnittut isumaginninnerup tungaanut ministerit akisussaaffii pillugit inatsit atuutsinneqarsinnaanngikkaluartoq, iliutsini tamanna qaqtigoortorujussuarmik taamaallat atorneqartarpoq. Tamanna Danmarkimi nunamilu maani atuuppoq, aamma selskabini pisortanit pigineqartuni naalagaaffiup karsianut landskarsimullu pitsaanngitsunik kinguneqartunik pitsaanngitsumik ineriartornermut atatillugu ministerit akisussaaffiinut periarfissat politikikkut ilaanneeriarluni oqallinner-nik pilersitsisaraluartut. Kingullermik Danmarkimi tamanna pivoq DSB First A/S-imik ajornartorsionermut atatillugu.

Killiliinissaq pillugu oqallinneq, tassa selskabimi Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartumi siulersuisut politikikkullu akisussaaffii sumut killeqarnersut pillugit Puisi pillugu sammisaqarnermut ingerlasumut atatillugu eqqaaneqarpoq. 12 mio. kr.-nik qularnaveeqquusiisimaneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat siulersuisut aqutsisullu eqqartuussivimmu tunniuppaat. Suliaq suli eqqartuussivinni inaarutaasumik aalajangiineqanngilaq. Naalakkersuisut neriuutigaat suliama inaarutaasumik aalajangiineq erseqqissumik najoqqutassiineqassasoq, Naalakkersuisut qanga peqataanerannut killissaq qanoq annertutigisoq (t.i. pisoq pillugu ilisimasat), taamaallutik siulersuisut aamma aqutsisut (aallaavittut akisussaasuugaluartut) Naalakkersuisut ilisimasaat peqqutugalugit akisussaaffeqartinneqassannginersut.

4.4 Naalakkersuisut aktieselskabimi piginnittut qisuariarnissamut periarfissaat ataatsimut isigalugit

Naalakkersuisut selskabit tungaanut qisuariarnissamut periarfissaat piginneqataasut selskabimi pissutsit pillugit aalajangiinissaminut periarfissaat pillugit aqqiissutit nalinginnaasut aktieselskabit pillugit inatsimmi allassimasut malinneqarput.

4 Aningaasarsionermut ministereqarfik il.il.: "Naalagaaffiup aktieselskabiutai – nakkutilliineq, aqutsineq aamma akisussaaffiit" 2003, s. 17 ff.

"Aktieselskabimi naalagaaffimmit peqataaffigineqartumi pigineqataasutut ministeri aktieselskabitt pillugit inatsimmi aqqiissutit nalinginnaasut malillugit selskabimut taassumalu aqutsisuisa tungaannut qisuariassalluni arlalinnik periarfissaqarpoq. Aktieselskabimi ataatsimeersuarnermi assersuutigalugu ministeri – naalagaaffiup pigineqataassutai apequtaatillugit – siulersuisunut ilaortat ataasiakkaat imaluunniit siulersuisut tamarmiusut soraarsissinnaallugit aalajangersinnaavoq, aktieselskabitt pillugit inatsimmi malittarisassat malillugit selskabimik misissueqqissaarinissamik ingerlatsisoqassasoq imaluunniit selskabimi pissutsit pillugit aalajangersimasunik aalajangiussaqaarsinnaalluni.

Ataatsimeersuarneq tunngaviumik selskabimi sammisani pissutsini aalajangersimasuni suniluunniit akuliussinnaavoq, tamannalu pillugu siulersuisut aalajangersimasunik inassuteqarfigalugit naalakkergillu, taamaattorli aktieselskabitt pillugit inatsimmi § 63-imi ataatsimut isigalugu pisinnaatitaaffiit malitsigisaasa killissaat annertuut iluanni, taamaalereerpat siulersuisut ilaatigut ima iliuuseqaarsinnaanngillat, iliutsit malunnartumik pigineqataasut ilaat imaluunniit pigineqataasut allat imaluunniit selskabi akornuserlugu akuerineqaarsinnaanngitsunik iluaqusiisussanik, imaluunniit ataatsimeersuarnermi aalajangikkat isumagalugit, aktieselskabitt pillugit inatsimmut imaluunniit selskabip malittarisassaanut assortuuttut.

Taamattaq selskabimut akiliuttarnerit ima sakkortutigisassanngimmata akulikitsigisarlutillu, ataatsimeersuarneq taamaaliornikkut selskabimik aqutsinermik tiguisutut oqaatigineqaarsinnaalluni, tamanna aktieselskabitt pillugit inatsit malillugu siulersuisut aqutsisullu isumagisassarimassuk.

KGH'p aamma GTO'p agguataarnissaannut aktieselskabinillu pilersitsiortornissamut siunertaa pingaarneq tassaavoq ingerlatseriaaseq aningaasarsiortuunerusoq pilersissallugu, annertunerusumik paasinarsarnissaata pilersinissaa kiisalu politikikkut immikkuualuttuni aqutsinerup atorunnaarsinnissaanik kissaateqarneq

Naalakkersuisut ulluinnarni ingerlatsinermut akuliunnissartik kissaatiginngilaat, selskabinili ineriartornermi pingaarnerpaat annerit eqqarsaatigissallugit. Tamanna tamatumunnga periuseqartumik ilionnikkut pissaq. Tamakku Namminersorlutik Oqartussat selskabinut piginnittutut oqaatigisartagaasa ilisarnaataannut pingaaruteqalissapput, siunissamilu ataatsimeersuarnissanut atatillugu tamakkununnga ilimasaarutinut pingaaruteqalissallutik.

Ukioq 2012-imi ataatsimeersuaqattaarnissat sioqqulluarlugit Naalakkersuisut selskabitt sinniisaannik suleqateqarluni suliaqarnissaq aallartissavaat, aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni siunissami ataatsimeersuarnarnerit piareersarneri ingerlannerilu pitsaanerpaatinniarlugit.

4.5 Paasissutissanik ingerlatitseqqittarnermut periarfissat

Piginnittut aktieselskabinut paasissutissanik isertuussanik pissarsinissamut periarfissai aktieselskabitt pillugit inatsimmi § 160, imm. 1, pkt. 2-mi naleqqussarneqarput.

Ingerlatitseqqinnerup pisinnaanissaannut pingaaruteqartoq tassaavoq Namminersorlutik Oqartussat kisimiillutik pigineqataassuteqarnerisut. Selskabini Namminersorlutik Oqartussat kisimiillutik pigineqataaffiini selskabip soqutigisai pingaarnertut malittarineqarnerusoq tassaavoq Namminersorlutik Oqartussat soqutigisaannut assingusut. Tamanna tunngavigalugu malittarisassatut pingaarnertut tunngaviuvoq, selskabip soqutigisarissavaa paasissutissat suulluunniit Namminersorlutik Oqartussat piginnittutut kissaatigisinnasai ingerlateqqittassallugit. Pisinnaatitaaffik taanna selskabitt malittarisassaanni aamma ersersinneqartariaqarpoq. Pisunik takkuttoqaarsinnaavoq, selskabip akiitsoqarfigisaannut eqqarsaatigisassat pilissammata paasissutissat tamakku aamma piginnittunut tunniunneqassallutik.

Aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussat ikittuinnarnik pigineqataaffigisaanni paasissutissanik ingerlatitseqqittarneq pillugu aktieselskabinut tunngaviit nalinginnaasut malittarisassallu nalinginnaasut atuut-sinneqassapput. Piginnittut tamarmik isumaqatigiissutigisinnaappassuk paasissutissanik piginnittunut ingerlatitseqqittarneq taakku eqqarsaatigalugit malittarisassani aalajangerarneqaarsinnaavoq.

⁵ Aningaasarsiortnermut ministereqarfik il.il.: "Naalagaaffiup aktieselskabiutai – nakkutillineq, aqutsineq aamma akisussaaffiit" 2003, s. 33 ff.

Tamatumunnga atatillugu eqqaaneqassaaq, selskabi pillugu paasissutissat isertuussat Naalakkersuisut siulittaasuannut ingerlateqqinneqartut saqqummiussisarneq pillugu inatsimmi niuernermi ingerlatsinermilu isertuussassat tungaannut pinngitsuuinissaq pillugu aalajangersakkanut ilaatinneqassammata kiisalu pisortani atorfillit nipangiussisussaataitaanerata pillugu malittarisassat nalinginnaasut ilaatigut pinerluttaalisitsinermut inatsimmi allassimasut ilaatinneqarmata.

Selskabi pillugu isertuussisussaataitaanermt paasissutissiisarnermullu piumasaqaatit pillugit selskabinut pappilissanik nalilinnik niuerfinni nalunaarsiorsimasunut piumasaqaatit suli sakkortunerupput. Namminersorlutik Oqartussat ikinnerussuteqarlutik NunaMinerals A/S-imi aamma GrønlandsBanken A/S-imi piginneqataassuteqarput, marluullutik børsen-imi selskabitut nalunaarsorsimallutik.

4.6 Siulersuisunut ilaasortanut Namminersorlutik Oqartussani sulisut tungaannut ajornartorsiutit

Siulersuisunut ilaasortat Namminersorlutik Oqartussani sulisut amerlassusii ikilisikkiartuaartinniarlugit Naalakkersuisut ingerlaavartumik misiliisarsimapput. Tamatumunnga peqqutaaneruvoq, siulersuisuni suli-aqarneq Namminersorlutik Oqartussani atorfeqartutut sulinermik isumaginninnerup akuleriisinneqarneri, al-latut ajornassappat Naalakkersuisunut Siulittaasup ilitersuinermi pisinnaaffiisa ataani inissisimasutut isigineqassalluni, tamannalu tunngaviusumik assortuuttuunermik peqquteqartitsisinnaalluni.

Pisuni pinngitsoortitsiffiusuni, Namminersorlutik Oqartussani sulisoq Namminersorlutik Oqartussani atorfeqartuunini aqquutigalugu siulersuisunut ilaasortaattillugu, selskabit pineqartut pillugit pissutsit immikkorlunnaq ittut atuutissapput, Namminersorlutik Oqartussani atorfeqartut siulersuisunut ilaasortatut atornissannik tunngaviusussat. Pilersitsinermut atatillugu inatsisiliornermi erseqqilluinnartumik allassimasariaqarpoq, selskabip siulersuisui tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit sooq Namminersorlutik Oqartussani sulisunik inuttaqartinneqarnerisut.

Aluminium pillugu pilersaarummut isumaqatiginninniartut ataatsimiititaliaannut siulittaasup ajunngitsorsiasaanik aningaasaliissutit nuunnerisa malitsigisaanik aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap 31. december 2010-mi aalajangiinnerminut atatillugu apeqquteqarpoq, Namminersorlutik Oqartussani sulisut siulersuisunut ilaasortat ajunngitsorsiaqartinneqarnerannut tunngasunik apeqquteqarluni.

Tunngaviusumik siulersuisunut ilaasortat Namminersorlutik Oqartussani atorfillit Namminersorlutik Oqartussani atorfeqarnermik peqqutigalugu siulersunut ilaasortaasut kiisalu Namminersorlutik Oqartussani atorfillit siulersuisunut ilaasortaasut inuttut namminneq piginnaasatik tunngavigalugit Namminersorlutik Oqartussat aktieselskabiini qinerneqartut akornanni assigiinngissutsit immikkoortinneqartariaqarput. Tassani pissusissamisussaaq ajunngitsorsiarititaasut taama assinganik immikkoortikkaanni, taamaalluni Namminersorlutik Oqartussani atorfillit siulersuisunut ilaasortaanerminni ajunngitsorsiasaat Landskarsimut nakkartinneqassapput, siulersuisunut ilaasorta atorfeqarnerminut atatillugu siulersuisunut toqqarneqarsimappat, taamaallunilu ilitersuinermi pisussaaffiit ataanniilluni. Assersuutigalugu Illuut A/S-imi siulersuisunut ilaasortat ullumikkut ajunngitsorsiaqartinneqanngillat, siulersuisunut ilaasortaaffii naalakkersuisoqarfanni pisortatut atorfeqarnerannut attuumassuteqarmata.

Aktieselskabit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigineqartut siulersuisunik toqqaasarnermik akissarsisitsisarnermillu malittarisassanik nutaanik tulliani ilusilersuineqarnissaani ajornartorsiut pillugu tunngaveqarnerusumut atatillugu oqallisigineqarnissaa Naalakkersuisut apeqquut taanna tulluurtutut isigaat. Naatsorsuutigineqarpoq 2012-imi ataatsimeersuaqattaarnissat sioqqullugit tamanna pissasoq.

Pilersitsineq pillugu inatsimmut atatillugu Namminersorlutik Oqartussani atorfillit siulersuisunut ilaasortaasut taarsisussaannermt akisussaaffii isummerfigineqartariaqarput. Naalakkersuisut taarsiinissamut akiussaatinneqariaannaalersinnaapput, siulersuisunut ilaasortat Naalakkersuisut Siulittaasuanut ilitersuummut atappat, aaqqissuussamik pivisunilluunniit tunngaveqartumik pisimagaluarpuunniit, tamatuma kingunerissappagu, aktieselskabi taamaaliornikkut siulersuisunit arlaannut attuumassuteqanngitsunit aqunneqarsimasutut oqaatigineqarsinnaappata. Akiliisinnaajunnaarsimasumik Puisi A/S-imik eqqartuussinermi maanna ingerlanneqartumi apeqquut taanna tunngaviusoq aamma eqqartorneqarpoq.

Taamaammat ataatsimiititaliap isummenera malillugu tamanna tunngaviusumik assortuuttuvoq, naalagaaffimmi atorfilik aktieselskabimi siulersuisunut ilaasortaappat.

Isummerneqarpat naalagaaffimmi atorfilik siulersuisuni atuuffimmini ilitersuummut atatinneqanngipat, ataatsimiititaliap naliliinera malillugu naalagaaffimmi atorfilimmut siulersuisunut ilaasortatut pineqartup inissisimanagera eqqarsaatigalugu akuerineqarsinnaanngitsumik paasiuminaatsitsinermik peqqutissaqartitsissaq. Allassimasutut ministeri pituttorsimannigilaq – siulersuisunut pituttorsimannigitsumik – ataatsimut isiginnilluni isummaminik saqqummiussisinnaasoq imaluunniit siulersuisunut imaluunniit ilaasortanut ataasiakkaanut toqqaannartumik aalajangersimasuni apeqquteqarsinnaalluni. Ministeri siulersuisunut ilaasortamut naalagaaffimmi atorfeqartumut isummaminik saqqummiussippat, suliffeqarnermini ministerip ilitersuutaanut atasuusoq, taamaaliornikkut arlaannut attuumassuteqanngitsumik isummanik saqqummiussinerup kiisalu aqqissuussamik ilitersuussinerup akornanni taamaattunik immikkoortitsisinnaaneq tigussaasutigut periarfissaqanngilaq.

Taama assingusumik eqqarsaatigineqartariaqarpoq, selskabini inatsisini tunngaviusumik tunngaviummat, siulersuisunut ilaasortaq qaqqugukkulluunniit siulersuisunit tunuarsinnaammat, tak. aktieselskabip pillugit inatsit § 50, imm. 1. Pissutsit malillugit periarfissaq tamanna pineqaatissinneqarnissamut tarsiusaatinneqarnissamullu akisussaaffimmit pinngitsoortitsinissamut tunngaviusoq. Taamattaq siulersuisunut ilaasortamut iliornissamut periarfissatut tulluarsinnaavoq, selskabimut tunngaviit pillugit piginnittumik annertuumik isumaqatigiinngittoqartillugu. Selskabimi pissutsit pillugit isumaqatigiinngissuteqarneq pillugu tunuarnissamut periarfissaq piviusuni naalagaaffimmi sulisunut atuutinngilaq, atorfeqarnerminut atatillugu siulersuisuni suliaqarnerminik ingerlatsisumut, sulinermi nalaani ministerip ilitersuutaanut atasuusoq.

Tekstboks 4.3-mi oqaasertat siulersuisunut ilaasortat naalagaaffimmi atorfeqartunut ajornartorsiutit eqqartorneqartut, siulersuisunut ilaasortanut Namminersorlutik Oqartussani atorfilinnut ajornartorsiutinut aamma atuuppoq.

Taamattaq eqqaaneqassaaq siulersuisunut ilaasortanut allanut aallaavittut aktieselskabip pillugit inatsimmi § 65, imm. 1-imi atuuppoq, taanna malillugu piginneqataasut selskabimi aalajangersinnaanerit ataatsimeersuarnermi pisussaammat, ilitersuummit aalajangersimasumit pituttorneqarsinnaanngimata, siulersuisunut ilaasortat selskabip soqutigisai isumagisussaammatigik.

4.7 Aqutsinerup aqqissuunneqarnera

Namminersorlutik Oqartussat selskabinut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit namminersorlutik oqatussanit pigineqartut tungaannut arlalinnik assigiinngitsunik atuuffeqarput. Atuuffiit pingaernerit tassaapput oqartussaaneq, isumaqatigiissutini peqataaneq aamma piginnittuuneq.

Piginnittuunermik isumaginninnermut atatillugu inatsisit malillugit Naalakkersuisup akisussaassuseqarnerani akisussaaffik, Naalakkersuisut Siulittaasuanut attuumassuteqarneruvoq, tassani sillimaffigineqarluni, Naalakkersuisut aalajangigaat allaffissornikkut pisarmata. Tamanna peqquteqarpoq aktieselskabini tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit piginnittuuneq, Namminersorlutik Oqartussat peqataaffigisaat Siulittaasup Naalakkersuisoqarfianit isumagineqarpoq, oqartussatut atuuffik sammisatigut naalakkersuisoqarfinit attuumassuteqartunit isumagineqarluni. Taamattaq selskabip tungaannut sammisatigut naalakkersuisoqarfiit inatsisilik nutaanik piareersarneq isumagisarpaat, oqartussatut isumaginninneq inatsisit atuuttut malillugit kiisalu kiffartuussinermi isumaqatigiissutinik isumaqatigiissusiornerit, takuuk bilag 1.

Allaffissornikkut aqqissuussinerup Namminersorlutik Oqartussat aktieselskabip tunngaannut atuuffiit erseqqissumik immikkoortinnissaat qulakkeerpai. Avissaartitsineq arlalinnik iluaqutissaqarpoq, ilaatigut akisussaaffiit pisussaaffillu erseqqinnerusumik paasinarsarneri, oqartussat aalajangiisarneri pillugit tutsuiginarneruneq kiisalu Namminersorlutik Oqartussat piginneqataanerannik isumaginninneq assuarnaatsumik periarfissaat isumagalugu. Nunat, Kalaallit Nunaata imminut assersuunniartagaat, piginnittuunermik isuma-

⁶ Aningaasarsiornermut ministereqarfik il.il.: "Naalagaaffiup aktieselskabiutai – nakkutillineq, aqutsineq aamma akisussaaffiit" 2003, s. 35.

ginnineq sammisat akimorlugit ingerlatsivinni katersorniartarpaat, piginnittuunermik ingerlatsineq kisiat sammillugu allanik atuuffeqanngitsut. Tamanna peqqutit taakkorpiaat peqqutigalugit ingerlanneqarpoq.

4.7.1 Inatsisartunut attuumassutit

Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigineqartut Naalakkersuisut aqqutigalugit Inatsisartunit nakkutigineqarput. Tamanna Inatsisartut aamma Naalakkersuisut pillugit inatsisartut inatsisaannik allanngortitsineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 20. november 2006-imeersumi erseqqinnerusumik naleqqussarneqarpoq. (*Aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartut paasissutissat pillugit Inatsisartut pissarsisinnaanerat*).⁷

Inatsimmi § 16 aamma § 17 pingaarnertut isigalugit tamarmik Aningaasaqarnermut aamma Kukkunersiuner-
mut Ataatsimiititaliat selskabit tungaannut kiisalu Naalakkersuisut piginnittuunermik aqutsinerat pillugit illaatigut pisinnaatinneqarput.

Naalakkersuisut ilaatigut piginnittuunermi atuuffinnut atatillugu Inatsisartut tungannut pisussaaffeqarput, kiisalu ataatsimiititaliat selskabit pillugit paasissutissanik pissarsiornissaminut pisinnaatinneqarlutik:

- Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq aqqutigalugu selskabit ataasiakkaat pillugit paasissutissanik pissarsiornissamut Naalakkersuisut peqqunisaannut periarfissaqarput, § 16a.
- Kukkunersiuner-
mut Ataatsimiititaliaq landskarsimik misissuisuulluni nakkutillisuuvoq, nakkutilliiner-
mullu atatillugu Naalakkersuisut aktieselskabinik tulluurtumik misissuisarnissaat qulakkeerniarlugu misissuisarput, tak. § 17a.

4.8 Namminersorlutik Oqartussat piginnittut tigussaasumik isumaginninnerannut maleruagassat tungavillu

4.8.1 Namminersorlutik Oqartussat piginnittut politikkiannik piviusunngortitsineq

Namminersorlutik Oqartussat piginnittuunitik eqeersimaartumik pikkoriffeqartumillu aqukkusuppaat, si-
umut isigisumik siulittuutigiuminartumillu piginnittut politikki aningaasarsiornermik siuariartorfiusumik, ineriartortitsiner-
mik suliffissanillu pitsaasunik pilersitsisussat, inuiaqatigiinni akisussaassuseqarnermik qitiutitsisut.

Namminersorlutik Oqartussat selskabinut ataasiakkaanut tamanut piginnittut politikkimik ilusilersuineq aallartissamaar-
paat. Piginnittut politikki kissaatigisatut sunniuteqassappat, ingerlatat imminnut akilersinnaanngitsut selskabit isumagisaat tamaasa siunertaqartumik nalunaarsornissaat pisariaqarpoq, tak. im-
mikkoortoq 5.

Naalakkersuisut anguniarpaat ingerlatat imminnut akilersinnaasut imminnullu akilersinnaanngitsut aninga-
asartuutitigut erseqqissumik avissaartinneqarnissaat, taamaalilluni ingerlatanut immi-
nut akilersinnaanngitsunut neqeroorutitigut akitigullu politikkimik ilusiliineqarsinnaassalluni. Selskabit immi-
nut akilersinnaanngitsunik politikikkullu aalajangikkanik ingerlataqarpata, tamakku inatsisinut, akuersissutinut aamma/
imaluunniit kiffartuussiner-
mi isumaqatigiissutinut sapinngisamik iluarsineqassapput, taamaalilluni Nammi-
nersorlutik Oqartussat selskabinik aalajangersimasunik piginnittuunerat politikikkut immikkoortuni angu-
niakkanik ingerlatsineq apeqqutaavallaarunnaarluni.

Selskabit ingerlataat imminnut akilersinnaanngitsut Naalakkersuisut nalunaarsorusuppaat, taamaattoqar-
neralu siulersuisut piginnittunut saqqummiuttassavaat. Isertuussaqaanngissutsip tamatuma politikikkut akitigut immi-
nut akilersinnaanngitsut iluanni pingaarnersiuinissamut periarfissaqalersissavaa, taamaat-
toqarneralu siulittuutigiuminassusermik paasiuminassusermillu pilersitseqataasinnaavoq, kiisalu sammisa-
mi politikikkut oqaasertalersuinissamut isumassarsiorfiusinnaalluni.

4.8.2 Selskabinik pitsaasumik aqutsiner- mut naatsorsuutigisat

Ukiuni kingulliu-
nerusuni selskabinik pitsaasumik aqutsinissaq qitiutikkiartorerulersimavoq, nunanilu amer-
lanerni ataavartumik ataatsimiititaliaqarpoq, piffissani akuttunngitsuni selskabinik pitsaasumik aqutsineq pillugu malittarisassanik pioreersunik tulluussaarinermik inerisaanermillu isumaginnittunik.

⁷ Inatsit 2010-mi allanngortinneqarpoq (Inatsisartut aamma Naalakkersuisut pillugit inatsit nr. 26, 8. november-imeersaq), ataatsimiititaliilli aktieselskabi-
nik nakkutilliinissaminut piginnaatitaaffiit allanngortinneanngillat.

Sammisami ineriartorneq eqqarsaatigissallugu Kalaallit Nunaanni selskabiniq pitsaasumik aqutsineq pillugu maleruagassat pioreersut 2004-meersut Naalakkersuisut nutarterusuppaat.

Aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussat ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigisaanni pitsaasumik aqutsineq pillugu maleruagassat nutaanersat aallaavittut Ingerlatseqatigiiffinnik aqutsilluarnissamut Suleqatigissitit inassuteqaataat august 2010-meersut maleruassavaat tamarmik atuutsinneqarlernissaasa tungaannut. Eqquutsitsineq tunngavik "maliguk imaluunniit nassuiaruk" malillugu pissaaq, selskabimi pissut-sinut aalajangersimasut tungaannut 'eqaatsuunissaq' soorunami pisariaqartinneqassamat.

Ingerlatseqatigiiffinnik aqutsilluarnissamut Suleqatigissitit inassuteqaataat august 2010-meersut najoqqutaralugit siulersuisunut maleruagassanik suliaqarniarpoq. Maleruagassani suliffeqarfiit assigiinn-gitsut assigiinnigitsunik maleruagassiuunneqarumaarput.

Tamakku saniatigut sammisat selskabit immikkut eqqumaffigisariaqagaat Naalakkersuisut ingerlaavartumik aalluttassavaat, tamakkununga ilaallutik inuiaqatigiinni akisussaassuseqarneq, naligiissitaaneq, aningaas-artuutit akissarsiallu allanngoriartorneri il.il.

Immikkoortuni tulluuttuni sammisani immikkoortut selskabit Namminersorlutik Oqartussat pigisaat eqqu-maffigissallugit Naalakkersuisut isumaqarfisaaq nassuiarneqassapput. Inuiaqatigiinni akisussaassuseq aamma tapiissutinik suliffiit akornanni nuussisarnerit sammisaapput pingaarutillit eqqumaffigisariaqartut. Taamaammatt nassuiaammi immikkut kapitalilernerqarput, sukumiinerusumillu sammineqarlutik kapitalini 5 aamma 6.

4.8.2.1 Ammasuuneq aamma paasiuminassuseq

Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigineqartut tunnga-viusumik isertuannigitsumik ammasumillu pissuseqarnissaq atuutsissavaat najoqqutaralugu Ingerlatseqati-giiffinnik aqutsilluarnissamut Suleqatigissitit inassuteqaataat august 2010-meersut maleruassavaat. Ta-matumalu kingorna maleruagassat nunatsinnut atuuttut malissavaat.

Naalakkersuisut 2011-p upernaavani selskabit qinnuigisimavaat ukiumoortumik nalunaarusiornermut atatil-lugu selskabit aqutsisunut akissarsiatigut atugassarititaasut pillugit ammasuunerunissaq immikkut aallutis-sagaat. Selskabit arlallit tamanna sioqqullugu tamatumunnga nammineerlutik suliniuteqarsimapput.

Siulersuisut piginnaasaannik nalilersuinerup aallunneqarnerunerata malitsigisaanik Naalakkersuisut siuler-suisunut aamma inassutiginiarpaat, ukiumoortumik nalunaarusiat Namminersorlutik Oqartussat selskabi-uaanni siulersuisunut ilaasortat aamma aqutsisut pillugit nalunaarsuissasut, inuillu pineqartut piginnaasaat pillugit naatsumik nassuiaateqartassasut.

Tamakku saniatigut Naalakkersuisut naatsorsuutigaat selskabit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqar-tut qulakkiissagaat, nittartakkatik paasissutissiisassasut paasiuminarlutillu, taamaalilluni selskabit sam-misaat pillugit innuttaasut paasissutissanik ajornaatsumik pissarsisinnaassallutik. Paasissutissat makku nittartakkami minnerpaamik tamanit pissarsiarineqarsinnaasariaqarput:

- Ukiunut kingullernut tallimanut ukiumoortumik nalunaarutit akuerisaasimasut.
- Selskabiniq aktieselskabit pillugit inatsimmi § 2a-mi ilaasunut § 157b ukiunut kingullernut tallimanut selskabit pillugit nalunaarutit.
- Malittarisassat atuuttut.
- Siulersuisunut ilaasortat aqutsisullu pillugit nalunaarsuutit taakkulu piginnaasaqarnikkut tunuliaqutaat.
- Aqutsineq pillugu titartaganngorlugu takussutissiaq.

4.8.2.2 Sunniuteqassuseq aningaasartuutillu qaffasissusii pillugit aallussineq

Selskabit sunniuteqartumik ingerlanneqarnissaat Naalakkersuisut kissaatigaat, taamaalilluni inuiaqatigiin-nut kiffartuussutit tunisassiallu sunniuteqanngitsunit akitsorsaateqarnani neqeroorutaasinnaallutik.

Sunniuteqartumik ingerlatsineq qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut naatsorsuutigaat selskabit siulersuisui-sa eqqumaffigisariaqaraat selskabit aningaasartuutaat. Pingaartumik tamanna eqqummariffigineqassaaq selskabiniq kisermaassisuusunit, unammillerteqarnerup kingunerisaanik aningaasartuuteqarnermik annikil-lisaanissamut pinngitsaalisannigitsunit.

Ajornartorsiut tamanna Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap arlaleriartumik aamma sammisarsimavaa, kingullermik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap isumaliutissiisutaata FFL 2011-mut siunnersuummut atatillugu aappassaaneerqarmat. Ima allassimavoq:

"Namminersorlutik Oqartussat selskabii

Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap paasivaa, aktieselskabit pisortanit pigineqartut arlallit kisermaas-sisutut iliuuseqartartut, taamaalilluni allanngorannigsumik ingerlatsinissamut aarlerinaatinik nassataqar-luni, selskabillu piginnittunut agguagarsiassanik akiliisarsinnaanerit killeqartillugu. Tamanna erseqqissa-atiginarsorinarpoq, siunnersuinerimik inuussutissarsiortup avataaneersup qanittukut paasisimmamagu, Royal Arctic Line A/S-imi (RAL) ukiumut katillugit 30 mio. kr.-nik nalilinnik sipaarutit pisariillisaatillugu pi-viusunnigortinnissaannut periarfissaqartoq – selskabip innuttaasunik kiffartuussinera malunnaatilimmik kalluarneqanngikkaluarluni. Tassani unneqqarissumik oqaatigineqarsinnaavoq, inuiaqatigiittut taamaalior-nitsigut ukiut tamaasa RAL-p kiffartuussutaanut 30 mio. kr.-nik amerlanaarilluta akiliisarsimasugut. Assor-torneqarsinnaanngilluinnarpoq aktieselskabini pisortanit pigineqartuni allani assingusumik sipaaruteqar-toqarsinnaallunilu pisariillisaanerimut ilimanaateqartunik, soorlu assersuutigalugu Tele Greenland A/S-imi aamma KNI A/S-imi. Tamanna Naalakkersuisut piaarnerpaamik paasiniartariaqarpaat."

Immikkut oqaatigisariaqarpoq Naalakkersuisut nuannaarutigimmassuk Royal Arctic Line A/S-ip inger-latsinikkut suliani pitsanngorsalersimmamagut.

Naalakkersuisut kissaatigaat selskabit ataasiakkaat siulersuisuisa misissuinerit ingerlatissagaat selskabip niuernerani akilersinnaassuserimut, aningaasartuutaanut aningaasaqarinnikkut ilusaanut tunngasut, piginnit-tunut saqqummiunneqarsinnaasunngorlugit. Tamanna tunngavigalugu piginnittut aalajangersassavaat angu-niagassat suunersut, kingusinnerusukkut selskabit ataasiakkaat ineriartorsimanerannut tunngavissatut ator-neqarsinnaasut. Selskabit ineriartortinneqarnerat iluanaaruteqartarnermi politikkimut attuumavoq, ta-annalu sammineqarpoq kapitali 7-imi.

4.8.2.3 Aqutsisunut akissarsiatigut atugassarititaasut

Ammasuuneq aamma paasiuminarneq pillugu immikkoortoq 4.8.2.1-imi soorlu allassimasoq Naalakkersuisut kissaatigaat siunissami ukiumoortumik nalunaarusiani aqutsisut akissarsiaat pillugit nassuiaateqartoqar-tassasoq. Nassuiaammi imaritinneqartassapput bonus-iaqartitsinerimik aqqiissutit amerlassusii piumas-aatillu pillugit nassuiaatit, soraarnerimut atatillugu ajunngitsorsiaqartitsinerit assigisaallu aqutsisunut ila-asortanut agguarlugit. Taamaaliornikkut ilaatigut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap kissaatigisai Naal-akkersuisut eqquutsissavaat.

Naalakkersuisut isumaqarput siulersuisut 'issiasut' aqutsisunik isumaqatigiissusiortarneq akisussaaffigi-gaat. Naalakkersuisut pingaarnertut isumaqarput selskabit aqutsisuninut akissarsiatigut atugassarititaasut selskabip aningaasarsiorneranut anguniakkanillu eqquutsitsisarnerannut tulluutissasut. Taamattaq akis-sarsiaqartitsineq inuiaqatigiinni akissarsiat allanngoriartornerannut naammaginartumik nallersuutissapput, taamaalilluni aqutsisunik piginnaasalinnik kajungertitsinissaq atorfeqartitsiinnaanissarlu periarfissinneqar-lutik.

Aqutsisunut akissarsiatigut atugassarititaasut killissaat pillugit apeqqut Kalaallit Nunaanni selskabinik pitsaasumik aqutsinissaq pillugu malittarisassat nutarternerinut atatillugu pissusissamisoortumik ilanngun-neqassaaq.

4.8.2.4 Inuiaqatigiinni akisussaassuseq

Selskabit Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartut inuiaqatigi-innut immikkut akisussaaffeqarput, taamaattumillu aamma inuiaqatigiinnut akisussaaffeqarneq pillugu poli-tikkiliussallutik malillugulu. Tamakku immikkoortoq 6-imi erseqqinnerusumik nassuiarneqarput. Suliassat politikikkut suliakkiussat selskabinik ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit Namminersorlutik Oqartus-sat pigineqartut suliarisartagaat imminni selskabip inuiaqatigiinnut akisussaassuseqassusianik takutitsinn-gillat. Taamaattumik selskabit immikkoortittariaqarpaat suliassat politikikkut suliakkiussat aammalu suli-assat selskabip inuiaqatigiinnut akisussaasseqassusianik ersersitsisut. Selskabit imminnut akilersinnaann-gitsunik politikikkulli suliakkiussanik tigusaqassatillutik, qulakkeertassavaat suliassap nassuiarluaarsima-nissaa tunngaveqarnissaalu inatsimmik, akuersissuteqaammik imaluunniit kiffartuussinerimut isumaqatigi-issummik.

4.8.2.5 Siulersuisuni naligiissitaaneq tamatiguussuserlu

Aallaqqaammut maluginiarneqassaaq, Inatsisartut inatsisaat nr. 7 11. april 2003-meersoq angutit arnallu na-ligiissitaanissaannut tunngasoq naapertolugu suliffeqarfii namminersortut 10 sinnerlugit sulisullit ukiut ta-maasa naligiissitaaneq pillugu Naalakkersuisumut nalunaarutigisartussaammassuk suaassutsit qanoq oqi-

maaqatigiinnerat aammalu naligiinnissaq pillugu sulisut akornanni suliniutit ukiumi pineqartumi suunersut. Taassuma saniatigut siulersuisut, sinniisoqarfiit allatulluunniit arlariulluni aqutsiveqarfiit, Naalackersuisut siulersuisulersugaani, sapinngisamik suaassutsit oqimaaqatigiillutik inissisimasassapput. Tamannattaq atuuppoq suliffeqarfinnut imminnut pigisunut, soqutigisaqatigiiffinnut, aktieselskabinut anpartsselskabinullu, pisortat aqutsisoqarfiinut attuumassuteqanngitsut, immiut pigisut eqqarsaatigalugit Landskarsimit aningaasalersugaasut imaluunniit selskabip annersaa Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarpat.

Naalackersuisut kissaatigaat arnat angutillu Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiorneq ataatsimut isigalugu sunniuteqarnissamut peqataanissamullu assigiissunik periarfissaqartariaqartut. Politikkikkut anguniaga-avoq inuiaqatigiinni aningaasarsiornerup ineriartornera nukittorsarneqassasoq, piginnaasaqartut ataatsimoortumik qitiutinnerisigut kiisalu aqutseriaatsini aalajangeeriaatsinilu tamatiguussutsip siuarsarneratigut.

Figur 4.1: Siulersuisuni Naalackersuisut toqqartagaanni suaassutsikkut agguataarsimanerup naligiissitaanermut inatsisip § 6-ianut naapertuuneri.

	2009	2011
§ 6-ip piimasaqaataanut ilaaneq	Eqqortinneqarpoq	Eqqortinneqarpoq (m/k)
Royal Greenland A/S	Naamik	Naamik (4/2)
Greenland Development A/S	Naamik	Naamik (3/0)
Royal Arctic Line A/S	Naamik	Aap (3/2)
Grønlands Turist- og Erhvervsråd A/S	Naamik	Naamik (3/0)
Tele Greenland A/S	Naamik	Aap (2/2)
Great Greenland A/S	Naamik	Aap (2/2)
KNI A/S	Naamik	Aap (3/3)
Inuit Service Company A/S	Naamik	Naamik (3/0)
NunaOil A/S	Naamik	Aap (2/2)
Air Greenland A/S	Naamik	Aap (1/1)
Boligselskabet INI A/S	Naamik	Aap (1/1)
Eqquotsinnerata annertussusaa	9%	64%

Malugeqqusaq: Selskabit Naalackersuisut allanit ilaqlarlutik toqqartagaat ilaatinneqanngillat. Aammattaq malugineqassaaq Naalackersuisut siulersuisuni pineqartuni kisimik siulersuisunik inuttaliisanngimmata, taamaattumillu naligiissitaanermut inatsisip § 6-ia tamatigut maleqqissaarneqarsinnaasarani. Siulersuisut akunnattunik amerlassuseqaraangata aamma oqimaaqatigiivisoqarsinnaanngitsoq malugineqassaaq.

Aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni pitsaasumik ineriartortitsissagaanni tungavius-saaq, siulersuisut inunnik pisariaqartitanik misilittagaqartunik piginnaasaqartunillu inuttalerneqartassasut. Siulersuisuni suliaqarneq ataatsimut isigalugu niuerneramik, periuseqarluni aqutsinerumut, ingerlatsinermi aningaasarsiornermut, naleqartunik pilersitsinerumut annertuumik piginnaasaqarlunilu misilittagaqarnissaq il.il. Aqut-sisuni siulersuisunilu tamatiguussuseq pingaartinneqassaaq, kisiannili piginnaasanik pilliuteqanngitsumik.

Piginnaasat makkununga attuumassuteqarsinnaapput; inuiaassuseq, kulturi, ukioqqortussuseq, arnaaneq/angutaaneq, ilinniagaqarneq misilittagaqarnerlu, tamakkuli pisariaqartumik pequtaasariaqanngillat. Pisut ilaanni inuiaassuseq, arnaaneq angutaanerlu imaluunniit aalajangersimasumik ilinniagaqarsimaneq piginnaasaasinnaapput iluaqutaasut. Tamannali kisimiissinnaavoq. Piginnaasaqarnerit inuianni sumi innuttaassusermut attuumassuteqarnermut imaluunniit arnaanermut/angutaanerumut aalajangersimasumut mattunneqarsinnaanngilaq. Taamaamat arnaalluni/angutaalluni piginnaasaqarneq aktielsekskabini Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni siulersuisunut ilaasortanngussagaanni immi isissutissatut periarfissiisinnaanngilaq.

Kalaallit Nunaanni naleqqiussinikkut qaffasissumik ilinniarsimasut amerlasoorpassuit arnaapput, taamalu siuariartorneq ukiumi takkuttussani immaqqa nukittorsarneqarsinnaavoq. Siulersuisuni aqut-sisunilu arnat ikippallaarnerisa kingunerisinnaavaa, nunap isumalluutai tamakkiisumik atorluarsinnaannginneri, taamaallunilu piginnaasanik avissaartuunermik kinguneqarsinnaalluni. Taamaamat Naalackersuisunut anguniaga-avoq, arnat amerlanerit aqut-sisuni pisortaanerlu atorfinnut taamallu siulersuisunut ilanngunneqarnissaat. Naalackersuisut pingaartut isumaqarfigaat, pisortaanerumut siulersuisunullu pissusissamisoortumik peqataatitsinissap qulakkeernissaa siunertaqartumik suliniutigineqarnissaa.

Siunissami ataatsimeersuartarnermi naligiissitaanissaq tamatiguussuserlu pillugit anguniakkat Naalackersuisut malersortuassavaat siulersuisussanut innersuussuteqartarnermikkut toqqaasarnermikkullu.

4.8.3 Siulersuisunik nalilersuineq

Siulersuisut aktieselskabini aqutsinerup tungaatigut qitiulluinnartumik inissisimanerisa malitsigisaani, aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut ileqquusumik ataatsimeersuarnerit sioqqulluarlugit siulersuisut suliaat piginnaasatigullu katiterneqarnerat ukiut tamaasa nalilersortassavaat piginnittunut saqqummiussassatut. Nalilersuineq siunnersuisartunit avataaneersunit ingerlanneqartassaaq. Taamaaliornikkut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap kissaatigilluagaa eqquutsinneqassaaq.

Siulersuisunik aaqqissuussamik nalilersuisarnerup siunertaraa, sammisani arlalinni selskabimik aqutsinerup nukittorsarneqarnissaa, pingaartumik siulersuisut sunniuteqarnerisa tungaannut, siulersuisunut ilaasortat ataasiakkaat angusaat kiisalu siulersuisut aqutsisut tungaannut attuumassuteqarnerat.

Siulersuisut nalilersortarneranni Naalackersuisut eqqarsaatigalugit naliliinertut atorineqartassapput, siulersuisut selskabip suliariumaagassai isumaginarlugit eqqortunik piginnaasaqarnerisut imaluunniit piginnaasat katiterneqarneri nutaat pisariaqartinneqarnerisut.

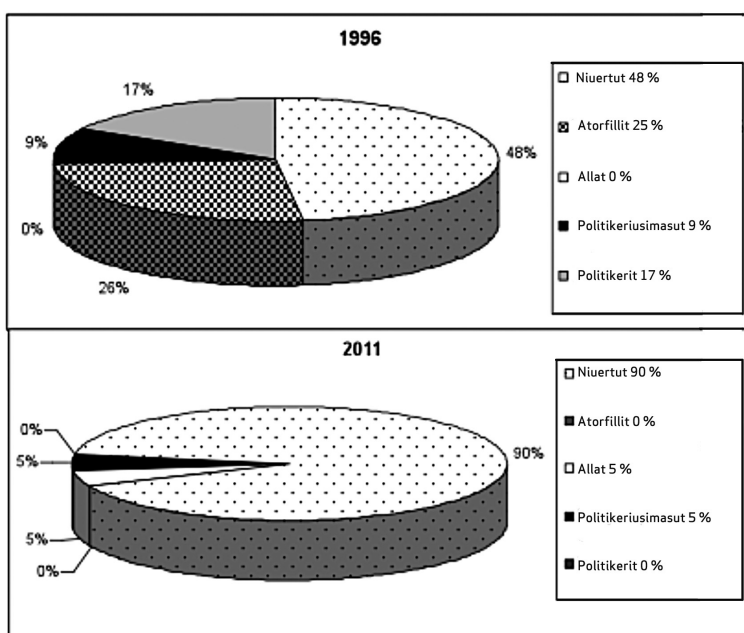
4.8.4 Siulersuisunut ilaasortanik toqqaasarnermut piumasaqaatit aamma ajunngitsorsiaqartitsinermi politikki

Aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni siulersuisut annertunerisumik pikkoriffeqarnerunissaat siunertaqartumik Naalackersuisut sulissutigaaq. Taamaalluni siulersuisunut ilaasortaarneq politikikkut partiimut aalajangersimasumut attuumassuteqarneq peqqutigalugu siulersuisuni ilaasortanik atuisarneq Naalackersuisut unitsikkusuppaat, pingaartumik tamakkununga ilaallutik Inatsisartunut kommunalbestyrelsinullu ilaasortat. Tamatumani aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussat ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigisaanni siulersuisut toqqaannartumik partiimi politikkimik ingerlatsinersut pillugit eqqarsaatersorneq pinngitsoortinniarneqarpoq. Aammattaaq Naalackersuisut sulissutigaaq siulersuisut atorfillitanik siulersuisuniititaqartarnertik annikillisarinarlugi, taamaaliornikkut ilaatigut pinngitsoortinniarlugi Namminersorlutik Oqartussani atorfeqartutut aktieselskabit siulersuisuini akerleriittunik soqutigisaqalersinnaaneq pinngitsoorniarlugi.

Ukioq 1996-ip ingerlanerani selskabit siulersuisuini inuussutissarsiornikkut piginnaasallit kajungertinniarnerat suliniutigineqalerpoq. Taamani naalackersuisut politikkeraat selskabini siulersuisuunerup pikkoriffiuniussaata ingerlateqqinneqarnissaa, ilaatigut inuussutissarsiornermi piginnaasaqartut siulersuisunut kajungertinniarnerisigut.

Soorlu figur 4.1-imi takuneqarsinnaasutut, 1996-imiit ineriartorneq ullumikkumut ingerlasimasoq. Piffissap naajartornerani ineriartorneq aneq pisimasoq takuneqarsinnaavoq. Selskabini sisamani taaneqartuni siulersuisunut ilaasortat katiterneqarneranni 1996-imi 48 %-it inuussutissarsiornermik ingerlataqartuupput, ullumikkut selskabini taakkunani 90 %-it anguneqarsimallutik.

Figur 4.2 Ataatsimeersuarnermi siulersuisut qinikkat ukiuni 1996-imi ukunani Royal Greenland A/S, KNI A/S, Royal Arctic Line A/S aamma Tele Greenland A/S

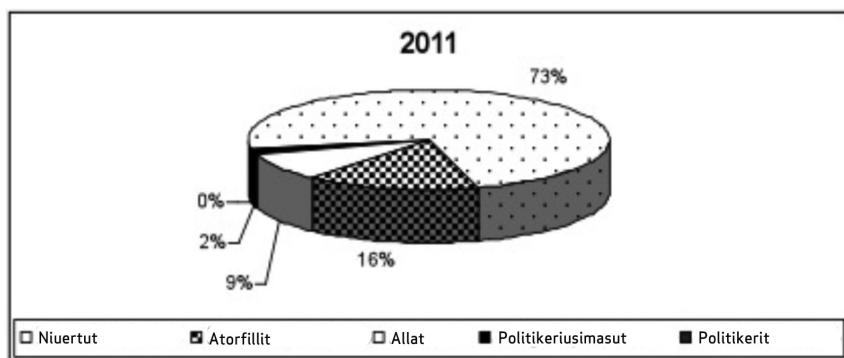
Paasisaqarfik figur qulleq: <http://www.stm.dk/publikationer/groenland/kap02001.html>.

Paasisaqarfik figur alleq: Siulittaasup Naalackersuisoqarfia

Aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunit tamanit nalunaarsuineri (figur 4.2), takuneqarsinnaavoq, sammisami politikikkut anguniakkat anguneqaleruttortut. Selskabini Naalakkersuisut toqqaanni siulersuisulinni 73 %-it inuussutissarsiornermik ingerlatsisupput imaluunniit politikerit suliaqartuullutik.

Akerlianik Namminersorlutik Oqartussani atorfillit suli amerlangaatsiartut siulersuisunut ilaasortaapput. Taamaallilluni aallaqqaammulli anguniagaq suli anguneqarsimangilaq, ataatsimut isigalugu annikitsuinnarmik ikilismammata. Tamannali annertuumik assigiinnngissuteqarfiuvoq. Selskabini amerlanerpaani atorfillinik ilaasortaartoqanngilaq, selskabini ataasiakkaani selskabit immikkut ilisarnaataat peqqutigalugit atorfillit amerlangaatsiarlutik. Tassani pingaartumik Illuut A/S-imi aamma Greenland Development A/S-imi atuuppoq.

Figur 4.3 Inuutissarsiuutitigut agguataarsimaneq - Aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussat ilaannakkortumik tamakkiisumilluunniit pigisaanni siulersuisut katitigaanerit, september 2011

Uani figurimi Illuut A/S ilaavoq, siulersuisuni ilaasortai pingasut tamarmik malittarisassat malillugit atorfilliusut. Paasisaqarfik: Siulittaasup Naalakkersuisoqarfia

Aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni ukiumoortumik siulersuisunik nalilersuisarnissaq pillugu Namminersorlutik Oqartussat selskabillu akornanni suleqatigiinnissaq eqeersimaartumik atornerqassaaq, tassani takutinneqassalluni siulersuisut selskabimi pineqartumi piginnaasaqarfissatut pisariaqartitat pigineraat, taamaallillunilu siulersuisut piginnaasaat anguniakkat piginnittut anguniagaasa tungaannut siulersuisut piginnaasaat sakkortusisimanersut.

Siulersuisut aktieselskabini aqutsinerup tungaatigut qitiulluinnartumik inissisimanerisa malitsigisaanik ajunngitsorsiat amerlassusii inunnik eqqortunik piginnaasaqartunik piginnaasaqartunillu selskabini Namminersorlutik Oqartussat ilaannakkortumik tamakkiisumilluunniit pigisaanni aqutsinissamut pingaaruteqartutut aporfiusariaqanngilaq. Ajunngitsorsiaqarnermi politikki aalajangersarniarlugu Naalakkersuisut ingerlaavartumik suliaqartarput, piukkunnartut eqqortut siulersuisunut ilaasortaalernissaannut kajungissaasinnaasut. Ajunngitsorsiaqarneq pillugu taama politikkeqarneq akuttunngitsumik nalilersorneqartariaqarpoq.

Tekstboks 4.4: Naalagaaffiit selskabiini siulersuisunik akissarsiaqartitsinerit tunngaviit⁸

"Naalagaaffik piginneqataasut"-mi inassutigineqarpoq, naalagaaffiup selskabiini ataasiakkaani ajunngitsorsiat siulersuisut suliatigut artukkerneqarnerat tunngavigalugu, naalagaaffiup selskabiini allani ajunngitsorsianut naleqqiullugu kiisalu selskabini namminersortuni ajunngitsorsianut assersuussinerni naleqqiussinerit tunngavigalugit aalajangerneqartassasut. Taamattaq anguniakkanut aalajangerneqarpoq, naalagaaffiup selskabi akissarsiatigut nuimaninngunngikkaluarlutik siulersuisunut ilaasortanut ajunngitsorsiasat unammillersinnaassuseqartumik neqeroortigineqarsinnaasut.

Taamaallilluni pisariaqarpoq, siulersuisunut ajunngitsorsiasat aalajangernerisigut eqqarsaatigissasat taakku marluk akornanni oqimaatigiissitsineqartassasooq. Illuatungaatiqut ingalassimaniartoqartariaqarpoq, naalagaaffiit selskabiini piginnittuuneq tunngaviusumik innuttaasut sinnerlugit ingerlanneqartarmat. Illuatungaatiqut, naalagaaffiit selskabiisa siulersuisunut inuit piginnaasaqarluartut kajungertinnissaat pingaaruteqarpoq, taamaaliornikkut selskabit sapinngisamik pitsaanerpaamik ingerlanneqarnissaat qularnaannerussamat, taamaallillunilu naalagaaffiup aningaasaatai selskabiiniitineqartut inuiaqatigiinnut iluaqutissanngorlugit aqunneqassammata. Inuk naalagaaffiup selskabiini siulersuisunut toqarneqarnermut akuersineranut pissutsit allat qularnanngitsumik apequtaagu-

⁸ "Naalagaaffiup selskabiutai 2007"; Aningaasarsiornermut ministereqarfik, saqqummersinneqarfia juni 2007, s. 15.

naraluartut, qularutissaanngilaq ajunngitsorsiasat aamma apeqquataasernerat. Minnerunngitsumik tagineqarnikkut suliassanut allanut appakaannissamut periarfissaqalersarneq peqquataalluni.

"Naalagaaffik piginneqataasutut"-mi naalagaaffiup selskabiini aamma selskabit namminersortut pap-pilissanik nalilinnik niuerfinni nalunaarsorsimasuni akissarsiaqartitsineq assersuunneqarsimavoq. Assersuussineq tunngavigalugu nalilerneqarpoq naalagaaffiup selskabiini siulersuisunik ajunngitsorsiaqartitsineq naammaginatut qaffasissuseqartoq, naak appasinnerugaluartut. Taamattaq eqqaaneqarpoq, naalagaaffik piginnittuusut pingaartumik siulersuisunut siulittaasut suleqatigalugit ingerlaavartumik eqqarsaatigineqartariaqartoq, ajunngitsorsiat qaffasissusii inunnik tulluurtunik piginnaasalinnik kajungertitsiniarnermut aporfiusarnerut...

Ammasuuneq isertuusaaqartannginnerlu qulakkeerniarlugit Selskabinut Namminersorlutik Oqartussat ilaana-kortimik tamakkiisumilluunniit pigisaanni piukkunnartunik piukkussisarneq toqqaasernerlu pillugit Naalakersuisut ataatsimut isigisumik najoqqutassanik aalajangiisarput. Ukioq 2012-imi ataatsimeersuaqattaarnerit aallartinginnerini Naalakersuisut ajunngitsorsiaqartitsinerlutik politikkiimi maleruagassat atuuttut nutarter-niarpaat.

4.8.5 Piginnittut aktieselskabini attaveqartarnermut maleruagassat

Siullermik erseqqissarneqassaaq Namminersorlutik Oqartussat piginnittut aamma selskabip akornanni pi-sortatigoortumik attaveqatigiinneq ataatsimeersuarneq pisassamat aktieselskabit pillugit inatsisip maleruagassat nalinginnaasut naapertorlugit.

Ataatsimeersuarnerup siulersuisut innersuussuteqarfigalugillu peqqusinnaavai selskabimi suliassat suullu- unniit pillugit, taamaattorli aktieselskabit pillugit inatsimmi immikkut pineqarsinnaanermut aalajangersagaa § 63⁹-imiittoq killingalugu. Ataatsimeersuarnerilli atorlugit selskabip sulineranut sunniuteqarneq ima anner- tutigilissanngilaq oqartoqarsinnaalerluni ataatsimeersuarneq aqutsisunngorsimasooq, aktieselskabimmi pil- lugit inatsimmi allassimavoq siulersuisut pisortaqaqfillu aqutsisuusut.

Suliassalli amerlanerit eqqarsaatigalugit siulersuisut piginnittullu akornanni attaveqatigiinnikkut ataatsi- meersuarnerup avataatigut aqqinneqarsinnaasassapput. Attaveqatigiinnissap taamaattup qanoq inger- lasarnissaanut maleruagassat ataani nassuiarneqarput.

Pigineqataassutsimut tunngasutigit attaveqatigiinneq Namminersorlutik Oqartussat aktieselskabillu akornanni aallartittarpoq siulersuisut siulittaasuata Siulittaasullu Naalakersuisoqarfiani atorfillit pi-sor-taata akornanni. Siulersuisut Allattoqarfiata ingerlaavartumik pisariaqartitsinerlu naapertorlugu Naalakersuisut Siulittaasuat paasissutissanik tuniorartar-paa, ataatsimiinnernilu pigineqataa-nermut tunngasunik eqqartuisoqassatillugu Naalakersuisut Siulittaasuat peqatigalugu ataatsimeeqataasassaaq.

Taamaattorli piviusuni selskabimi aqutsisut aamma/imaluunniit sulisut Siulittaasup Naalakersuisoqarfia-ni sulisunik toqqaannartumik attaveqatigiinnissaat pisariaqarsinnaavoq s.a. qaammatini pingasukkaartuni naatsorsuutit il.il. pillugit. Taamaattoqassatillugu tamanna pillugu siulersuisunut siulittaasup inuillu pineqar-tut akornanni isumaqatigiisummik pissarsisoqassaaq.

Tamakku saniatigit attaveqatigiinnerit aqqissuunneqarnerusut s.a. ukiumoortumik nalunaarutit, Naal- akkersuisut kissaatigaat selskabini Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni siulersuisut tunngavik "uissuummisitsisoqassanngilaq" aallaavigalugu Naalakersuisunut Siulittaasooq Siulersuisut Allattoqarfiat aqutigalugu ilisimatittassavaat.

Tekstboks 4.5: Tunngavik "uissuummisitsisoqassanngilaq" qanoq paasisariaqarpa¹⁰

Tamakkuli saniatigit selskabimi pissutsit aningaasarsiorneranilu allanngoriartornerit pillugit ministe-rip ilisimatilluarneqarnissaa qulakkiissallugu pingaaruteqarpoq. Taamaammatt akuttunngitsumik ilisi- matitsisarnerup saniatigit pingaaruteqarpoq, ministerip tungaanut naalagaaffiup aktieselskabiata tunngavik "uissuummisitsisoqassanngilaq" malissagaat. Taamaalluni naatsorsuutigisariaqarpoq mi- nisteri siumut ilisimatinneqartassasoq, soorlu aalajangigassani annertuuni imaluunniit inuiaqatigiinnut kinguneqartussani, imaluunniit ajornartorsiutit pingaaruteqartut suulluunniit paasineqarsimatillugit.

9 Tekstboks 4.2. takuuk

10 Aningaasarsiornermut ministereqarfik il.il.: "Naalagaaffiup aktieselskabiutai – nakkutillineq, aqutsineq aamma akisussaaffiit" 2003, s. 20.

Ilisimatitsineq – inatsisit allanik aalajangiisimangippata – piffissamik sioqqutsilluarluni pisariaqarpoq, taamaallilluni ministeri suliamut aalajangersimasumut paasisaqarnissaminut piffissaqarluassalluni – tamakkunani pisariaqartut nalilerneqarpat, suliaq danskit naalakkersuisuini imaluunniit isumaqatigiissuteqarfigisat allat peqatigalugit plitikkikkut oqallisigineqarsinnaanera – isummaminillu saqqummiussisinnaassalluni.

4.8.6 Selskabit landskarsip tungaanut atuuffii

Selskabit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut landskarsimut aningaasarsiornikkutt annertuumik pingaaruteqarput. Selskabini aningaasarsiorneq landskarsimut arlalitsigut sunniuteqartarpoq, soorlu makkunani:

- Namminersorlutik Oqartussanut iluanaaruteqartitsineq
- Selskabit akiitsui pequtigalugit Namminersorlutik Oqartussat aningaasanik taarsigassarsisinnaanerisa periarfissaannik killilersuinerit.
- Selskabini amerlanernik pigisaqarneq aqutigalugu aningaasarsiornermi iliuseqarnerunissamut kiffaangissuseqarneruneq.
- Aningaasaatinik aningaasaliissutigisimasanik annaasaqarnissamut aarlerinaatit kiisalu aningaasanik amerlanernik selskabinut ikiorsiisariaqarneq

4.8.6.1 Namminersorlutik Oqartussanut iluanaaruteqartitsineq

Namminersorlutik Oqartussat assigiinngitsutigut iluanaaruteqarnissaq anguniarlugu selskabinik aningaasaliisarsimapput. Aningaasanngorlugit iluanaarutit saniatigut Namminersorlutik Oqartussat suliasat selskabit suliarisartagaat aqutigalugit 'inuppalaarnerusumik' iluanaaruteqartarput, suliat tamakku inuiaqatigiinnut annertuumik immikkut pingaaruteqartut aqutigalugit. Aningaasanngorlugit iluanaarutit allat aamma tassaapput sinneqartoortunit akiliutit kiisalu akileraarnikkut akiliutit. Tamakku saniatigut Namminersorlutik Oqartussat pigisaasa naleqassusii qaffattarput/appartarput, selskabit naleqassusiisa qaffanneri/apparneri ilutigalugit.

4.8.6.2 Selskabit akiitsui pequtigalugit Namminersorlutik Oqartussat aningaasanik taarsigassarsisinnaanerisa periarfissaannik killilersuinerit

Namminersorlutik Oqartussat taarsigassarsinissamut periarfissaat selskabillu taarsigassarsinissamut periarfissaat imminnut attuumassuteqarput. Taarsigassarsisitsisartut Namminersorlutik Oqartussat aamma selskabit akiitsorsinnaassusii ataatsimoortillugit nalilikkajuttarpat. Taamaammatt taarsigassarsiat selskabit taarsigassarsiarisimasaasa sunniutaat landskarsip taarsigassarsisinnaaneranut sunniuteqartarput. Assersuutigalugu Royal Arctic Line A/S umiarsuaatiminik aningaasaliiniarluni taarsigassarsigaangat imaluunniit Royal Greenland A/S tunisassiorfimminut aningaasaliiniaraangat, Namminersorlutik Oqartussat selskabillu allat taarsigassarsinissaminnut periarfissaannik sunniuteqarsinnaasarput.

Tamatuma kingunerisinnaavaa Namminersorlutik Oqartussat s.a. erngup nukinganik nukissiorfiliornissanut, ilinniartut inissiaannik imaluunniit attaveqaatitigut aningaasaliissutinik aningaasalersuinissaminnut taarsigassarsisinnaanerit killilersorneqassaaq, selskabit umiarsuarnik, illorsuarnik tunisassiorfinilluunniit aningaasalersuiniarlutik amerlasuunik taarsigassarsisimappata. Taamaattumik pingaaruteqarpoq aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussat pigisaasa aningaasanik atuiffigisaasa Namminersorlutik Oqartussanut ataqatigiissaarneqartarnissaat.

Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussat pigisaasa pisiortortarneri apparituaartumik pisarpoq siumut pilersaarummiit, niuernissamut pilersaarummut (ukiut 3-5) aamma missingersuummut (ukiumoortumik). Tamanna pineqartillugu immikkut isiginiarneqartarpoq selskabit niuernissamut pilersaarutaasigut qulakke-erniassallugu pisiortornerit pisassasut Namminersorlutik Oqartussat sinaakkusiussaannut naapertuuttumik aammalu akiitsoqalersinnaanermut periarfissat naapertorlugit. Illuatungaatiigullu akiitsugaqalernissat eqqarsaatigineqarpat pisoqalersinnaavoq pisiortornerit killormut pilersut, taamaallilluni inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut annaasaqaataalersinnaallutik.

Selskabini amerlasuunik taarsigassarsissagaanni Namminersorlutik Oqartussanik ataqatigiissaarnissaat pingaaruteqarpoq, qulaani nassuiarneqartut. Ataqatigiissaarineq pilersaarusionerqartariaqarpoq, selskabit siunertaminnik siunertaqartumik aningaasartuutinullu sunniuteqartumik malersuinissamik tungaannut kiffaangissusiat sapinngisamik minnerpaamik sunnerneqarnissaa. Namminersorlutik Oqartussat aninga-

salersuisarnermut taarsigassarsisarnermullu politikkaa pillugu UA 2012-imut nassuiaatissamik Naalakkersuisut suliaqarnissartik pilersaarutigaat. Tamatuma piareersarnerani selskabit peqataatinneqassapput.

Namminersorlutik Oqartussat december 2010-mi 250 mio. kr.-nik taarsigassarsipput. Taarsigassarsiner-mi isumaqatigiisummi allassimavoq, landskarsimi akiitsut ilanngaareerluni katinneri landskarsimi ukiumut isertitat 20 %-ii sinnissanngikkaat¹¹. Tamatuma assigaa, landskarsi killissaq taanna angunnginnerani 2011-mi 1,6 mia. kr.-nik qaavatigut taarsigassarsinnaasoq. Piffissami tassani selskabit akiitsui amerlanerunga-at-siarsimasuuppata Namminersorlutik Oqartussat taarsigassarsinissamut periarfissai ajornerusimassag-aluarput.

Selskabit maannakkorpiaq akiitsui landskarsip taarsigassarsinnaaneranut imaaliiallaannaq killilersuuta-anngillat. Taamaattorli Namminersorlutik Oqartussat aningaasaliissuteqarnissamut arlalinnik aalajangiisus-saapput, ilaatigut Assartuiner-mut lsumalioqatigiissitat inassutigisaat malinneqassappata. Ilaannanguiluun-niit piviusunngortinneqassappata, milliartikkaanik aningaasalersuinissamik kinguneqassapput. Aningaasali-issutissallu allat aamma takkussinnaapput. Aluminium-imik aatsitsivissamik pilersaarut pilersinneqassappat Maniitsumi allisaaneq, igitanik passussisarnermik pilersaarutit piviusunngortinneqassappata kiisalu erngup nukinganik nukissiorfiit allisarneqassappata. Taarsigassarsinissamut periarfissat killilersorneqarpata pilersaarutit suut – qanorlu tullerriaarnissaat – piviusunngortinnissaat aamma killeqarnerulissapput.

Taamattaq landskarsi amerlasuunik akiitsoqarpat selskabit taarsigassarsinissamut periarfissaat aamma annikillisinneqassapput.

4.8.6.3 Selskabini amerlanernik pigisaqarneq aqutugalugu aningaasarsiornermi iliuuseqarnerunissamut kiffaanngissuseqarneruneq

Naatsorsuuserinikkut naleqartitsineq malillugu Namminersorlutik Oqartussat nunami maani suliffeqarfin-nik annerpaanik pigisaqarput, iluanaaruteqarnikkut landskarsimut ingerlaavartumik isertitaqartitsiner-mik kinguneqartartut. Tamakku saniatigut Namminersorlutik Oqartussat pigisami tuninissaat aalajangiussinna-avaat, taamaalilluni aningaasanik ataasiartumik landskarsimut isertitaqartitsillutik.

4.8.6.4 Aningaasaatinik aningaasaliissutigisimasamik annaasaqarnissamut aarlerinaatit kiisalu aningaasanik amerlanernik selskabinut ikiorsiisariaqartarneq

Selskabit aningaasarsiornermik ajornartorsiulernerat aamma aarlerinarsinnaavoq. Tamatuma kingunerisinna-avaa, Namminersorlutik Oqartussat selskabini aningaasaliissutimik aningaasatigut annaasaqarnera, imalu-unniit selskabi ajornartorsiorneranik aniguisinniarlugu aningaasanik amerlanerusunik akiliinissaq pisariaqar-sinnaavoq, imaluunniit selskabimi amerlasuunik annaasaqarnissaq akueriinnarlugu. Taamaattunik arlaleriar-tumik pisoqarsimavoq, assersuutugalugu

- 2009-mi, Namminersorlutik Oqartussat aningaasanik amerlanernik Royal Greenland A/S-imut akiliimma-ta,
- 2006-imi, KNI amerlangaatsiartorsuar-nik amigartooruteqarmat, nunaqarfinni ata-qatigiissitsinissamut pilersaarummik taaneqartup uiggiutaani selskabimi namminerisamik aningaasaatit ikilerujussuarneran-ik kinguneqartumik
- 1999-imi, Namminersorlutik Oqartussat taamani Greenland Tourism A/S-imut aningaasanik akiliisari-aqarluni, piginneqatigiiffisami Greenland Cruise A/S-imi (Disko) annaasaqarnerit kingunerisaannik
- 1998-imi, Royal Greenland A/S landskarsimit amerlasuunik tapiiffigineqarluni naammassinnissinnaaner-mut annertuumik tulluussaammat.
- 1995-imi KNI-mi selskabit landskarsimi akiitsuminnik 141 mio. kr.-nik isumakkeerfigineqarput, akiitsullu namminerisamik aningaasaatit 246 mio. kr.-nut allanngortillugit.

Annaassiniarnerit taamaattut pitsaanngilluinnartuuppuput. Landskarsimik artukkiisarput, sammisanilu allani Inatsisartut iliuuseqarnissaannut periarfissaannik arsaartarlugit. Tamakku saniatigut unammilleqatigiinne-rit isigalugit aamma pitsaanngitsuuppuput. Erseqqissaatigineqassaaq suliffeqarfiit imminnut aquttut assigi-inngitsut aammattaq landskarsimut akiitsuminnik isumakkeerfigineqartarsimappuput.

Ajornartorsiut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap sammisimavaa, ilaatigut Aningaasaqarnermut Ata-

¹¹ Taama pisoqassappat taarsigassarsisarnermut atugassarititaasut isumaqatigiinniuteqaaqissappuput. Paarluttuanik akiitsoqarfigisaq isumaqarpat amerlanernik taarsigassarsineq landskarsimut pitsaallunilu peqqinnartuusoq, atugassarititaasut allanngortittariaqassanngillat. Angusarisat taarsigassarsiner-mi isumaqatigiissutit malitsigisassaattut isumaqatigiinniarnerit apeqqutaassappuput, killissarititaasoq qaangerneqassappat.

simiititaliap isumaliutissiissutaata FFL 2011-mut siunnersuummi aappassaaneerpeqarnerani. Tassani allassimavoq:

"Aktieselskabini tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni amerlangaatsiartunik akiitsoqartoqalersimavoq. Piginneqataassuteqarneq pingaartillugu akiitsut taakku ukiumi naatsorsuiffiusumi kingullermi 5D mia. kr.-nik amerlassuseqarput. Royal Greenland A/S-imut 2001 aamma 2009-mi aningaasanik immikkut tapiissuteqarneq innersuussutigalugit Naalakkersuisut suli sakkortuumik eqqumaffigisariaqarpaat, selskabit akiitsuminnik kingusinnerusukkut taarsersorsinnaangisaminnik amerlisaannginnissaat. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap nuannaarutigissallugu peqqutissaqarpoq Naalakkersuisut aktieselskabini pisortat pigisaanni ataatsimeersuarnissani tulluuttuni siulersuisut peqquniaraat siulersuisunik nalilersuisartut avataaneersut peqataatissagaat. Taama suliniuteqarnissaq siulersuisuni suliaqarnerup ingerlaavartumik pikkorinneruffigilernissaanut annertusarnissaanullu qulakkeerinninnissamut tulluuttutut isigineqassaaq, taamaalluni assersuutigalugu selskabit aningaasaqarnikkut aqussinnaangisaminnik peqataanissaanut aarlerinaatit, soorlu assersuutigalugu atorunik annertuunik pisior-tonerit imaluunniit eqqarsaatigilluagaangitsumik niuerfintut pulanissaat, annikillinissaat naatsorsuutigineqassalluni."

4.8.7. Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut akiitsui akiitsortarnermullu periusii

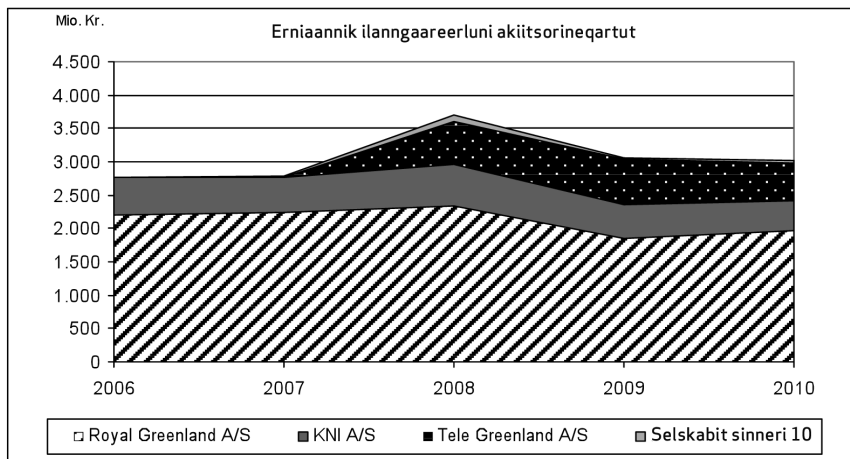
Selskabit akiitsoraangata naatsorsuutigineqartarpoq, taarsigassarsineq amerlanerusunik aningaasarsionnissamut periarfisiissasoq. Taarsigassarsisitsisartut pissusissamisoortumik piumasaqaatigisarpaat taarsigassarsiat utertinneqassasut, akiitsorsinnaanermullu nalilersuinerup ilaatut uppersaasarsortarlugu aningaasaliissutit amerlanernik aningaasarsionnissamut periarfisiissasut. Tamakku sunik taarsigassarsinisap sunillu aningaasaliissuteqarnissamut eqqarsarluarnissaq sakkortusaaqataaaffigaat. Taarsigassarsiat erniaatigut taarsersuinissatigullu assigiinngitsunik piumasaqaateqartillugit assigiinngitsunillu sivisussuseqartumik taarsersornissaanut aaqinneqartarput, tamakku tamarmik taarsigassarsiat akilingitsoornissaanut aarlerinaatinik ilisarnaataasut.

Selskabit ataasiakkaat aqutsisui, tassa siulersuisut aqutsisullu, aningaasaliissutini tamani aarlerinaatit iluannaarutissallu akornanni oqimaaqatigiissitsineq nalilersortarpaat - taamaattorli taarsigassarsisitsisartut killissatut akuerisaasa iluanni. Taama oqimaaqatigiissitsineq selskabit akiitsortarnermut periusiinik ilisarnaataavoq. Akiitsornermut periuseq tamakkisoq apeqqutaassaaq, ilaatigut suliffiit suunersut (aningaaserivik, tunisassiorneq imaluunniit niuerneq), kiisalu aningaasat piffissami tassani naleqassusii. Taamaamat ataatsimut isigisumik malittarisassiuussisoqarsinnaanngilaq, selskabinut tamanut piffissanullu tamanut tulluuttunik. Taarsigassarsineri aarlerinaatit annersarisarpaat selskabimut ataatsimut aarlerinaatit, selskabilli tamakku Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuummata ilaallu eqqarsaatigalugit inuiaqatigiinnut pinnitsoorneqarsinnaanngitsunik pilersuisuummata, selskabit taarsigassarsigaangata landskarsimut aamma aarlerinaateqartarput.

Landskarsimut aarlerinaatit immikkoortunut marlunnut avinneqarsinnaapput. Siullertut aarlerinaateqarpoq selskabit kukkusumik naliliisimassagaangata, taamaammallu selskabi ingerlatiinnarniarlugu aningaasanik landskarsimit nuussinissaq pisariaqartarluni. Aarlerinaatit aappaat tassaavoq, selskabimi aqutsisut aarlerinaatit iluannaarutissallu akornanni oqimaaqatigiissitsinissaq nalilersoraangamikku landskarsip piareersimassusia ilanngullugu naatsorsuutigisarmassuk. Tamanna pitsaanngitsunik kinguneqarsinnaavoq, aarlerinaatit annertunerusut nalinginnaasunut naleqqiullugit akuerisaraangatigik.

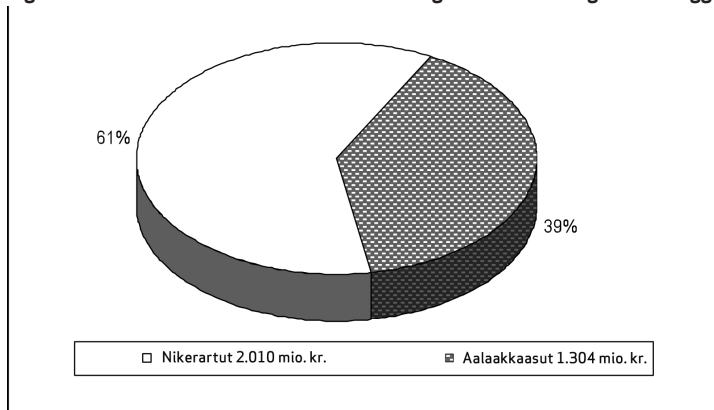
Selskabit erniaannik ilanngaareerluni akiitsorineqartut figur 4.4-mi takuneqarsinnaapput aamma erniat nikerartut aalaakkasullu atorlugit akiitsut katitigaanera figur 4.5-imi takutinneqarput.

Figur 4.4 Erniaannik ilanngaareerluni akiitsorineqartut

Paasisaqarfik: Siulittaasup Naalakkersuisoqarfiani ukiumoortumik nalunaarusiat malillugit naatsorsukkat. GrønlandsBanken A/S tabelimi ilaangilaq.

Figur 4.5 Erniat nikerartut aalaakkasullu atorlugit akiitsut katitigaanerisa agguataarneri 2011-p qiteqqunnerani

Paasisaqarfik: Siulittaasup Naalakkersuisoqarfia aamma Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, nammineq naatsorsukkat

4.8.7.1 Selskabit aningaasaqarnikkut aqqissuunneqarnerat

Selskabit aningaasaqarnikkut aqqissuussinerat periusissaannut pingaarnernut tulluussarneqarsimanissaat pingaaruteqarpoq. Assersuutigalugu selskabi sanaartukkanik nutaanik aningaasalersuissappat aningaasaqarnikkut aqqissuussineq tassunga tulluussarmanissaa pingaaruteqarpoq. Aningaasaliissuteqarnerit akiitsut amerlavallaalinginnissaat taamaallunilu selskabimut aarlerinangitsumik pisinnaapput.

Akiliisnaassuseq selskabit namminerisamik aningaasaannut selskabip ataatsimut pigisaanut naleqqiullugu uuttuutaavoq. Appassisumik akiliisnaassuseqaraanni ilisarnaataavoq, selskabi pigisaminut naleqqiullugu amerlangaatsiartunik akiitsoqarnera. Akerlianik akiliisnaassuseq qaffasissuuppat selskabip avataanit ikit-tunnguanik aningaasalersorneqarneranut ilisarnaataavoq.

Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit peqataaffigineqartut annerit tallimat akiliisnaassuseqarnerisa qaffasissusii assigiinngiaartorujussuupput. Tamanna tabel 4.1-imi takutinneqarpoq.

Tabel 4.1 Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut annerit tallimat akiliisnaassusii

	2006	2007	2008	2009	2010
Royal Greenland A/S	21%	23%	21%	22%	22%
KNI A/S	46%	36%	41%	55%	52%
Tele Greenland A/S	75%	74%	46%	44%	46%
Royal Arctic Line A/S	51%	53%	56%	60%	62%
Air Greenland A/S	47%	47%	51%	53%	55%

Paasisaqarfik: Ukiumoortumik nalunaarutit

Malugeqqusaq: Royal Greenland A/S'ip akiliisnaassusia tassaavoq "eksklusiv ansvarlig lånekapital"

Royal Greenland A/S'ip ilungersuullugu anguniarpaa selskabimi akiitsut ikilisinneqarnissaat. Tamanna selskabit Namminersorlutik Oqartussanut aningaasarsiornikkut annikinnerusumik aarlerinartorsiortitsinissaannik Naalakkersuisut kissaatigisaannut tulluuppoq. Air Greenland A/S aamma Royal Arctic Line A/S qaffasinne-
rusumik akiliisinnaassuseqarnertik iluaqutigalugu ukiuni takkuttussani nutaanik aningaasaliissuteqarnissa-
minnut piareersimapput, taamallu Tele Greenland piffissap pineqartup siuliani immap naqqatigut kabel-imik
ikkussuisimalluni. 2006-imi amigartooruteqarujussuarnerup kingorna KNI A/S'ip akiliisinnaassutsi pitsann-
gortissimavaa.

4.8.7.2 Aningaasaateqarpallaarneq aamma aningaasaatikippallaareq eqqarsaatigalugit pissutsit

Selskabit aningaasaqarnikkut aaqqissuunneqarnerat aallaavittut nalinginnaasariaqanngilaq. Aningaasaqar-
nerup aaqqissuunneqarnera selskabimit selskabimut allanngorartariaqarpoq, sammisaqarfimmilu inissisi-
manerup tungaanut tulluussartariaqarluni.

Selskabit aningaasaateqarpallaarnerat aningaasaateqarpallaarneralluunniit tulluanngitsutut Naalakkersu-
isut isumaqarfigaat.

Namminersorlutik Oqartussat siunissami aningaasaliissuteqarnissamut periarfissaat isigigaanni inuiaqatigi-
innut kalaallinut pingaaruteqarluinnarpoq, Namminersorlutik Oqartussat aningaasaliissutissat pisariaqartin-
neqartut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannik nalilersuutit tunngavigalugit namminneq aningaasalersussagu-
nikkit pitsaanerussaaq. Taamaamat aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni tulluann-
gitsumik aningaasanik amerlavallaanik aamma pituttorfigisariaqanngillat.

Selskabit Namminersorlutik Oqartussat pigineqartut aningaasalersuineri niueqatigiinnikkut tunngaveqar-
tussaanerannut tamanna aamma tulluuppoq, kiisalu selskabit tamakku aamma Namminersorlutik Oqartus-
sat akornanni aningaasalersuinerumut akiitsortarnermullu politikkiisa tungaannut aamma ataqatigiissaarne-
qartariaqarlutik, tak. immikkoortoq 4.8.6.

Tekstboks 4.6: Aningaasaqarnerup aaqqissuunneqarnera

Aningaasaateqarpallaarneq

Iluaqutit

- *Akiliisinnaajunnaarnissamut aarlerinaatit appasissorujussuupput*
- *Aningaasaliissutit akunnattumik amerlassusillit selskabip nammineq aningaasalersorsinna-
avai*
- *Selskabi iluaqutaasumik taarsigassarsinermi atugassarititaasut angusinnaavai*
- *Selskabi erniaalersuutit pilertortumik iliuseqarfigineqartussat imaluunniit aningaasalersu-
gassat atorluarnissaannut periarfissaqarpoq*

Akornutaasut

- *Selskabip kisitsisit pingarnerit silatusaartumik angussagunigit aningaasat sinneruttut
aningaasaliissutigissavai*
- *Selskabi tulluanngitsumik alliantorsinnaavoq*
- *Unanminneqatigiinnermi inuiaqatigiinnut akornutaasinnaavoq, selskabit selskabinut nam-
minersortunit pigineqartunut naleqqiullutik aningaasalersuinnikkut ikinnerusunik aningaasar-
tuuteqarsinnaapput*
- *Selskabit aningaasartuutit appasitsinniarlugit annikinnerusumik kajumissuseqartarput*

Aningaasaatikippallaarneq

Iluaqutit

- *Aningaasartuutit appasitsinniarlugit selskabit iliuseqartariaqarput*
- *Selskabit ingerlaannarnissatik aallunnerussavaat*

Akornutaasut

- *Akiliisinnaajunnaarnissamut aarlerinaatit annertunerussapput*
- *Selskabit taarsigassarsinissamut periarfissaat atugassaallu ajornerulissapput*
- *Selskabit aningaasaliissutissanut aningaasartuutaaffiusussanut periarfissaat annikinne-
rulissapput*

Aningaasaateqarpallaarnissaq iluarsiniarlugu periuseq tassaasinnaavoq sinneqartoorutini akiliineq imalu-
unniit aningaasaatit ikilisillugit. Tamaaliornerataaq unammilleqatigiinnermik kaammattuutaassaaq. Inuinaat
aktieselskabinit aningaasaliissut sinneqartoorutini aningaasanik pissarsinissartik pissusissamisoortumik
naatsorsuutigisarpaat. Taamaamat aamma naatsorsuutigisariaqarpoq, Namminersorlutik Oqartussat ak-
tieselskabii aallaavittut sinneqartoorutitigut sinneqartoorunissaat, tak. aamma kapitali 7, sinneqartoorneq
pillugu politikki. Aammali selskabeqarpoq aningaasatut tiguneqarsinnaanngitsunik sinneqartoorutitigut.

Selskabit aningaasaqarnikkut aaqqissuunneqarneranni tamakkisunngortitsiniarluni suliaq ingerlaasiuvoq in-
gerlaavartuq, pissusissamisoortumik selskabit kukkunerisuiusunit peqataaffigineqartariaqartuq.

Naatsorsuutigineqartarpoq aningaasaqarnikkut siunertaqartumik aaqqissuussinissap pilersaarusionerana-
nut atatillugu immikkut ilisimasallit avataaneersut selskabit peqataatittarnissaat. Tamanna pingaartumik
atuuppoq, aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni pingaarutilinnik aningaasaliiniar-
toqartillugu kiisalu periusissatik pingaernerit eqqarsaatersuutigineranni. Naalackersuisut naatsorsuutigaat
siulersuisut ataavartumik misissukkatik pilersaarutitillu pillugit Namminersorlutik Oqartussanut saqqum-
miussaqtarnissaat. Tamanna akuutitsineq pisassaaq siusissukkat piginnittup suliassanut aalajangersi-
masunut isummersinnaanissaa eqqarsaatigalugu – taassumalu ataani pisariaqartitsineq naapertorlugu su-
liassat ataasiakkaat pillugit Naalackersuisut oqaloqatigineqartassapput – tassuunakkullu isummersuutit
saqqummiullugit.

4.8.8 Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut ineqarneq pillugu politikkiat

Taamanikkut Namminersornerullutik Oqartussat ukiorpaaluit matuma siornatigut kajumissaarutigaat aktie-
selskabit Namminersorlutik Oqartussanit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigineqartut sulisuminnut
ineqarnikkut ikiuuttassasut. Kajumissaarutit taassuma tunuliaqutaraa pisortat inissiaataanni utaqquisut iki-
liartornissaannut iluaqutaanissaq.

Kajumissaarinerup kingorna selskabit arlallit sulisuminnut inissialiortitsisimapput. Kingornali selskabit ila-
asa sulisunut inissialiortit tunisimavaat taamaaliornermikkut akisussaaffik taanna taassumalu iluaniittoq
akiitsoq peerumallugu.

Selskabilli tamarmik pineqarqajangillat. Siulersuisunut Allattoqarfiup maannangaaq ilisimangikkallarparaa
selskabit inissiaateqarnerat qanoq annertutiginersoq, akiitsut taakkununga attuumassutillit qanoq anner-
tutiginersut taakkunungalu atasoq friværði selskabit pineqartut akiitsuunik allanik appartitsiniutaasinna-
asoq. Aammattaaq eqqarsaatigineqassaaq pisortat suliffeqarfiutaanni aktieselskabini Namminersorlutik
Oqartussat ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigisaanni sulisunut inissiaateqarnerujussuup niuernerup
iluani nuttarnerusinnaagaluarneq uninngatimmagu. Sulisut attartornermini allanik akikinermik akiliisarput,
ilarpassuulu eqqarsaatigalugu suliarinerata aningaasartuutaasimaneranut matussutissaanngitsunilluunniit.
Tassani pineqarput pisortat suliffeqarfiutaat aktieselskabillu Namminersorlutik Oqartussat ilaannakortu-
mik tamakkiisumilluunniit pigisaat. Tassa akissarsiaqartitsinerup ilaa pineqarpoq, ullumikkut akileraarusiga-
anngitsoq.

Namminersorlutik Oqartussat inissiat tungaasigut pilersikkusukkaluarparaa inissiatigut niuffanneq equngasu-
unngitsoq, inuit namminneerlutik inissaminnik pisiortorfiat. Suliassaq taanna itisilerneqarpoq sukumiisumil-
lu nassuiarneqarlu Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu ataatsimiititaliap isumaliutissiisutaat pillugu
nassuiaasiami.

Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussat ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigisaat eqqarsaati-
galugit ajornartorsiut taanna eqqarsaatigalugu arlarinnik unammilligassaqarpoq.

- Inissianik niuffannerup equngaluttuinnarnera aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussat ilaannakortu-
mik tamakkiisumilluunniit pigisaasa sulisuminnut inissialiortitsinerisa malitsigisaanik. Ilanngullugu aam-
ma isiginiarneqassaaq selskabini Namminersorlutik Oqartussat ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit
pigisaani sulisut ilaatigut tamakkuusinnaammata namminneerlutik inissaminnik pisisinnaasut akilersu-
isinnaasullu.
- Selskabini Namminersorlutik Oqartussat ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigisaani atorfillit ajun-
gitsorsiasaqarnerat amerlasuutigut ineqarnermut akiliisannginnamik imaluunniit attartortitsisarnermi
nalivia ataallugu suliarineqarneranilu akivia angoqqajarnagu inissiaminnut akiliisarmata. Aaqqiineq ta-
amaattoq aammalu inissiat ernialersugaanerisa akilersorneqannginnerat aningaasalersorneqartarpoq
selskabip nioqqutissaasa akisunerulersineqarnerisigut.

Ineqarnikkut ersinngitsumik ajunngitsorsiaqartitsineq ineqarnikkut inooqatigiinnikkullu politikkeqarneq ersarlussisippaa politikikkullu aqukkuminaassitillugu, aammalu ineqarnermut politikkeqarneq pilersaaruisiornerlu piiminaallisillugu.

Qulaani pineqartut makkunannga eqqarsaatissiipput pisariaqartitsilersillutillu:

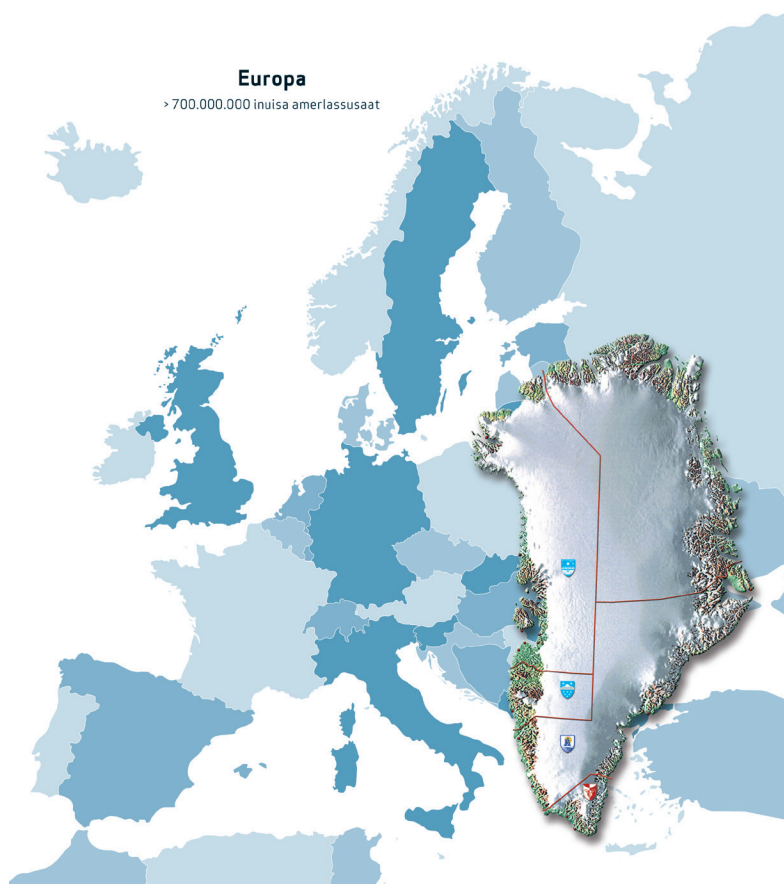
- **Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussat pigisaasa sulisuminnut inissiaateqartitsinerata annertussaa misissorneqassaaq annertussusaa atugaaneralu paasiniallugu.**
- Aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussat pigisaasa sulisut ineqartinnerisigut politikkiat isigineqassaaq politikikkut pisortatigoortumik sulisunik ineqartitsisarnermut anguniakkat pilersaarutillu ilanngullugit aammalu Namminersorlutik Oqartussat ataatsimoortumik ineqarnikkut politikkiat ilanngullugu. Tamatuma malitsigisaanik piginnittut selskabinut nalunaarutigisariaqarpaat politikki atuutsitsinerlu qanoq ittoq kissaatiginerlugu.
- Atuutsitsinerup iluarsaannera arlariinnut immikkoortulerlugu allanngortinneqartariaqassagunarpoq arlallinnik pissuteqartumik:
 - Tapiisarnermut tunngasut atorfinitsitaanermut isumaqatigiissutinut atuukkunnaarsinneqarsinnaanngitsunut ilanngunneqartarsimasinnaavoq – ilanngulluguttaaq atorfillit ajunngitsorsiaqartarnerisa akileraarusersorneqartarnissaat takkutilerunarpoq.
 - Sulisunut inissiat tuniniarneqarnissaat ineqarnikkut attartortitsisarnermut pissutsinut oqimaaqatigiissakkamik pisariaqassaaq, pissutsinik equititsivallaassanngippat.
 - Sulisut ineqartitaasarnera selskabit sulisoqarniarnerannut iluaqutaasarpoq.

5 Tapiissutit pillugit aamma aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik ilaannakortumillu pigisaanni tapiissutinik nuussuisarneq pillugu misissueqqissaarineq

Ukiuni kingulliunerusuni tapiissuteqartarnermut politikki eqqumaffigineqarsimavoq. Politikikkut ataatsimut isigalugu anguniagaavoq imminut napatinnerusumik aningaasarsiornissamut anguniagaqarluni suliaqarneq, nunap immikkoortui, najugaqarfiit, suliaqarfiit suliffeqarfillu kiisalu inuit ataatsimoortukkaat pisortanit tapiiffigineqarnissamik isumalluuteqarpallaarunnaarlutik.

Kalaallit Nunaata sannaa innuttaasullu najugaqarfitsigut siammarsimani immikkut ittumik unamminartuupput, ilaatigut inuiaqatigiit attaveqaatitigut ataqatigiissinniarnersigut, ilaatigut nunap suliffeqarfiinut inuussutissarsiornermik ineriartortitsinissamut sinaakkusersuilluni unamillersinnaassuseqarnermik qulakkeerinninniarluni. Tamanna minnerunngitsumik avataanit aningaasaliissuteqarusuttunik kajungertitsinissap tungaatigut, aningaasarsiorneq allanngorarnerusoq imminullu napatinnerusoq anguniarlugit pisariaqartinneqartut. Ajornartorsiut takutinneqarpoq figur 5.1-imi.

Figur 5.1: Kalaallit Nunaat Europami

Ullumikkut nunap immikkoortuisa, inuussutissarsiornermik ingerlatsinerup il.il. akornanni inuiaqatigiit isumalluutaannik aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartuni aamma pisortat tapiissuteqartarneri aqutigalugit annertuumik allatut agguaassineqartarpoq. Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut tamatumani qitiusumik inissisimapput. Allatut agguaassisarnerit sunniutaat paasiuminaapput, tamannalu pitsaasuinnarnik angusaqarfiusarnani. Inuiaqatigiinni pisuussutinik allatut agguaassineqartarnera tunngaviusumik politikikkut ingerlanneqartariaqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu pisortat tapiissutigisartagaat atuuttut tamaasa nalunaarsornerisigut nalilersornerisigullu ataatsimoorussamik, aalajangersimasunik ilisimasatigut tunngavissamik pilersitsineqassaaq. Tamanna pingaaruteqartumik tunngaviuvoq, Naalakkarsuisut inuiaqatigiinni pitsaanerusermik sunniute-

qarneruserumillu pingaarnertut anguniagaannut tunngaviuvoq. Taamaammat Namminersorlutik Oqartussat tapiissuteqartarnermut Namminersorlutik Oqartussat politikkia pillugu 2010-p naanerani Naalakkarsuisut misissueqqissaarinermik aallartitsipput. Tapiissuteqartarneq pillugu misissueqqiisaarinerup piffissaa siulleq nalunaarusernermik naggaserneqarpoq, tassani tapiissuteqartarneq tamaat paasiniarneqarluni, piffissami ukiuni 2000-imit 2011-mut aningaasanut inatsisini tapiissutit tamarmik nalunaarsorneqarlutillu misissoqqissaarneqarlutik. Suliap piffissatigut immikkoortuata aappa maj 2011-mi aarlartinneqarpoq. Tassani selskabini Namminersorlutik Oqartussat tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigisaasa akornanni tapiissutit nuussorneqartarneri sammeneqarput. Inaarutaasumik nalunaarummi ilanngunneqassapput ingerlatat, tapiissutinik nuussuisarfiusut, nalunaarsorneri suunerisalu immikkoortiterneri. **Nalunaarsuinerumut atugasani katersuinermi Naalakkarsuisut selskabit siulersuisui attaveqarfigissavaat suliak akilersinnaasunut akilersinnaanngitsunullu agguataarsimani saqqummiuteqqullugit.** Selskabit ataasiakkaat eqqarsaatigalugit apeqqutit arfineq-marluk akeqquneqarput:

5.1 Tapiissutit nassuiaataat

Den danske Rigsrevision aamma naalagaaffimmi kukkunersuisut Folketingimit toqqaarneqarsimasut tapiissuteqartarneq pillugu pingaarnertut ima nassuiaateqarneq atortarpaat.¹²

“Aningaasarsiornikkut sunniuteqartumik atuuttoq, naalagaaffiup siunertanut aalajangersimasunut aalajangersimasunilla tunngaveqartumik tunniuttagai. Tapiissuteqartarneq illuatungaani akisilluni arlaannik tunniussinissamik toqqaannartumik piumasaqaateqartanngilaq, pisunili amerlanerpaani toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit naalagaaffimmit nakkutigineqartarluni naalagaaffiup aningaasaatai siunertatut taaneqartunut atorineqarnissaat. Tapiissutit suliffeqarfinnut pisortat inuinaallu pigisaannut, kattuffinnut, suliffeqarfinnut, peqatigiiffinnut, ataatsimoortukkaanut ili.il. kiisalu inuinnarnut tunniunneqartarput. Tunineqartartut tassaasinnaapput nunami imminermi najugallit kiisalu nunarsuarmi tamarmi.”

Nassuiaat Naalakkersuisut misissueqqissaarineranni 2011-p naanerani naammassineqartussatut naatsorsuutigisami atorineqarpoq. Aningaasaliissutit tamarmik tunngaviumik aningaasanut inatsimmiittarput, tamakkununga ilaanatik Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik allaffissornerata ingerlanneqarneranut atorineqarnerusartut kiisalu isertitassatut aningaasaliissutit tapiissutit isigineqarsinnaasut.

5.2 Tapiissutininik nuussuisarnerit

Tulliuttuni aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartuni tapiissutininik nuussuisarnerup atorineqartarnera pillugu apeqqutit qitiusut akissuteqarfiginiarneqassapput:

- Aningaasarsiornikkut pingaaruteqartut sorliit tapiissutini nuussuigineqartarpat?
- Tapiissutininik nuussuisarneq qanoq nalunaarsorneqarsinnaava immikkoortiterneqarsinnaallunilu?
- Selskabit tunisassiaanni kiffartuussinermilu aaqqiissutininik aningaasartuutit agguarneqarnerinut peritsit suut selskabit atortarpaat?

Nalunaarsuineq taanna aalajangersimasooq tunngavigalugu tapiissutininik nuussuisarneq qanoq takussaasunn-gortinneqassanersoq pillugu apeqqut akineqassaaq, kiisalu tapiissutininik tulluannngitsumik nuussuisarnerup peerneqarnissaanut pisariaqartitsinersooq.

5.2.1 Tapiissutininik nuussuisarnerup nassuiaataa

Misissueqqissaarinermit tapiissutininik nuussuisarneq pillugu nassuiaat atorineqartoq ministereqarfiit akimorlugit Danmarkimi unammilleqatigiinnermik killilersuisunik inuussutissarsiutinut tapiissuteqartarnerup inerteqqutaalernissaa pillugu ataatsimiititaliamit aallaaveqarpoq.¹³

“Tapiissutininik nuussuisarneq pillugu paasineqassaaq, suliffeqarfiup ataatsip tunisassiami ataatsip iluani ingerlatamini aningaasartuutini tamaasa imaluunniit ilaannaasa nuunneri imaluunniit nunap sannaatigut niuerfimmi tunisassiap allap iluani imaluunniit nunami niuerfimmu allamut ingerlatat iluanni.”

Pisarpooq Tele Greenland A/S-ip iluani aamma Royal Arctic Line A/S-ip assartuinikkut akigititaani. Tapiissutininik nuussuisarneq aktieselskabini Namminersorlutik Oqartussanit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigineqartuni kisimi pineq ajorpoq, aammali suliffeqarfinni imminnut aquttuni pisarluni.

5.2.2 Tapiissutininik nuussuinerit assigiinngitsut

Assigiinngitsunik tapiissutininik nuussuiaaaseqartoqarpoq. Tulliuttuni pingaarnertut nassuiaarneqassapput:

1. Assigiimmik akeqartitsineq
 - Nunap immikkoortuini assigiinngitsuni. Nioqqutissiornermi akigitinneqartut nunap immikkoortuini nikingavallaaraangata s.a. illoqarfiit nunaqarfiillu akornanni. Tamanna tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit naligiissaarinikkut pisarpoq.

¹² Naalagaaffimmi Kukkunersuisut Folketingimit toqqaarneqartut: Taagutit/96. Naalagaaffiup aningaasaliissuseeriaasiani taaguutit oqariaatsillu ili.il., aappassaani naqinnera, qupp. 89

¹³ Inuussutissarsiutinik unammilleqatigiinnermit killilersuisunik tapiissuteqartarnermut inerteqqusiineq pillugu ministereqarfiit akimorlugit ataatsimiititaliaq. Inuussutissarsiutinik unammilleqatigiinnermik killilersuutaasut pillugit nalunaarsuaq, ukioq 2000, qupperneq 50.

- Isertitatigut atuisullu akiliisarnerisigut. Ataasiakkaanut akit isertitaqassuseq malillugu nikerartinneqarsinnaavoq.
2. Amerlasuunik pisinermi akikillisaanikkut
 - Atuineq annertugaangat atuisorujussuit annikinnerusumik akiliisinnaanerit neqeroorutaasinnaavoq. Tamannali aamma aqqqissuunneqarsinnaavoq aningaasartuutit tunuliaqutaasut malunnarsisikkaangasuk allatut akilersuinissaq pissusissamisoortuusoq.
 3. Akikilliliinerit politikikkut aalajangikkat
 - Politikikkut kissaatigineqarpat nioqqutissiorfiit pingaartut, s.a. avammut nioqqutissiortut, pisiassanik kiffartuussutinillu atuisunit nalinginnarnit akikinnerusunit neqeroorfigineqarsinnaapput. Tamanna aamma iluarsaanneqarsinnaavoq inuussutissarsiutit assigiinngitsut akornanni, soorlu assersuutigalugu aalisakkanik tunisassiorneq inuussutissarsiutitut allanut naleqqiullugu akikinnerusunik pisisinnaasartuq.
 4. Suliffinnik pilersitsiortornerq
 - Pisortat aamma tapiissutinik nussuisarsinnaapput, suliffeqarfik peqquneqarmigut suliffissaqartitsinierinikkut sulianut akuutinneqalerpat. Aningaasartuutit niuernikkut imminnut akilersinnaanngitsut matussuserniarlugit tapiissuteqartoqartarpoq imaluunniit tapiissutinik nussuisoqartarluni.

Tapiissutinik nuussuisarneq atuisut assigiinngitsut akornanni piinnarani aamma akitsuutit gebyrillu atorlugit assigiinngitsumik atornerisigut pisinnaavoq.

Tapiissutinik nuussueriaatsit taamaattut Kalaallit Nunaanni aamma atuupput. Aningaasanik agguaaassisarnermi atortutut nalinginnaasutut atornerqarpoq. Taamaattorli qanoq atuutsitsinermi killilliisoqarsinnaavoq WTO-mi inatsisit Kalaallit Nunaata malitassai sanilliunneqaraangata. Pingaaruteqartuuvoq eqqummaariffigissallugu tapiissutinik nussuinermi iluaquserniakkat kikkorpiaanersut aammalu iluarsiissutit paasiuminartuussasut.

5.2.2.1 Tapiissutinik nuussuisarnerup atornerqartarnera pillugu

Tapiissutinik nuussuisarneq politikikkut ingerlaavartumik oqallisigineqartarpoq. Ukiut ingerlanerini tapiissutinik nuussuisarneq tungaviumik aalajangersimasumillu pisarnera Inatsisartuni sammeneqartarpoq. Nalunaarutit arlallit assigiipajaartumik isummerluni inernilerneqartarput, taakkunani tapiissutinik nuussuisarneq tapiissutitut atornerqarnera ineriartornermut politikikkut sakkugineqartarnerata annikillisinneqarnissaa kissaatigineqarluni.

Tapiissutinik nuussuisarnerup kinguneraa, sullitat ilaannit tunisassiornermi, pisiortortunut allanut akit apasinnerusut anguniarlugit aningaasartuutitut naleqqiullugu pisinermi akinik qaffasinnerusunik akiliisitsisarneq. Unammilleqatigiinnermi equngassutitut tapiissutinik nuussuisarneq pisarpoq, selskabi nioqqutissamut imaluunniit kiffartuussummut kisermaassisuugaangat, taamaalilluni sammisami nioqqutissamut kiffartuussumullu aningaasartuutit unammilleqatigiilluni sammisamut selskabip kisermaassiffiata iluani akilersinneqartarlutik.

Tapiissutinik nuussuisarneq nalunaarsussallugu ajornakusuukkajuttarpoq, pitsaanngilluinnartumilli sunniuteqarsinnaalluni, nioqqutissat kiffartuussutillu unammilleqatigiinnermik equngassuteqartisarnerat peqqutigalugu, unammillernermik sanngiillisaasumik, tamatumalu kingunerisaanik pitsaanngitsunik kinguneqartitsisararluni. Imaassinnaavorlu aningaasaleerususinnaasut niuerfimmi pineqartumi tapiissutinik nuussuisarneq peqqutigalugu unammillernermik equititsinissamut aarlerinaateqartut malitsigisaannik unammilleqataanissaminnik peqataarusunnatik tunuarsimaartut.

Ataatsimut inernera tassaavoq, atuisartut ataasiakkaat nioqqutissamut imaluunniit kiffartuussummut amerlanerungaatsiartunik akiliisariaqartarnerat, siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu niuerfimmi unammilleqatigiinnermik pilersitsisoqanngimmat.

5.2.2.2 Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussat tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigisaasa atuuffii

Nunanit amerlanersaat illoqarfinnut nunallu immikkoortuinut tunngatillugu inissisimanerup minnerpaaffissanik qulakkeeriniarlutik pissusissamisoortumik kissaatigisaqartarput kiffartuussinerit nalinginnaasut pineqaraangata, soorlu assartuinermi, nukissiornermi, nioqqutissanik pilersuinermi, imermik pilersuinermi kiisalu nalunaarasuartaaserinermi.

Isorliunerusunik inuttakingaatsiartunik pilersuiniarneq, innuttaasullu illoqarfinnut naleqqiullugit isertitaat

ataatsimut isigalugit ikinnerusut, politikikkut kissaatigineqarpoq pilersuinermit il.il. atatillugu aningaas-artuutit katinneri innuttaasunut tamanut agguarneqassasut, taamaalilluni illoqarfinni isorliunerusunilu akit inissisimanagerat assigiinnangajammik inissisimasinnaatinniarlugu.

5.2.2.3 Pissusissamisoortumik kisermaassineq unammilleqatigiinnerlu

Assartuineq pillugu ataatsimiittaliarsuup isumaliuutissiissutimini 2011-meersumi selskabit attaveqaate-qarnermik sammisallit taakkulu aaqjissuunneqarneri kiisalu tapiissutinik nuussuisarnermik atuineq eqqa-avai.

Ataatsimiittaliarsuaq isumaqarpoq Kalaallit Nunaanni assartuinermik sammisaqarnermi amerlasuunik pis-susissamisoortumik kisermaassineqartoq, taamaammallu niuerfimmi ataatsimi selskabinik ataatsinit amer-lanerutillugit peqarnissami isumagisassat naammangitsut.

Ataatsimiittaliarsuarmit assersuutini Royal Arctic Line A/S'ip niuerfii Atlantiku ikaarlugu illoqarfinnut nu-naqarfinnullu umiarsuit atorlugit assartuisarneq kisermaassinernut pissusissamisoortunut assersuutissat ilagigaat. Ataatsimiittaliarsuaq malillugu pissusissamisoortumik kisermaassinernut peqqutaavoq, nuna 56.000-iinnarnik innuttaqartoq isorartussutsini taama annertutigisuni siammarsimasut, selskabimit ataaseq sinnerlugu isumagineqassagunik imminut akilersinnaanngisaannassasoq.

Ukioq 1999-imi OECD Kalaallit Nunaata aningaasarsiornerata siunissamut misissoqqissaarneqarnera pillugu suliaqarpoq. Nalunaarusiami tassani pissusissamisoortumik kisermaassinernut namminersortunngorsaaner-mullu attuumassuteqartut pillugit makku eqqaaneqarput¹⁴:

"Nunami niuernermit samminerusunik aningaasarsiornermik pilersitsiniarnermi Kalaallit Nunaanni suliffe-qarfiit angisuut kisermaassisut amerlasuut pingaaruteqartumik atuuffeqarput. Ataatsimut isigalugu aqqi-issutissaq pitsaanerpaaq tassaavoq kisermaassinernit nalileqqinneqarnissaat akuersissutitigut pisinnaati-taaffiit peernerisigut, ilutigitillugulu suliniutinik unammilleqatigiinnermik siuarsaasunik iliuseqartoqarluni"

Suliffiit iluini tapiissutinik nuussisarneq akuersissummut attuumassuteqartoq inuussutissarsiornermi siua-riartornermik nutaamik pilersitsiniarluni, taamaalillunilu imminut napatittumik aningaasarsiorneq pilersinniarlugu avataanit aningaasalersuerusuttunik politikikkut anguniakkat tungaannut kigaallassaaitut sun-niuteqarsinnaavoq.

Tekstboks 5.1

Taamani Naalakkersuisut nassiussanik imaatigut Kalaallit Nunaanni orniguttarfiit 16-it akornanni assartui-sarnissaq 1992-imi kisermaassiffiusussatut tunniuppaat¹⁵, kiisalu orniguttarfiit taakku aamma Danmar-kip Islandillu akornanni. Taama kisermaassinissaq Royal Arctic Line A/S-imut tunniunneqarpoq. Ta-matuma kinguneraa, umiarsuaatileqatigiiffiit allat imaatigut nassiussanik assartuinissamut akuerine-qarsinnaanngitsut, uffa immaqa allat Royal Arctic Line A/S-imit, pilersuinissamut pisussaaffilerneqar-simasumit, imaatigullu assartuisarnera akit assigiit tunngavigalugit aallaaveqartumit, akikinnerusu-nik isumaginnissinnaagunaraluartut.

Tamanna pissutigalugu Royal Arctic Line A/S umiarsuaatileqatigiiffinnut allanut toqqaannartumik unammillersinnaanera ajornartorsiutalersinnaavoq.

Suliassat angisoorujussuit takkuteqqajaasut ilisimavagut. Royal Arctic Line A/S-ip suliassaqarfiinut ilaangilaq aatsitassarsiorneq, aluminiumimilli aatsitsivilior-toqassappat imermilluunniit tunisassior-toqalissappat ajortornartorsiuteqarfik tamanna eqqarsaatigineqaaqqittariaaqalissaaq. Suliassat ta-amaattut aatsaat piviusunngorsinnaapput Kalaallit Nunaanni sinaakkutit atuuksinneqartut nunanut allanut suliassanut taamaattunut aamma soqutiginnittunut unammillersinnaalersitsisinnaappata.

5.2.3 Akit piviusut, tapiissutit aamma tapiissutinik nuussuisarneq

Niuerfinnik unammillersinnaanerusumik ilisarnaateqartunik angusaqarnissamut periutsit ilagisinnaasaat tassaavoq, selskabinik kiffartuussinermit isumaqatigiissutit annertussusii ataatsimut isigalugit annikillis-

14 Greenland's Economy, Building a strategy for the future, Maj 1999 side 11.

15 Imaatigut assartuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat 23. november 1992-imeersaq

arniarneqarnissaat. Tamatumunnga peqqutaasoq tassaavoq, tapiissutit toqqaannartumik, toqqaannanngitsumik imaluunniit nuussuinerit pigaluarpataluunniit makkuninnga kinguneqassammata:

- Niuerfinni akit aaqjissuunneqarnerat akillu piviusut kukkusumik paasineqarnerat.
- Tapiissutit selskabit ilaannut tunniunneqartarput, arlaannillu pisoqanngippat equngasumik unammilleqatigiinnermik kinguneqassaaq, pingaartumillu aallarnisaasut nutaat niuerfimmu appakaanniarnissaanik annertooujussuarmik ajornakusoortitsissallutik. Attaveqarnikkut pissutsit pingaartumik eqqarsaatigalugit aningaasartuutunik qaffasissoruujussuarnik sunnigaavoq. Taamaattumik unammillertissat nutaat akitigut unammilligassaqaareersarput. Maannakkut nalunnginneqareersut unammillersinnaasut saniatigut ilimanarpoq nunani allamiut unammillertunngornissaat. Assersuutigiinnarlugu timmisartortitsinikkut takuneqartalereersoq.
- Suliffeqarfinnut aamma Namminersorlutik Oqartussanut paasiuminassuseq malunnartumik annikillissaaq.

Assartuineq pillugu ataatsimiititaliarsuup (2011) aktielselskabinik Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni annerni tapiissutunik nuussisarnerit iluaqtissartai akornutaallu eqqaavai. Akornutaasutut taaneqarpoq, mittarfinnut akit assigiissaartut assersuutigalugu tassaasut, assartuinnermut aningaasartuutit eqqungitsumik aningaasarsiorfiusunut amerlisarneqartut, ingerlasarfinnut aningaasarsiornikkut pilerinannginnerusunut assartuinerit tapersorsorniarlugit. Iluaqtuni ilaatigut taaneqarput akileraartarnermi aqqutissat pinngitsoortinneqarsinnaasut, selskabit tapiissutunik niuerfinni imminut akilersinnaasunit niuerfinnut imminut akilersinnaanngitsunut nuussisarpata¹⁶. Tamatumunnga atatillugu landskarsi ataatsimoortutut isigineqarsinnaanera iluaqutaasinnaavoq, tassani apeqqutaatinnagu isertitat akileraarnikkut isertitaanersut imaluunniit sinneqartoortunit akiliutaasimanersut.

Taamaammat pitsaanerpaajusussatut isigisariaqarpoq, inuiaqatigiinni tapiissutit pisariaqartinneqartut politikerinit qinigaasunit isumagineqartarlutillu aalajangerneqartarpata, kingornalu aningaasaqarnermut inatsit aqqutigalugu, assersuutigalugu kiffartuussineri isumaqatigiissutitut ilusilerlugit. Taamaaliornikkut tulleriaarinerit politikerinit qinikkanit isumagineqartut tunngavigalugit ammasuuneq paasiuminassuserlu qulakkerneqassapput. Taamattaq niuerfiit pissusissamisoortumik tapiissuteqarfigineqarnissamik pisariaqartitsisut paasineqassapput – kiisalu niuerfiit aningaasarsiorfiusut. Tamanna aktieselskabinut Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartunut pioreersunut aamma tinneraarineqalissaaq, taamaaliornikkummi neqerooruteqartunut nunarsuarmilu avataanut tunngasutigut unammillersinnaasuseqarnissaaq piffissaaq tamaat ilungersuutigisussaammassuk.

Tekstboks 5.2: Tapiissutunik nuussisarnerup ajornartorsiutissartai

Inuiaqatigiinni aningaasalersuinissamut aalajangiarnernut atatillugu paasiuminassuseq

Innuttaasunut tamarmiisunut kiffartuussutit ilaannut ataatsimoortitsinissamut, assigiissumik appakaassinnaanermut piumasaqaateqarluni anguniagaqarneq sunniuteqanngissusermik kinguneqartitsinnaavoq. Tamanna pissaaq akit aningaasartuutillu akornanni ataqatigiissitsineq taamaaliornikkut peerneqarpat, taamaallunilu atuisartunut aningaasalersuisunullu aalajangertakkt equngassuteqalersillugit.

Nunarsuaq tamaat misilittakkt nalinginnaasut takutippaat, suliffeqarfinnik unammillersunik niuerfinnik pilersitsineq kiffartuussineri ingerlatsineri qulakkeerinnittunik pilersitsisarneq sunniuteqarnerungaatsiartumik pisartoq, niuerfinni ingerlalluurtuni akit appasinnerpaat atorlugit. Ajornartorsiut tassaavoq, taama unammilleqatigiinneq Kalaallit Nunaanni piviusunngorlugu pilersinnissaa ajornartuummat, pingaartumik sumiiffinni inut-takitsuusuni. Taamaammat ajornartorsiut neqeroorutit annertuut pilersaarusionerini ilanngunneqartariaqarpoq, assersuutigalugu attaveqatigiinnerup iluani.

Nunani amerlasuuni nunaannarmi avinngarusimasut suli naleqqussaaffigineqartarput tapiissutinillu pissarsisarlutik, tamannali niuerfinnik pilersitsinerit ilaattut ilanngunneqakkajuttarpoq. Tamatumani nunat siunertamut tamatumunnga naleqqusaaanermi teknologiimi nutaaliornermilu allannguutit atorluartarpat. Nunarsuaq tamakkerlugu aningaasarsiornermi ajutoorneq nunat aningaasarsiorneri tatisisimavoq, tamannalu politikkimut tamarmiisumut ilanngullugu niuerfinni nukinik atuinernissamut piumasaqaateqartitsilluni. Aningaasartuutit tapiissutunik nuussisarnerit matussusigassaasa aningaasarsiorneri, assersuutigalugu aningaasaateqarfiit selskabit niuernermi akilertagaannit aningaasalersorneqassapput, imaluunniit pisortanut akileraarnikkut isertitat iluaqtigalugit aningaasalersorneqassallutik. Kingullertut taaneqartoq nunami maani kiffartuussineri isumaqati-

giissutit aqqutigalugit isumagineqakkajuttarpoq, aningaasanut inatsit aqqutigalugu isumagineqartartutigut.

Misilittakkat takutippaat, tapiissutinin nuussisarneq nalinginnaasumik sunniuteqartanngitsoq. Sunniuteqanngisuseq sammisanik arlalinni pilersarpoq. Tulliuttuni assersuutinin saqqummiussineqassaaq:

Tapiissutinin nuussisarneq isertitakinnerusunik iluaquusiivallaartanngilaq

Tapiissutinin nuussisarneq sunniutikitsuvoq, sullinniakkat eqqortumik atorfissaqartitsisut tapiissutinin nuussisarnerup eqqortanngimmagit. Isuma nalinginnaasoq tassaavoq, tapiissutinin nuussisarneq nunaqarfinni isorliunerusunilu ataatsimut isiginnittumik akinik oqilisaassinermik qulakkeerinnittut, kisiannili illoqarfinni nunaqarfinnilu unniit isertitaqartartukkaat assigiinngissutaat immikkoortinneqartanngillat.

Tamatuma kingunerisarpaa nunaqarfinni inuit atugarissaartut tapiissutinin nuussisarnerit aqqutigalugit tapiissutinin pissarsisarneri, akerlianilli illoqarfinni atugarliortuusut sumiiffinni tamakkulu eqqaanni atugarissaarnerusut tapiiffiqineqartartut aningaasaliissuteqarfigisarlugit. Isertitakinnerusut qiviaraanni inoqutigiit 78 pct.-ii illoqarfinni inissisimapput. Inoqutigiit katinnerini 86 pct.-ii illoqarfinni najugaqarput. Isertitaqarnikkaajunerusut eqqarsaatigalugit, taakkaa 5 pct.-ii nunaqarfinni najugaqarput. Inoqutigiikkaat katinnerini 13 pct.-it nunaqarfimmiittuupput.

Illoqarfikkaat-nunaqarfikkaat taarsiullugu qimariarutsigit, illoqarfiit siuariartorfiusut aamma illoqarfiit siuariartorfiusut avataanniittunut agguataarutsigit, najoqqutassallu taakku isertitaqartuusut isertitakitsunullu tapiissutinin nuussisarneq agguataarutsigu, taamatorluinnaq assingusumik equngassuteqartumik agguassineq pasissavarput, tassani tapiissutinin nuussisarnerup isertitakinnerusut tungaannut qulakkeerinninnissamut sunniuteqannginneq pisuummat, tamatumani eqqarsaatigineqarlutik isertitakinnerusunut illoqarfiit siuariartorfiusut avataanniittut naammaginatut akeqartitsilluni pisortat kiffartuussiviinut atuisinnaanerannut sunniutikinnerummat. Illoqarfiit siuariartorfiusut tassaatinneqarput Nuuk, Sisimiut, Ilulissat aamma Qaqortoq, naak assortuusutigineqarsinnaagaluartoq illoqarfiit taakku sisamaasut maannakkorpioq siuariartortutut ilumut taaneqarsinnaassanersut. Inoqutigiit 11.600-t missaanniittut, imaluunniit nunami maani inoqatigiit katinneranni 53 pct-iusut illoqarfinni siuariartorfiusut taaneqartuni najugaqarput. Inoqutigiit isertitakinnerusut katinneranni 41 pct-ii illoqarfinni siuariartorfiusuni najugaqarput. Taamaaqataannik inoqutigiit isertitaqarnerusut katinneranni 24 pct.-ii illoqarfinni siuariartorfiusuni sisamaasut avataanni najugaqarput.

Tapiissutinin nuussisarnermi iluaquserniarneqartartut tassaakkajupput isorliunerusut. Uani isorliunerusut tassaatinneqarput kommuneqarfiusimasuni makkunani najugaqarfiusut tamarmik; Upernavik, Qaanaaq, Illoqqortoormiut aamma Tasiilaq. Isorliunerusuni inoqutigiit 3,7 pct-ii inoqutigiittut isertitaqartuusut isigineqarput, inoqutigiit akissarsiakinnerusut 15,8 pct-iusut tagginneqarlutik.

Tamakku saniatigut tapiissutinin nuussuineri nioqqutissanut tamanit atorneqanngitsunut tunniunneqartarput, imaluunniit pigissaarnerit inoqatigiillu isertitakitsut nioqqutissat tapiissutinin nuussineri matussutissaasoq qanoq annertutigisumik atortiginaat assigiinngissuteqartorujussulluni.

Tapiissutit apuussiffiginiakkanut tunnissat ilaatigut ajornaatsuinnaaneq ajorpoq, amerlasuutigut allaffissorneq pisariungaatsiartooq aqqusaaqqaarneqartariaqarmat – taassumalu malitsigisaanik aqutsineq aningaasartuuteqarfiusooq. Tamanna ilanngullugu eqqarsaatigineqartariaqartassaaq tapiissuteqarnissat iluarsartuunneqaleraangata.

Tapiissutinin nuussisarneq qangarnisanik aallaaveqakkajuppoq

Tapiissutinin nuussisarnerup atorneqartarnerata ilisarnaatigaa, kiffartuussutinut assigiinngitsunut siammarsimanera nalaatsortuusarmat imaluunniit qanga pisimasunik, maanna kiffartuussutinut allanut sanilliullugu salliu-tinneqartariaarussimasunik aallaaveqakkajulluni. Assersuutigalugu tapiissutinin nuussinermit ilaanerupput kiffartuussutit selskabit qangarnisat pisortanit pigineqartut akisussaaffigisaat, nioqqutissat kiffartuussutillu allat nalinginnaasumik akilerlugit pisarineqarsinnaasut pinnagit, tassani apequtaatinneqarnani pisuujunersut pitsuunersulluunniit imaluunniit illoqarfimmi nunaqarfimmi unniit najugaqarnerusut.

Matussusiiffiusartut nalilersoqqinnerisa kingunerissavaat, pisariaqartitit nalinginnaasut soorlu imeq, innaallagiaq kiassarnerlu naatsorsuutigineqartariaqarmata atatiinnarneqassasut kikkunnik tamanik naammaginatut ilu akilinnik matussuserneri qulakkeernissaasa tungaannut, sammisani allani tapiissuteqariaatsinut allanut sukumernerusumik eqqarsaatigineqarsinnaasunut, soorlu assartuineri nalunaarasuartaaserinermilu sammisanik atuinerit.

Tapiissutinin nuussisarneq paasiuminaatsitsivoq

Aktieselskabit Namminersortutik Oqartussanit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigineqartuni tapiissutinin nuussinerik atuisarneranni ajornartorsuutit pingaarnerpaat ilagaat, allatut agguassisarneq paasiuminaammat.

Tapiissutinin nuussisarnermi kikkut tapiissutinin pissarsisarnerisut kikkullu tamakkuninnga akiliisarnerisut pasissallugu ajornusuukkajunnera. Maanna aammalu qangalili paasiuminaappoq, tapiissutinin nuussisarneq qanoq aamma qanga qanorlu annertutigisumik atorneqartarnerisut. Tassani nalilissallugu ajornartorsiutaavoq, tapiissutinin nuussisarnermi anguniagaq anguneqarnerisut, kiisalu nalilissallugu aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigineqartut qanoq sunniuteqartigisumik ingerlanneqarnerisut nalilissallugu ajornartorsiutaammat.

5.2.4 Tapiissutinin nuussisarnerup ingerlateqqinnissaanut imaluunniit atorneranik nutarterinissamut periarfissat

Tapiissutinin nuussisarnermik pisariaqartitsineq eqqarsaatersuutigalugu peerneqarsinnaavoq, kisermaassinerit atorunnaarsikkiartorneqarpata, akillu eqqortut niuernermit periutsit nalinginnaasut iluaqutigalugit atorneqalerpata. Tamanna Kalaallit Nunaanni piffissamut qanittumut imaluunniit akunnattumut piviusunngorsinnaangilaq, najugaqariaatsini allannguutit annertungaatsiartut pilertortullu tunngavigineqartariaqarmata.

Niuernermit periutsit innuttaasut ilaannut akinik annertuumik qaffaanissaq pinngitsoortinniarlugu atorneqarsinnaangippata naammagartumillu sunniuteqangippata, taamallu akinik qaffaaneq politikikkut inooqatigiinnikkullu sunniutissat politikikkut akuerisariaqarpata, iliuuseqarnissamut arlalinnik periarfissaqarpoq:

1. Kisermaassinerit pissusissamisoortut atuutereersut ingerlateqqinnerisigut akitigut aqqissuussinerit atuutereersut atatiinnarneqarlutik. Tapiissutinin nuussisarnermik atuineq maannakkutut pisariaqartitsinikkut atatiinnarneqarnera.
2. Akitigut aqqissuussineq pioreersut atatiinnarlugu, kisiannili kisermaassinerit pioreersut selskabinit alani unammillerneqartillugit. Periarfissat marluupput:
 - a. Kiffartuussutit ilaannut akit appasissut kisermaassinerup ingerlatiinnarlugit, unammillertillu nutaat aningaasartuutit ilaat kisermaassinerup matussusinnigisaat akilissallugit pisussaaffilerlugit.
 - b. Kiffartuussutit ilaannut akit appasissut pisortanit tapiissutinin akilerneqassapput, selskabit akornanni tapiissutinin nuussisarnermut taarsiullugu imaluunniit kisermaassinerup pioqqaajusup iluani tapiissutinin nuussisarnermut taarsiullugu.
3. Tapiissutinin nuussisarneq atuuttoq peerlugu, innuttaasullu eqqorneqartut pisortanit ikiorsiissutit aqqutigalugit qulakkeerinniffigalugit imaluunniit kiffartuussinermit isumaqatigiissitinin annertunerisumik atuinikkut.
4. Ilatsiinnartumik politikkeqarneq, niuerfiit inuiaqatigiinni eqeersimaarnermik pilersitsisut, inuussutissarsiutit kinguariartortut matuneqaannartarlutik, innuttaasukkaat tamakkuninnga tatineqartut tamanna tunngavigalugu nunap immikkoortuinut najugaqarfinnullu inuernermit atukkat ataatsimut isigalugit pitsa-nerusunut namminneerlutik nuuttariaqassallutik.

Tapiissutinin nuussisarnermit suliaqarfiit pingaernerit tassaapput imaatigut silaannakkullu angallannerit, at-taveqaatit nalunaarasuartaateqarnerlu kiisalu nukissiornermik uuliamillu pilersuinerit, t.i. sammisat pilersuinermit isumaginnittut tamakkerlugit. Pingaartumik suliffeqarfiit makku iluanni tapiissutinin nuussineqarnerisut; Tele Greenland A/S, Royal Arctic Line A/S, Air Greenland A/S kiisalu suliffeqarfiit imminnut aquttut Nukissiorfiit aamma Mittarqarfiit.

5.3. Suliap nangeqqinnera

Tapiissutinin nuussisarneq pillugu misissueqqissaarineq suli ingerlanneqarpoq, 2011-illu naanerani piariis-sasoq naatsorsuutigineqarluni. Tapiissutinin nuussisarnerup misissornerani Naalakkersuisut selskabit siu-lersuisui attaveqarfigniarpaat suliak akilersinnaasut akilersinnaangitsullu immikkoortillugit saqqummiun-nissaat eqqarsaatigalugit Selskabit ataasiakkaat samminerini apeqqutit arfineq marluk makku akiniarneqas-sapput:

1. Tapiissutinin nuussisarneq atorneqarpa imaluunniit atorneqangila?
2. Tapiissutinin nuussisarneq qanoq aningaasalersorneqarpa?
3. Tapiissutinin nuussisarnerit aningaasartaasa amerlassusii ersittuuppat uuttorneqarsinnaappallu?
4. Tapiissutinin nuussisarneq qanoq atorneqartigaa?
5. Tapiissutinin nuussisarnermit allaffissornikkut aningaasartuutit amerlavallaarpat?

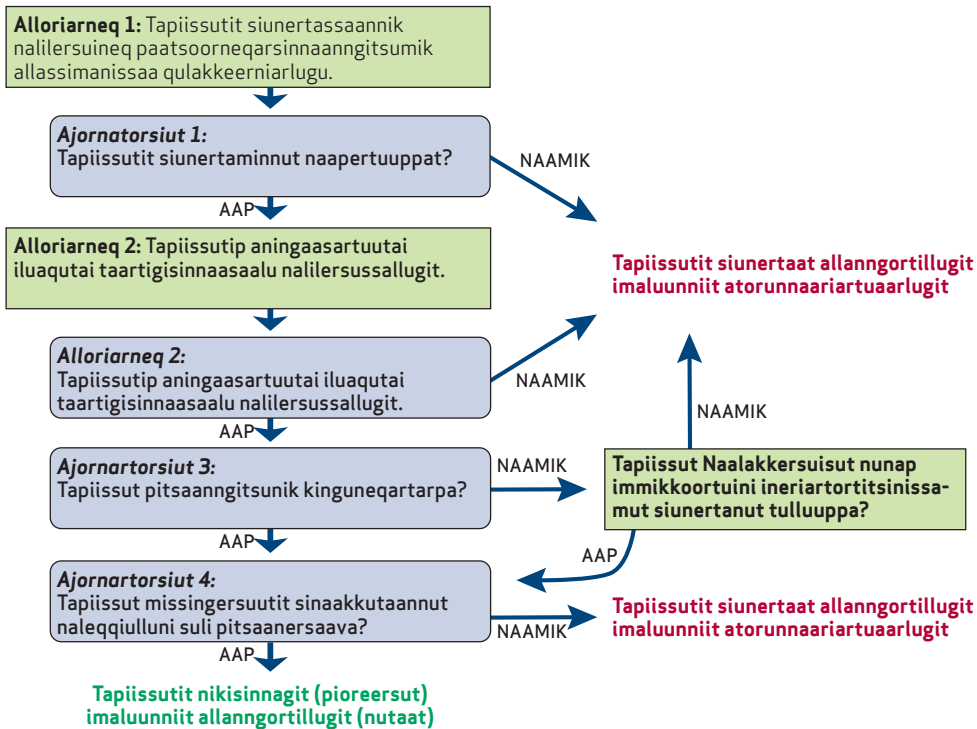
6. Tapiissutini nuussisarnermi kikkut eqqarsaatigineqarpat, tamannalu sunniuteqartumik pisarpa?
7. Aaqqiissut inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut appasinnerpaamik aningaasartuutaava?

Tapiissuteqartarnejq erseqqinnerusumik paasinjarlugu tapiissuteqartarnermi politikki aaqqiissuusaanerusu-
mik ataqatigiinnerusumillu ingerlaavartumik misissoqqissaarnissaa nalilersorneqarnissaa pisariaqarpoq.

Tamatununga atatillugu akisussaaffeqarfiit ataasiakkaat iluanni tapiissutini sunniuteqartumik aqutsi-
neq qulakkeerniarlugu ilitersuummik suliarinnittoqarnissaa piviusunngortitsisoqarnissaa pilersaarutigi-
neqarpoq. Iltersuut Naatsorsuusionermik Iltersuummi kiisalu Missingersuusionermut Maleruagassani
iluqaqtaasumik ilanngunneqarsinnaavoq. Iltersuut tapiissuteqartarnermi aqutsinermik sunniuteqarnerusu-
mik ataqatigiinnerusumillu qulakkeerineqataassaaq, ingerlaavartumik malinnaaffigineqartartussaq kiisalu
suliaqarfiup iluani avataanilu naliliineqartassalluni, tapiissutitigut aaqqiissutit ataasiakkaat kissaatigine-
qartutut inerneqarsimanersut sunniuteqarsimanersullu. Pingaartumik aaqqiissutit ataasiakkaat siunertaasa
pitsaanerusumik oqaasertalersorneqarnissaa qanoq qulakkeerneqassanersoq pillugu ilitersuummik aala-
jangersimasumik suliarinnittoqassaaq.

Tapiissuteqartarnermi aaqqiissutit siunissami atornerqarnissaa makkunani pingaarnertut anguniakkaat
tunngavigineqarnissaa siunnersuutigineqarpoq; Nunap Immikkoortuini Ineriartortitsinermut Periusissaq
(RUS), tamatumani pingaarnertut ilaalluni *"inuussutissarsiornermi aamma attaveqarnermi aningaasat ta-
piissutaasut ineriartuutit, sunniuteqartutut kiisalu unammilleqatigiinnermik equtitsisuunngitsutut sunni-
uteqassapput."* Tapiissuteqartarnermi aaqqiissutit ataasiakkaat Figur 5.2-mi takutinneqartutut nalilersorne-
qarput:

Figur 5.2. Tapiissutini aaqqiissutit nalilersueriaatsit, ilaallutik tapiissutini nuussisarnejq

Tapiissuteqartarnermi politikki ataatsimut isigalugu inuiaqatigiit ineriartornerannut politikikkut sunniuti-
nik pitsaasunik aamma/imaluunniit pitsaanngitsunik qanoq kinguneqarsimanersut eqqarsaatigalugit misis-
sueqqissaarineqassasoq siunnersuutigineqarpoq, ilaatigut makku eqqarsaatigalugit

- Nunap sumiiffiit sunniutit aamma sulisartut inuussutissarsiuutit siuariartorfiusunut nuutsinniarlugit suliaqarfisigut nuttarsinnaanermut sunniutit.
- Isertitat siammarternerinut isertitallu naleqqatigiikkiartornerinut sunniutit.
- Innuttaasut piginnaangorsarnerinut ataatsimut isigalugit sunniutit
- Pisortat sammisaqarfii annikillisinnaarlugit ilungersuuteqarnermut atatillugu sunniutit.

6 Inuiaqatigiinnut akisussaassuseq – Corporate Social Responsibility (CSR)

Suliffeqarfiit inuiaqatigiinnut akisussaassusiat ukiuni kingullerni suliffeqarfinni innuttaasunilu oqallinnermi qitiutinneqarsimavoq. Corporate Social Responsibility – naalisarneqartarluni CSR – tassaavoq suliffeqarfiit inuiaqatigiinnut akisussaassuseqarnerat.

CSR-ip tunngaviani suliffeqarfiit aningaasarsiornerat pillugu eqqarsariaaseq tassaavoq, inuiaqatigiit pitsaasumik ineriartunngippata suliffeqarfiit iluatsitsisinnaajunnaassasut. Ilutigitillugu siuariartorneq ineriartornerlu qularnaassallugit suliffeqarfiit iluatsitsilluartut inuiaqatigiit atorfissaqartippaat. Allatut oqaatigalugu CSR-ip tunngavigaa, tamanut iluaqusiiniarluta ataatsimoorluta nammaqatigiinnissarput.

CSR nunarsuarmi tamarmi siammariartuinnarpoq. Skandinaviami suliffeqarfiit amerlasuut sammisaq pillugu qangalili suliaqarsimapput, nunarsuarmilu Tuluut Nunaat siuarsimanerpaajugunarluni. Nunani soorlu Kina, Rusland aamma Brasilien-imi suliffeqarfiit CSR ilumoorukkaluttuinnarpaat, suliffeqarfitsik tassani pineqarnera peqqutigalugu.

CSR niuernermi ilumoortumik pingaaruteqalissappat, sammisaq eqqumaffigalugu aqqisuussamillu sammisnissaa pisariaqarpoq – suliffeqarfiillu sunik sammisaqarnera takussaasunngortillugu. Imaangilarli niuernermetik nittarsaassinerni angisuuni suliffeqarfik qanoq ingerlalluartigisoq oqaluttuarineqassasoq – kisiannili soqutiginnitsit ilisimatinneqassasut suliffeqarfik inuiaqatigiinni akisussaassuseqarnini pillugu qanoq iliortartoq. CSR suliffeqarfimmi samminerani suliffeqarfimmut arlalinnik iluaqusiisinaavoq: sumiiffimmi innuttaasuni pitsaasumik tusaamaneqarneq, kajungertitsineq, sulisunik sulisitsiinnerneq kajumissuseqarnerlu, nukissiornermik atuinermi aningaasartuutikinneruneq, napparsimaneq peqqutigalugu sulinnitsoornerit sulisullu taarsaanneri ikilissapput, sullitalu kajungernerulissapput uteqqiattualissallutilu.

Tamakku saniatigut nunarsuarmioqatigiinni suliffeqarfiit Kalaallit Nunaanni suliaqaleraluttuinnartut Kalaallit Nunaanni pilersuisuminnut aamma piunasaqatigisarpaat CSR-imik atuissasut. Tamanna nunarsuarmi suliffeqarfissuit annerit tamangajammik atorpaat, CSR pillugu eqquutsittakaminnik annertuunik pilersaaruteqartartut – sumilu tamaani saniatigut pilersuisutik piunasaqarfigisarpaat tamanna aamma eqquutsissagaat. Tamanna aamma peqqutissat ilagaat CSR pillugu sulineq aqqissuunneqarlunilu takussaasariaqartoq.

Suliffeqarfiit namminneerlutik inuiaqatigiit kalaallit ilorraap tungaanut ineriartornissaat soqutigisarissavaat. Tassani suliffeqarfiit piginnaasamikkut, isumalluutimikkut suliniuteqarnermikkullu qitiusumik inissisimassapput, oqariaaseqarlutik: *"Ataatsimoorluta kivitsigutta siuariartornerussaagut – tamatta iluaqutisatsinnik." Taamaammat CSR-imik sulineq suliffeqarfimmut siusinnerusumut aamma pitsaasumik sunniuteqassaaq.*

6.1 Selskabit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut CSR-ip iluani sulineri

Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigineqartut amerliartuinnartut eqqumaffigalugu inuiaqatigiinni akisussaassusermik takutitsigaluttuinnarput, taamallu CSR-imik periutsinik inerisaajartuinnarlutik tamanullu paasissutissiissutigalugu. Kalaallit Nunaanni peqatigiiffik "CSR Greenland" sammisap iluani malunnarnersaavoq. CSR Greenland-imik pilersitsisut ilagaat selskabit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut, soorlu Air Greenland A/S, GrønlandsBanken A/S aamma Royal Arctic Line A/S.

Oqariaaseq CSR nutaajuvoq, taamattaq sammisami periuseqarluni aqqissuussamillu suliaqarnissamik eqqarsaat ataatsimut isigalugu. Sammisalli CSR qulequtaralugu ingerlatat – sulisut ilorrisimaarnerat, tamatiguussuseq, suliffimmi atukkat, inooqatigiinnermi peqataaneq ilaallu ilanngullugit – nutaajungillat. Akerlianik tamakku Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit ukiorpassuarni sammisimavaat, suliffeqarfiillu sulinerminni pisisissamisoorlut pisariaqartullu ilaattut isigalugit.

CSR-imi sulineq Naalakkersuisut pingaaruteqartutut isigaat, ilaatigut suliffeqarfimmi piginnaasanik ineriartortitsineq, avatangiisinik nukissiornermillu aqutsineq, inooqatigiinnermi eqqarsaatigisassanik suliaqarneq kiisalu pisiortortarnermi politikkini. Namminersorlutik Oqartussat namminneq pisiortortarnermini politikkiminni – naatsorsuutigaluguttaaq Namminersorlutik Oqartussat aktieselskabiutaanni atuutsinneqarumarput – tunngaviit makku aallaavigalugit sulerusupput:

- Pilersuisunik tamanik assigiimmik iliorfiginnineq.
- Pilersuisunik toqqaanerni piumasaqaatit arlaannut attuumassuteqannginnissaq, sulianut pikkoriffeqar-neq kiisalu assigiinngisitsinnginnissaq.
- Akikinneqqusaatsitsinerni suleriaatsini paasiuminarsarneq
- CSR-imi eqqarsaatigisassat pingaarutillit akikinneqqusaatsitsinerni ilanngunneri.

Ataani tekstboksimi Namminersorlutik Oqartussat tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit aktieselskabiini annerni CSR-imik suliaqarnerat pillugu nassuiarneqarpoq.

Tekst 6.1: Aktieselskabiini Namminersorlutik Oqartussat tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigisaanni annerni CSR tunngavi-galugu sulineq

Royal Arctic Line A/S:

Royal Arctic Line ullumikkut CSR-ip iluani pingasunik aallutaqarpoq:

1. Sulisut, ilinniaritaaneq aamma piginnaasanik ineriartortitsineq.

Sammisaq suliniutini assigiinngitsuni ingerlanneqarpoq, ilaatigut oqaatsinik ilinniartitsineq, inuussutis-sarsiornermi aningaasarsiornermik ilinniartitsineq, nassiussanik ulorianartunik passussinermi pikko-rissarnerit, isumannaallisaanermut pikkorissarnerit kiisalu ikuallattoqarnerani putsumut pulanissamut pikkorissarnerit.

2. Avatangiisit silaannarlu pillugit suliniutit

Pingaartumik orsussamik atuinerup minnerpaaffiutinnissaa immikkut aallunneqarpoq. Selskabip anori silalu apeqquataatillugit "slowsteaming" atorniartarpar. CO2-mik atuinerup sapinngisamik annikillisin-nissaa siunertaavoq.

3. Inuiaqatigiinni peqataaneq aamma aningaasaliisuuneq

Pingaarnert sumiiffikkaani inuiaqatigiinni aningaasaliissutit inissinneqarput. Aningaasat sammisat pin-gasut iluanni agguarneqarput; meeqqat inuussuttuaqqallu, kulturi aamma timersorneq kiisalu inooqati-giinnermi isumaginninnikkullu innarliasut.

Tele Greenland A/S:

Tele Greenlandip CSR-imi suliniutit pilersaarummi aqqqissuuppai aqutsisoqatigiit, pingaarnernik aallus-sisut aamma pilersaarusionermi aqutsisoq peqatigalugit. Pilersaarutit alloriarnernut arlalinnut immik-kortinnissaat siunertaavoq:

Pilersaarummi alloriarnerni siullermi paasinarneqarpoq TELE-POST manna tikillugu qanoq iliorsima-nersoq. Inuiaqatigiinni Akisussaassusermik isumaginninnertut taaneqarsinnaasuni, soorlu makku iluini:

- Inissiat & peqqissuseq
- Ilinniartitaaneq & piginnaasanik piorsaaneq
- Pilersuisut inuiaqatigiinni akisussaassusermut piumasaqarfigineri
- Avatangiisinik silaannarmillu sunniisarneq & isumalluutunik atuineq/-sipaarniuteqarnissamut ilimana-ateqartut aamma
- Soqutiginnittunik peqataatitsineq & aningaasaliissutit

Immikkoortunut tamanut selskabip isumalluutunik atuineq siuariartornerlu qitiutikkusuppai. TELE Greenland A/S-ip aqqqissuussamik suliniuteqarnermini CSR najoqqutatut nutaatut atorpar.

Alloriarnerup aappaa CSR-ip iluani politikivimmik suliarinninniarluni immikkoortuni nalunaarutit aal-laavigineqassapput. Selskabi soqutiginnittut pillugit niuerfynnillu misissueqqissaarineq aallaavigalugit suliniuteqarfiit anguniakkallu tulleriiaarnerini piumasaqaatinik erseqqissunik nassuiaateqarniarsari-voq.

Selskabip alloriarnerup pingajuanni aallussiffiit salliuutissavai. Tassanissaaq ingerlatat niueqatigiin-nikkut nassuiaaserneqarsinnaanngitsut unitsinnissaannut aamma periarfissaqarpoq.

Royal Greenland A/S:

Royal Greenland ukiut arlallit ingerlanerini sulisoqarnermi sammisanik ingerlataqarsimavoq CSR-imut innersuunneqarsinnaasunik. Tulliuttuni politikkinut ingerlatanullu maanna ingerlanneqartunut nassuia-ateqartoqassaaq kiisalu Royal Greenlandip siunissami qaninnerusumi ingerlatassat suut aalajangiussi-manerai nassuiarneqarlutik. Selskabip aallutat makku ingerlappai

1. Sulisussarsiorneq

Selskabi sapinngisamik Kalaallit Nunaata iluani sulisussarsiorparpoq. Ukiut tamaasa ilinniartut sun-

giusartitallu arllallit pissarsiarineqartarput pisariaqartitat aalajangersimasut aallaavigalugit, kiisalu qanoq amerlatigisut selskabip sammisinnaasai pitsaasumillu ilinniartissinnaasai aallaavigalugit.

2. Piginnaasanik piorsaaneq

Selskabip piginnaasanik piorsaanermi politikkiata pingaarnertut siunertaraa sulisut suliaqarfitsigut, inuttut inooqatigiinnikkullu piginnaasaat ineriartortissallugit piviusunngortissallugillu. Selskabi makku iluanni pikkorissarnernik ilinniartitaanernillu neqerooruteqarpoq; immikkut sulisartutut ilinniartitsineq, aqutsisunik piorsaaneq, inuttut ineriartorneq kiisalu piukkunnartunik ineriartortitsineq.

3. Pisiortornermut politikki

RG atuisutut noqqutissanik nalinginnaasunik Kalaallit Nunaanni sumiiffikkaani annertuumik pisiortortuuvooq. Taamattaq kiffartuussineri sullissinerit amerlasuut sumiiffikkaani pisiarisarlugit, soorlu eqqiaaneq teknikkikkullu suliassat (innaallagisserisut, saffiut ill.il.). RG'p pisiortornermi politikkiat pingaarnersaavoq pitsaanernik akikinnerpaanillu pisiortorneq, naak ilaatigut akuerisaraluarlutigik sumiiffikkaani pisiat nammineq avataanit eqqussanit annertuumik akisunerusaluartut, sumiiffimmi pissarsiaqarsinnaaneq peqqutigalugu sumiiffikkaani annerusumik suli pisiortortuussaagut.

4. Avatangiisinut silaannarmullu politikki

Royal Greenland avatangiisit eqqarsaatigalugit tunisassiussaaq, atuineri akuutissat kuutsitsinerillu aqunneqarnerisa qitiutinnerisigut. Selskabimi avatangiisit pillugit politikkimik aalajangersimasumik suliarinnittoqarsimavoq, selskabimi immiini taamallu nunarsuarmi avatangiisit tungaannut avatangiisitigut silaannarmullu politikki sammitsinneqarluni.

Air Greenland A/S

Inuiaqatigiinni akisussaassuseq niuernerlu Air Greenlandimut attuumassuteqarput. Inuiaqatigiinni akisussaassuseq suliffeqarfiup nunarsuarmi avatangiisini tusaamaneqarneranut pitsaasumik siunniuteqataasinnaavoq, sulisut kajungertinnissaannut sulisoriinnarnissaannullu kiisalu selskabip nunani allani suliffeqarfiinut piumasaqaatit assingi selskabip eqquatsinnissaanut qulakkiissallugit, soorlu Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinni suleqatigisaminnut taama aamma piumasaqaateqartut. Air Greenlandip 2010-mi FN'ip Global Compact-ia atsiorpaa. Air Greenlandip sammisat sisamat ullumikkut aalluppai:

1. Pulaffiusinnaaneq

Pulaffiqarsinnaaneq tassaavoq soqutiginnittut Air Greenland suliffeqarfittut unneqqarissutut inuiaqatigiinni suliassanik pingaaruteqartunik torersumik naammassisarneri pillugit misigisaqarnissaat qulakkiissallugu. Taamaammat Air Greenland soqutiginnittumi tungaannut paasinarusuppoq oqaloqatiginninnissamullu piumassuseqarluni – aamma soqutiginnittut isornartorsiortut tungaannut.

2. Sumiiffikkaani inuiaqatigiinni peqataaneq

Peqataanerup kinguneraa, Air Greenland inuiaqatigiinni kalaallini sumiiffikkaanilu suliffeqarfiup suliaqarfisaani ineriartornermik tapersersuissalluni, inooqatigiinnermi suliassat soqutigisallit attuumassuteqartut peqatigalugit (oqartussat, inuiaqatigiinni inuinnaat assigisaallu) iluarsinissaannut aallussinikkut eqeersimaartumillu peqataanikkut

3. Piginnaasanik inerisaaneq ilinniartitaanerlu

Air Greenlandip niuernermi periusissaanut, Qaarsoq 2012, pissusissamisoortumik nangeqqiineruvoq, tassani pingaartinneqarluni sulisunik ineriartortitsineq, ilutigitillugulu Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanerup ataatsimut isigalugu inissisimaneranut ilapittuutaasusaaq. Tamanna lærlinginik ilinniartunillu atuinikkut, maligassiuisutut siunnersortinik aaqqiinernik allanilu atuinikkut atorneqqakkajuttartoq.

4. Silaannaq aamma avatangiisit

Sammisat ilaat Air Greenlandip suli iliuuseqarfigivallaarsimangisaa. Taamaammat Air Greenlandip CO2-mut sunniutai maanna nalunaarsorneri suliniuteqarfigalugit aallartinneqarsimapput – selskabip ingerlatai qanoq avatangiisinik sunniuteqartiginersut pillugit naatsorsuineq. Avatangiisit pillugit ataatsimut isiginnittumik nalunaarsuineri ilanngullugu suliniutinut aalajangersimasunut aallaavissusaaq, Air Greenlandip avatangiisinut sunniuteqarneranik killilersuisuusussaaq.

Aallunneqartut sisamaasut saniatigut assersuutigalugu suliniuteqarfiupput pilersuisunik akisussaaffeqartumik aqutsineq, aningaasanik peqquserlunnaveersaartitsineq, suliffimmi atukkat isumannaallisaanerlu, kiisalu inuit sulisartullu piginnaatitaaffii.

KNI A/S

Selskabi inuiaqatigiinni akisussaassuseq pillugu politikkimik periusissamillu suliaqaleruttortoq, sammisat selskabip suliffeqarfittut piginnaasamini pingaarnerni allannguuteqarsinnaanerpaatut iliuuserisinnaasani qitiutillugit. KNI A/S'ip politikkini 2011-p ukiaani saqqummiussinnaassallugu naatsorsuutigaa.

Sammisat makku selskabip CSR-imut politikkisami tungaannut pingaarnertullugit salliutikkusuppai.

1. Selskabi illoqarfinni minnerni nunaqarfinnilu tamangajanni suliaqarnermigut pilersuineri qulakkee-

- rinnineq sapinngisamik pitsaanerpaamik atatiinnarniarlugu annertuumik akisussaaffeqarpoq.*
- 2. Sullitanik, sumiiffikkaani inuiaqatigiinnik, sulisunik soqutiginnittunillu allanik, soorlu oqartussanik suliffeqarfinnillu allanik qanimut oqaloqateqartarneq.*
 - 3. Ilinniartitaaneq maanna sulisorisat tungaannut ilinniartullu ukiut tamaasa atorfinitsinneqartartut tungaannut annertuumik pingaartinneqarpoq.*
 - 4. Nukissiornermik atorluaanissamut pilersaarut aallateqqammersoq qitigutillugu, Pilersuisup pisiniarfii tamarmik misissuiiffigineqassallutik, nillataartitsiviit qerititsiviillu, qaammaqqutit il.il. pinngortitamut akornusiinnginnerunissaq aaqqiissutaasussat siunertarlugit taarsersorneqarsinnaaneri siunertarlugu.*
-

7 Selskabini tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni sinneqartoortarnermut politikki anguniakkanillu piviusunngortitsinerit

Aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussat tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigisaat assigiinngit-sorujussuummata sinneqartoortarnermut politikkimik ataatsimoortumik iluarsiinissaq ajornartuuvoq. Tamakku saniatigut Namminersorlutik Oqartussat piginnittutut iluanaarutaat sinneqartoortutitigut aningaasannorlugit pissarsiarisartagai kisiisa aallaavigalugit naatsorsorneqarsinnaanngillat. Tamakku ataanni selskabeqarpoq pissusissamisoortumik aningaasannortitsilluni Namminersorlutik Oqartussanut tunniussisinnaassasut naatsorsuutigineqarsinnaanngitsut. Assersuutigalugu Grønlands Turist- og Erhvervsråd aamma Greenland Development A/S'ip pisisartuisa pingaarnersaat Namminersorlutik Oqartussat, aamma selskabit naleqarnerulersitsiniarlutit suliniutaat tassaapput nunap aningaasaqarnera inuussutissarsiornikkut aallarnisaanikkut tapersersussallugu. Taamaattumik toqqaannartumik sinneqartoortarnermi aningaasannorlugit sunniuteqarsinnaanerat ilimananngilaq.

Aktieselskabinulli annernut Namminersorlutik Oqartussat pigisaannut naatsorsuutigineqarpoq, selskabit naleqartunik annertusaatinik tunngaveqarluni ingerlanneqassasut, taamaalilluni Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutigisinnaassallugu sinneqartoortutit akiliiffigineqartarnissaq, naak piffissap ilaani sinneqartoortutit akiliisoqartarsimanngikkaluartoq, selskabimi aningaasarsiornerup allanngoriartornera peqqutigalugu.

Akuttunngitsunik eqqaaneqartarpoq sinneqartoorteqarnissamik piunasaqaateqarneq selskabimi sunniuteqarnerup annertusarnissaatut sakkussatut atorineqarsinnaasoq. Naatsorsuutigineqartariaqarportaaq, sinneqartoorteqarnissamik piunasaqaateqarnerup selskabip sinneqartoornissaminut pisariillisaanissaminullu anguneqarnissaanut kajumissusianut annertusaataassasooq. Namminersorlutik Oqartussat aktieselskabii tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartut kisermaassinerimut assingusumik inissisimasut nunat allamiut selskabiinut pingaartumik assersuukkuminaapput. Sinneqartoorteqarnissamik piunasaqaateqarneq ataatsimoortumik anguniakkanut selskabinut ilaasariaqarpoq. Piginnittuusoq aallaavittut aningaasat selskabimut akiliutigineqartunik erniaaqartitsijuartariaqarpoq, tamatumingga allamut erniaateqartitsisumut nuussinissaq periarfissaqarmat.

Eqqarsaatersorfigineqarsinnaavoq kisermaassinerimik ingerlatsisoq sinneqartoorteqarnissamik piunasaqarfigineqartoq piunasaqaat tamanna atuisartunut tutsissinnaagaa. Noqqaassuteqarneq eqaatsorujussuutillugu imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat akinik nakkutilliisuutillugit sinneqartoorteqarnissamik piunasaqaateqarneq sunniuteqarnermik qaffassaasinnaavoq, selskabi nammineerluni pisariillisaasinnaanngippat.

Sinneqartoorteqarnissamut piunasaqaateqarneq selskabit eqeersimaarnissamut kajumittuutitut tamatigut qulakkeerinnittoqarsinnaanngimmat eqqarsaatigineqartariaqarpoq sunniuteqartumik ingerlatsineq qanoq ilisukkut qulakkeerneqarsinnaanersooq. Namminersorlutik Oqartussat sinneqartoortarnermut politikki anguniakkanillu piviusunngortitserusuppoq selskabit ataasiakkaat ineriartornerannut anguniagaannullu tigussaasunut tulluuttumik.

Sinneqartoorteqarnissamik piunasaqaateqarneq selskabit anguniagassaannut ilanngunneqartariaqarpoq. Tamatumani anguniakkat katersornerini piunasaqaatit minnerpaamik pingasut ilaatinneqartariaqarput, ilaattigut imaassasooq:

- Suliassat politikikkut suliakkiissutaat inatsisit, kiffartuussinerimik isumaqatigiissutini akuersissutinilu aalajangerneqarsimasut selskabip eqquutsissavai
- Selskabit akiliisinnaassuseqarneq landskarsimut aarlerinaatinik minnerpaaffinngortitsisusaaq anguniasavaat, qulakkeerlugulu selskabit siunissami aningaasaliissutinik piviusunngortitsinissaat
- Selskabi annertuumik pitsaasumik inerineqartitsineq angussavaa, sinneqartoorteqarnissamik naatsorsuutigisaqarnermik qulakkeerinnittoq, anguniakkani uuttorneqarsinnaasut naapertorlugit.

7.1 Aningaasalersuisut isaannit isigalugu aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussat tamakkiisumik ilaannarkortumilluunniit pigisaasa aningaasarsiornermik ineriartortit-sinerat

Aktieselskabit tamakkiisumik ilaannarkortumilluunniit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut annersaat tallimat piffissami 2006-2010-mi sinneqartoorutini 188 mio. kr.-nik landskarsimut akiliisimapput. Piffissami tassani Namminersorlutik Oqartussat selskabini 103 mio. kr.-t nalinginut tunisisimapput (Greenland Venture A/S ilanngullugu). Taamaalluni sinneqartoorutit tunisinerillu aningaasanngorlugit landskarsimut isertitaqartitsipput.

Ukiuni kingulliunerusuni tallimani Namminersorlutik Oqartussat assigiinngitsutigut selskabini aningaasaliissutiniq ilassuteqartarsimapput. Aningaasaliissutit tassaanagerusimapput selskabinut aningaasarsiornermik tassangaannartumik pisariaqartitsilersunut, aammali pisanik tunisinermi periarfissanik qulakkeerinninniarluni taamaaliorqarsimalluni. Assersuutigalugu tassaapput Royal Greenland A/S aamma Great Greenland A/S. Tamakku saniatigut siunissaq eqqarsaatigalugu selskabini immikkut ilimanaateqartuni aningaasaliineqarsimavoq, tamakku ilagalugit NunaOil A/S aamma NunaMinerals A/S. Taamatuttaaq inuusutissarsiutiniq siuarsaanermut Greenland Venture A/S aamma Greenland Development A/S aqqutigalugit aningaasaliineqarsimavoq. Ukiuni kingulliunerusuni tallimani taamaalluni katillugit 375 mio. kr. missaannik aningaasaliissuteqartoqarsimavoq. Taakkunanga Royal Greenland A/S amerlanerpaanik aningaasaliiffiqeersimavoq, 2009-mi aningaasatigut tapiiffiqeersarluni 250 mio. kr.-nik.

Taamaalluni Namminersorlutik Oqartussat selskabini nutaanit imaluunniit selskabiniq pioreersunit aningaasanngorlugit isertitarisimasamik amerlanersaat aningaasaliissuteqaqqinnernut atorsimavaat. Tamanna assersuutigalugu Namminersorlutik Oqartussat isumalioqatigiissitat inassutigisaannut naapertuutitngilaq, tamakku inassutigisimagamikkut selskabit pisortanit pigineqartut suliffeqarfinni namminersortunit pigineqartuni annikinnerusumik peqataassasut.

Naalakersuisut pingaarnertut isumaqarput, selskabit pisortanit pigineqartut ingerlataminnik taamaallaat annertusaasinnaasut, tamanna immikkut pitsaalluinnartumik pequtissaqaraangat.

7.1.1 Namminerisamik aningaasaatinik Namminersorlutik Oqartussat erniaalersuineri

Ukiut kingulliunerusut tallimat ingerlanerini aktieselskabit tamakkiisumik ilaannarkortumilluunniit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut annerit tallimat sinneqartooruteqarsimapput. Namminersorlutik oqartussat pigineqataassutaanni pingaarnertit 335 mio. kr.-t missaannik sinneqartooruteqartoqarpoq. Tamatumassigaa namminerisamik aningaasaatinik ukiumut erniaalersuineq 2,2 pct-it missaannut taggillugit.

Selskabini angusat nikerartorujussuupput, tak. tabel 7.1 (akileraareernermi angusat). Ukiuni kingullerni tallimani Tele Greenland A/S katillugit 331 mio. kr.-nik sinneqartoorsimavoq, Royal Greenland A/S katillugit 226 mio. kr.-nik amigartoorsimalluni. Allanngoriartornerli mumissimavoq. Royal Greenland A/S-ip ukiup affaanut kingullermut naatsorsuutai sinneqartooruteqarfiupput.

Tabel 7.1. Ukiuni kingullerni 5-ini aamma 2010-mi selskabini annerni angusat (mio.kr.)

Ukiut kisitsitaat	2006-2010	2010
Air Greenland A/S	259	41
KNI A/S	-2	70
Royal Arctic Line A/S	136	29
Royal Greenland A/S	-226	-43
Tele Greenland A/S	331	47

Paasisaqarfik: Ukiumoortumik nalunaarutit piffissami pineqartumi

7.2 Selskabini anguniakkanik eqquutsitsineq

Selskabit angusaat aningaasarsiornermik kisitsisaataat pingaarnertit kisiisa atorlugit selskabit angusaat uutussallugit ajornaappallaaqaaq. Tamanna pingaartumik atuuppoq selskabinut politikikkut immikkoortuni erseqqissumik anguniagaqartunut. Norge-mit misissuinerit takutippaat, selskabip aqqissuunneqarnerata tungavigigaa, naalagaaffik piginnittuusutut anguniakkat qanoq eqquutsinneqarsimanersut paasiniassallugit, immikkoortunilu politikikkut anguniakkat annertuut tamanna piviusuni uuttoruminaatsoq. Misissuine-

ruttaaq takutissimavaa, selskabini unammillerteqanngitsuni imaluunniit annikitsumik unammillerteqartuni angusat nalilersussallugit immikkut ajornakusooruteqartartoq¹⁷.

7.2.1 Allatut erniaalersuineq

Siusinnerusukkut taaneqareersutut, aktieselskabit Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartut selskabinut allanut assersuunnissaat ajornarsinnaasoq. Danmarkimi aktieselskabini annerpaani angusanut sunniutaavoq aningaasarsionermik ajornartorneq, taamaammallu danskit aktielselskabiini nuimanagerusuni erniaalersuineq appasissimalluni. C20-imut najoqqutamut erniaalersuineq ukiuni kingullerni tallimani ilorrarmut inissisimapput, naak 2008-mi aamma 2009-mi appartooneqarsimagaluartoq.

Aningaasalersuineri pappilissanut nalilinnut allanut assersuukkaanni erniaalersuineq piffissami tassani aktielselskabinut Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartunut annernut sanilliullugu qaffasinneruvoq. Danmarkimi ukiunut tallimanut statsobligationi piffissami ukiumut 3,5 pct-it missaanni erniaalersorneqarpoq. Namminersorlutik oqartussat obligationini uninngasuutaat 3,0-3,5 pct-inik erniaalersorneqarput.

7.3 Siunertat aamma sinneqartoornermut politikki

Sinneqartoornermut politikikkut anguniakkat erseqqissumik iluarsisaq arlalitsigut iluaqutissartaqarpoq, selskabinut aammalu landskarsimut. Selskabit iluatsitsineri angusaqarnissaannut erseqqissunik anguniagassaqarput 'malersugassaminnik' Ilutigitillugu selskabit aamma landskarsi pitsaanerusumik pilersaarusiornissaminnut missingersuusiornissaminnullu periarfissinneqartarput.

Tamanna pissaq ukiuni aggersuni sinneqartoornermut politikkip uuttooneqarsinnaasunik siunertallip selskabinut ataasiakkaanut ilusilersornerani. Naalakkersuisut naatsorsuutigaat siulersuisut immikkoortut tamarmik selskabip niuernikkut akilersinnaassusia, akiligassaqassusia pigisaqassusialu il.il. piginnittunut saqqummiussinissaq siunertaralugu piareersartassagaat. Tamanna tunngavigalugu siunertaavoq piginnittut selskabinut pigisaminnut politikkisamik suliaqassasut, siunissami selskabit ineriartortinneqarnerannut nalilersuisarnermi atoroneqarsinnaasumik. Selskabit ineriartornerat sinneqartoornermut politikkimut attuumassutilerujussuuvuq.

17 "Naalagaaffiup selskabii immikkoortuni politikikkut anguniagaqartut. Naalagaaffiup aqutsineranik nalilersuineq" (2011). Nalunaarusiamik suliarinnittuupput Jørn Rattsø & Rune Sørensen, iniminniisuullutik; Pilersuineri, Allaffissornermut Ilageeqarnermullu naalakkersuisoqarfik.